

ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยพาณิชยกรรมเซตุน

สารนิพนธ์
ของ
นางสาววัลลภา เปรมจันทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
กุมภาพันธ์ 2546

ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซดุง

บทคัดย่อ
ของ
นางสาววัลลภา เปรมจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มีนาคม 2546

วัลลภา เปรมจันทน์. (2546). *ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร สาขาวิชา
พัฒนศึกษา วิทยาลัยพัฒนศึกษาเซตุน. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
อาจารย์จุงใจ แสงพันธ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย.*

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพัฒนศึกษา วิทยาลัยพัฒนศึกษาเซตุน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน
ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อเปรียบเทียบปัญหา
การเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ เป็นนักเรียนจำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่า t-test
และค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ด้านหลักสูตร นักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผู้สอน ด้านการสอนและสื่อการสอน
ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน นักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้เรียน นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านการสอนและสื่อการสอน และด้าน
การวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่เรียนรอบการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่าง
กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผล
และประเมินผล นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านผู้สอน
และด้านการสอนและสื่อการสอน นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE LEARNING PROBLEMS OF CERTIFICATE STUDENTS IN
COMMERCIAL FIELD OF CHETUPON COMMERCIAL COLLEGE

AN ABSTRACT
BY
MISS WANLAPHA PREMCHAN

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakarinwirot University
March 2003

Wanlapha Premchan. (2003). *The Learning Problems of Certificate Students in Commercial Field of Chetupon Commercial College*. Master Project, M. Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate school, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Mr. Choongchai Sangpun, Asst. Prof. Supee Limthai.

The purposes of this study were to investigate the learning problem of certificate students in commercial field of Chetupon Commercial College in has five aspects: the curriculum, the teacher aspects, the learner, the teaching and instructional media, and measurement and evaluation, and to compare the problems leading to students' learning by sex, learning period and subject group. The sample of research study consists of 234 students in commercial field of Chetupon Commercial College. The tools which were used for collecting data were four rating scale questionnaire. The statistics which were used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The findings of research were as follows:

1. The learning problems of students in overall aspects were at the low level. When each aspect was considered, it was found that the curriculum aspects were at high level, while the others were at low level.
2. There was statistical significant difference in overall aspects and the aspect of the learner at level .05 and there was no statistical significant difference for the other aspects for the learning problem from the students with different sex.
3. There was no statistical significant difference for the learning problem from the student with different learning period.
4. There was statistical significant difference in overall and each aspect except the aspect of teaching and instructional media at level .05.

ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยพาณิชยกรรมเซตุน

สารนิพนธ์
ของ
นางสาววัลลภา เปรมจันทน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
กุมภาพันธ์ 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่องปัญหา
การเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการ
เซตุน ของนางสาววัลลภา เปรมจันทน์ แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ุ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ุ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย)

.....หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตา กรุณา และช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ จากอาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ุ ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์
และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ และ
ผู้อำนวยการสุมาลี จุลเจิม ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ คณะกรรมการสอบ
สารนิพนธ์ และคณาจารย์คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้
และอบรมสั่งสอน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยพณิชยการเซตุน
ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี และ
ขอขอบคุณนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน
ที่ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของ
คุณพ่อวิเชียร และคุณแม่บุญรัตน์ เปรมจันทน์ ครู อาจารย์ ญาติ มิตร และคุณสมพงษ์ จับประยงค์
ที่กรุณาให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา

วัลลภา เปรมจันทน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพ	8
การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน.....	15
ความเป็นมาของวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน.....	15
การเรียนการสอนในวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	24
หลักสูตร	24
ผู้สอน.....	26
ผู้เรียน.....	30
การสอนและสื่อการสอน.....	33
การวัดผลและประเมินผล	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	85
ความสำคัญของการวิจัย	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
สมมติฐานของการวิจัย.....	86
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
การอภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก	105
ภาคผนวก ก	106
ภาคผนวก ข.....	109
ภาคผนวก ค	111
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	120

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนข้าราชการครู และครูจ้างสอนในปีการศึกษา 2545.....	18
2	จำนวนครู อาจารย์ ของวิทยาลัยพัฒนศึกษาเขตพุน จําแนกตามคณะวิชา และหน้าที่.....	19
3	จำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพัฒนศึกษา (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ประจำปีการศึกษา 2545	20
4	ผลการเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พัฒนศึกษา (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ที่สำเร็จการศึกษาประจำปี การศึกษา 2543 และ 2544	20
5	ผลการเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พัฒนศึกษา (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ที่มีผลการเรียนตก (0) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 และ 2544	21
6	จำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ 2545	21
7	จำนวนอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และสำนักงาน	22
8	จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน.....	59
9	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน โดยรวม และรายด้าน	60
10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านเนื้อหาของหลักสูตรจําแนกเป็นรายข้อ.....	61
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านผู้สอน จําแนกเป็นรายข้อ	62
12	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านผู้เรียน จําแนกเป็นรายข้อ	63
13	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน จําแนกเป็นรายข้อ	64
14	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล จําแนกเป็นรายข้อ.....	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน	67
16	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามรอบการเรียนโดยรวม และรายด้าน.....	68
17	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มวิชาโดยรวม และรายด้าน.....	69
18	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน.....	70
19	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามรอบการเรียน โดยรวมและรายด้าน	71
20	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มวิชา	72
21	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักเรียน โดยรวมจำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่.....	73
22	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านหลักสูตร จำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่.....	74
23	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านผู้เรียน จำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่.....	74
24	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่.....	75
25	ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน.....	76
26	ความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน	81

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 แผนผังบริเวณวิทยาลัยพณิชยการเซตุน	23
3 รูปแบบบรรยากาศที่ดี ในการเรียนการสอน	38
4 รูปแบบบรรยากาศที่ไม่ดีในการเรียนการสอน	39

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือ หรือกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลตั้งแต่วัยแรกเริ่มชีวิต ไปทุกช่วงอายุต่อเนื่องตลอดชีวิต คุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวเป็นปัจจัย และพลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ยิ่งสังคมโลก มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสื่อสาร หรือเทคโนโลยี อื่น ๆ และการแข่งขันอย่างรุนแรงทางเศรษฐกิจอย่างไม่เคยมีมาในอดีต คุณภาพของประชากร ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่เป็นกระบวนการ สำคัญในการพัฒนาคุณภาพประชากร หลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่เจริญก้าวหน้า มากแล้ว หรือประเทศที่กำลังพัฒนาต่างได้ทุ่มเทกำลังทั้งในแง่ความคิด และทรัพยากรของ ประเทศที่จะปฏิรูป หรือพัฒนาการศึกษาของประเทศเพื่อสะสมพลังอำนาจให้ประเทศสามารถ พึ่งตนเองให้ได้อย่างรวดเร็ว หรือแข่งขันได้ ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทาน พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2539) “การศึกษามีความหมายใน 2 มิติ คือมิติแรกเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และมิติ ที่สองเป็นการพัฒนาบุคคลผู้ศึกษาเองให้มีความคิด ความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยม และ คุณธรรม ซึ่งทั้งสองมิติแห่งความหมายนี้แยกกันไม่ได้จะต้องควบคู่กันไป เพราะเมื่อบุคคลหนึ่ง มีความรู้ แต่มีความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมย่อมจะนำไปสู่ การใช้ความรู้ในทางที่ไม่ก่อประโยชน์ต่อทั้งตนเอง และส่วนรวมได้”

ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นทั้งกระบวนการ และเนื้อหาในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม และเป็นการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม ดังนั้นการศึกษา จึงเป็นรากฐาน และเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ของประเทศ การที่จะใช้การศึกษาให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากร และประเทศชาติ ให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพดีพอที่จะพัฒนาประชากร และประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 3 - 4) ในขณะที่โลกได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านวิทยาการเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เป็น บริบทของสังคม วิสัยทัศน์การศึกษาที่เคยให้ความหมายไว้ในอดีตนั้นอาจจะไม่เหมาะสม กับยุคสมัย ไม่สอดคล้องกับความต้องการของมนุษย์ที่จะนำการศึกษาไปใช้ประโยชน์จริง ๆ

นักการศึกษาจำเป็นจะต้องมาพิจารณาบทบาทของการศึกษา ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และ ออกแบบใหม่ ทั้งในเรื่องความหมายของการศึกษา และกระบวนการให้การศึกษาดังข้อเสนอ ของ ดร.รุ่ง แก้วแดง (2543 : 61 – 62) ที่ว่าต้องให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำว่า การศึกษาใหม่ เพื่อให้ทุกคนได้มองเห็นวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนว่าภาพการศึกษาในอนาคตที่ สอดคล้องกับความต้องการของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 นั้นควรเป็นอย่างไร ซึ่งในแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์ในอนาคตไว้ว่า การศึกษามุ่งพัฒนาคนที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคม ให้คนไทยมีคุณลักษณะ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษาที่จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลให้ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในรูปแบบและวิธีการ

ที่หลากหลาย และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมยุค ข้อมูลข่าวสารและสังคมแห่งการเรียนรู้

กรมอาชีวศึกษา (2543 : 1 – 3) มีอำนาจหน้าที่จัดและส่งเสริมการศึกษาวินิจฉัยใน ระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตร และหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรพิเศษ ดำเนินการ จัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และนักเทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนอง ความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระโดยการจัดการศึกษา และ ฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชาหลัก คือประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การประมง พาณิชยกรรม คหกรรมศาสตร์ และศิลปหัตถกรรม การจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ของกรมอาชีวศึกษามีหลักสูตรต่อไปนี้คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) หลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตรปวช. พิเศษตามโครงการอาชีวศึกษา เพื่อการพัฒนาชนบท (อศ. กช.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เป็นสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา เปิดทำการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพตั้งแต่ปีพ.ศ. 2500 ปัจจุบันวิทยาลัยฯ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 หลักสูตร 3 ปีการศึกษาหรือ 6 ภาคเรียนปกติ โดยผู้สมัครเข้าศึกษาต่อต้องมีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่า วัตถุประสงค์มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ทักษะ ความชำนาญเทคนิค เฉพาะด้าน และประสบการณ์เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมอาชีวศึกษา. 2543 : 1) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกลุ่มการเรียนตามความถนัด

6 กลุ่มวิชา ได้แก่กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ กลุ่มวิชาบริการธุรกิจโรงแรม และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) แต่ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นจะต้องรู้ถึงสภาพปัญหาในการเรียนของนักเรียนร่วมด้วย เพราะปัญหาในการเรียนของนักเรียนมักเกิดขึ้นเสมอในทุกระดับการศึกษา จะแตกต่างกันบ้างก็เพียงแต่ว่าปัญหาเหล่านั้นจะมีมากหรือน้อย สำหรับวิทยาลัยพณิชยการเซตุนในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 – 2544 พอจะสรุปปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการขายได้ดังนี้คือ ประการแรกจำนวนนักเรียนระดับ ปวช. สาขาวิชาพณิชยการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวนมากขึ้น ประการที่สองจำนวนนักเรียนระดับ ปวช. สาขาวิชาพณิชยการสอบไม่ผ่านในรายวิชาต่าง ๆ และต้องลงทะเบียนเพื่อเข้าสอบแก้ตัวในแต่ละภาคเรียนมีจำนวนมากขึ้น ประการที่สามจำนวนนักเรียนระดับปวช. สาขาวิชาพณิชยการลงทะเบียนเรียนภาคฤดูร้อนเพื่อเรียนซ้ำในรายวิชาที่มีผลการเรียนต่ำ (เกรด 1) หรือตก (เกรด 0) จำเป็นต้องแก้ไขผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีจำนวนมากขึ้น และประการสุดท้ายคือจำนวนนักเรียนระดับปวช. สาขาวิชาพณิชยการที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา มีจำนวนลดต่ำลง

จากปัญหาดังกล่าวของวิทยาลัยฯ จึงเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าปัญหาในด้านการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะการเรียนการสอนเป็นภารกิจแรก และภารกิจหลักของสถานศึกษา ดังนั้นการมีข้อมูลด้านการเรียนการสอนที่สะท้อนถึงปัญหาต่าง ๆ จะสามารถทำให้ผู้สอน และผู้บริหารได้นำไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ ในด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้ตรงกับสภาพความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งยังเป็น การให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อันจะเอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้าและประสิทธิภาพของบุคลากรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของการพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอน และสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน จำแนกตามเพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชาในด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาปรับปรุงแก้ไข และจัดบริการ ด้านต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางแก่ผู้สอนในการปรับปรุง การสอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการให้มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ประกอบด้วยนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี 7 ห้อง จำนวน 287 คน นักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ 3 ห้อง จำนวน 90 คน และนักเรียนกลุ่มวิชาการขาย 8 ห้อง จำนวน 284 คน รวมทั้งสิ้น 18 ห้อง จำนวน 661 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 230 คน เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพณิชยการเซตุนภาคปกติ กลุ่มวิชาละ 1 ห้อง และภาคพิเศษ กลุ่มวิชาละ 1 ห้อง ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมทั้งสิ้น 6 ห้อง จำนวน 234 คน โดย

แบ่งออกเป็นกลุ่มวิชาการบัญชี 2 ห้อง จำนวน 96 คน กลุ่มวิชาการเลขานุการ 2 ห้อง จำนวน 49 คน กลุ่มวิชาการขาย 2 ห้อง จำนวน 89 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ เป็นสถานภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พณิชยการ จำแนกเป็น

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 รอบการเรียน

1.2.1 ภาคปกติ

1.2.2 ภาคพิเศษ

1.3 กลุ่มวิชา

1.3.1 การบัญชี

1.3.2 การเลขานุการ

1.3.3 การขาย

2. ตัวแปรตาม เป็นปัญหาการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ 5 ด้านคือ

2.1 ด้านหลักสูตร

2.2 ด้านผู้สอน

2.3 ด้านผู้เรียน

2.4 ด้านการสอนและสื่อการสอน

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียน

หมายถึงสิ่งที่มาขัดขวาง หรือสิ่งที่ทำให้การเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุนน กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชา การเลขานุการ และกลุ่มวิชาการขาย ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตร และเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการเรียน โดยจำแนกปัญหาการเรียนเป็น 5 ด้านคือ

1.1 ด้านหลักสูตร หมายถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดลำดับรายวิชาตามความยากง่าย ความต่อเนื่อง ความทันสมัย จำนวนรายวิชาที่จัดไว้ในหมวดวิชาต่าง ๆ ต่อจำนวนหน่วยกิต ตลอดจนจำนวนคาบเรียนต่อจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่กำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร

1.2 ด้านผู้สอน หมายถึงปัญหาของครูผู้สอน เกี่ยวกับความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ การวางแผนและการเตรียมการสอน บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม ความสัมพันธ์กับผู้เรียน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอน

1.3 ด้านผู้เรียน หมายถึงปัญหาของผู้เรียนทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนเกี่ยวกับพื้นความรู้เดิม การขาดเรียน การเดินทางมาเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน สุขภาพทางกายและจิตใจ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

1.4 ด้านการสอนและสื่อการสอน หมายถึงปัญหาที่เกี่ยวกับการดำเนินการด้านการสอนและสื่อการสอน คือวิธีสอนกับเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดแบ่งเวลาแต่ละรายวิชากับกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคการสอนของผู้สอน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน การมอบหมายงานกับเนื้อหาวิชาและเวลา ความสามารถในการผลิต และ การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์การสอน จำนวนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอน คุณภาพของสื่อ

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึงปัญหาในการกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผล ความสอดคล้องระหว่างวิธีการวัดผลและประเมินผลกับรายวิชาที่สอน ความยุติธรรมในการประเมินผล

2. นักเรียน

หมายถึงผู้เรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1/2545 ของวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการขาย ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษ

3. รอบการเรียน

หมายถึงช่วงเวลาเรียนของหลายกลุ่มวิชาและหลายห้องเรียน ซึ่งจัดทำกรเรียนการสอนต่างช่วงเวลากันในวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน เป็น 2 ช่วงเวลาคือ

3.1 ภาคปกติ ช่วงเวลาการเรียนการสอนระหว่าง 07.00 – 15.00 น.

3.2 ภาคพิเศษ ช่วงเวลาการเรียนการสอนระหว่าง 11.00 – 19.00 น.

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
<p data-bbox="384 510 724 555">ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน</p> <ol data-bbox="416 618 608 831" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="416 618 504 651">1. เพศ <li data-bbox="416 696 608 730">2. รอบการเรียนรู้ <li data-bbox="416 786 552 831">3. กลุ่มวิชา 	<p data-bbox="895 510 1326 600">ปัญหาการเรียนตามความคิดเห็น ของนักเรียน</p> <ol data-bbox="951 618 1326 1021" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="951 618 1142 663">1. ด้านหลักสูตร <li data-bbox="951 696 1110 741">2. ด้านผู้สอน <li data-bbox="951 786 1118 831">3. ด้านผู้เรียน <li data-bbox="951 875 1326 920">4. ด้านการสอนและสื่อการสอน <li data-bbox="951 976 1326 1021">5. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนรอบการเรียนรู้ต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนในกลุ่มวิชาต่างกัน มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน เพื่อให้นักศึกษาค้นคว้าสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ผู้วิจัยจึงขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่สำคัญดังนี้

1. การจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพ
2. การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยพาณิชยการเซตุน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 - 3.1 หลักสูตร
 - 3.2 ผู้สอน
 - 3.3 ผู้เรียน
 - 3.4 การสอนและสื่อการสอน
 - 3.5 การวัดผลและประเมินผล
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพ

การจัดการศึกษาที่ดีนั้นจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยี แต่การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศ ยิ่งเมื่อต้องเผชิญกับกระแสความคาดหวังของสังคมที่จะให้การศึกษาที่มีบทบาทในการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลก ด้วยแล้วก็ยิ่งเห็นความสับสนความล้มเหลว และความล่าช้าที่เป็นปัญหาของการศึกษามากขึ้น

วิกฤติการณ์ที่สำคัญของระบบการศึกษาไทย คือความทุกข์ของผู้เรียนเนื่องจากเนื้อหาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวันของเด็ก เด็กจำใจต้องเรียนสิ่งที่เป็นเรื่องไกลตัวต้องสร้างจินตนาการด้วยความยากลำบาก และมีความทุกข์เพราะต้องท่องจำตลอดเวลา ความทุกข์จากการเรียน ทำให้เด็กมีเจตคติต่อการเรียนไปในทางลบมองว่าการเรียนไม่ใช่เรื่องสนุก ไม่มีความสุข ไม่น่าเรียน และยิ่งการสอบเข้าเรียนในทุกระดับเน้นเฉพาะความจำ ก็ยิ่งเพิ่มความเครียดให้เด็กมากขึ้น จนเกิดปัญหาวิกฤติเกี่ยวกับผู้เรียนและนับวันปัญหาเหล่านี้จะยิ่งรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งกลายเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมได้

จากการอภิปรายในการประชุมสัมมนาทางวิชาการของสมาคมนักเรียนทุนรัฐบาลไทย เรื่อง "การศึกษาไทยแก้ปัญหาหรือสร้างปัญหาให้กับสังคม" ซึ่งจากมุมมองของพระธรรมปิฎก

(รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 4 – 6; อ้างอิงจาก พระธรรมปิฎก. 2538) ถือว่าเป็นวิกฤติทางการศึกษาไทยอยู่หลายประการคือ

1. การศึกษาศูนย์ใหม่ได้แยกนักเรียนออกจากชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง
2. การศึกษาดึงคนจากชนบทเข้าเมือง
3. ปัญหาความไม่เสมอภาคทางโอกาสในการศึกษา
4. ปัญหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับการศึกษา
5. ความเสื่อมโทรมของสถาบันครู
6. ความเสื่อมโทรมทางคุณธรรมและจริยธรรม
7. ไม่มีจุดหมายการศึกษาที่ชัดเจน

ฟิลิป คูมส์ (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 9 – 11; อ้างอิงจาก ก่อ สวัสดิปาณิชย์. 2535; อ้างอิงจาก ฟิลิป คูมส์) อดีตผู้อำนวยการสถาบันนานาชาติว่าด้วยการวางแผนการศึกษา (International Institute for Educational Planning) ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับปัญหาวิกฤติทางการศึกษาของชาวโลก (The World Crisis in Education) โดยได้กล่าวถึงวิกฤติทางการศึกษาที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. ความล้มเหลวของหลักสูตร
2. ความไม่สอดคล้องกันระหว่างการศึกษากับการพัฒนาทางด้านสังคม
3. ความไม่สมดุลระหว่างการจัดการศึกษากับการมีงานทำและความไม่เท่าเทียมกันของคนในกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้รับการศึกษา
4. ช่องว่างระหว่างความต้องการทางการศึกษากับความเต็มใจของรัฐบาลที่จะหาเงินงบประมาณมาใช้ในการศึกษาซึ่งมีแนวโน้มห่างกันมากขึ้น

เกตส์ (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 14 – 18; อ้างอิงจาก Gates. 1995) เป็นเจ้าของบริษัทไมโครซอฟท์ ซึ่งผลิตซอฟต์แวร์สำหรับระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก เป็นคนที่มีอัจฉริยะทางด้านคอมพิวเตอร์และเป็นคนที่ประสบความสำเร็จสูงสุดในธุรกิจคอมพิวเตอร์คนหนึ่งของโลกซึ่งเขาวาดฝันไว้ว่าโรงเรียนทุกแห่งจะปฏิวัติระบบการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยเขาได้เสนอความเห็นในเรื่องการศึกษาที่สอดคล้องกับความเห็นของนักการศึกษาคนสำคัญ ๆ ของโลก เช่น

1. การเรียนมิได้มีเฉพาะในห้องเรียน
2. ผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. การเรียนที่ตอบสนองความต้องการรายคน
4. การเรียนโดยใช้สื่อประสม
5. บทบาทของทางด่วนข้อมูลกับการสอนของครู
6. บทบาทของครูที่เปลี่ยนไป
7. คอมพิวเตอร์กับความเป็นมนุษย์

8. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

การศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งประการหนึ่งของมนุษยชาติ การศึกษาเป็นการพัฒนาเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต การจัดการศึกษาในอดีตนั้นถึงแม้ว่าจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็มีปัญหาที่เรื้อรังมาเป็นเวลานาน คือเน้นการศึกษาในระบบโรงเรียนมากเกินไป จนมีปัญหาการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนและความเป็นจริงในสังคม ก่อให้เกิดวิกฤติและความทุกข์กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนจำนวนมากหนีออกจากระบบโรงเรียน บางคนมุ่งที่จะเอาชนะการเรียนแต่ต้องไปพึ่งยาเสพติดเพื่อให้มีเวลาอ่านหนังสือได้นานขึ้น ผู้เรียนจำนวนหนึ่งต้องประสบความล้มเหลวถึงขนาดฆ่าตัวตาย ภาพลักษณ์ของการศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่เต็มไปด้วยความเครียด และความทุกข์เป็นผู้ร้ายของสังคม (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 18 - 19)

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครของกนกกรัตน์ นาคฤทัย (2540 : 94-95,116-117) สามารถวิเคราะห์เป็นปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร 5 ด้านเรียงตามลำดับดังนี้

1. ปัญหาการเรียนที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เกี่ยวกับความสะอาดของวิทยาลัยโดยทั่วไป โดยเฉพาะความสะอาดของห้องน้ำ-ห้องสุขา โรงอาหาร ห้องเรียน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจมีไม่เพียงพอ อุปกรณ์กีฬา โรงพลศึกษามีไม่เพียงพอ ขาดการตรวจสอบสภาพความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนอยู่เสมอเช่น พัดลม เครื่องปรับอากาศ แสงสว่าง โຕ้ะ เก้าอี้ เป็นต้น

ดังนั้น วิทยาลัยควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยอาจใช้รูปแบบการจัดและดำเนินงานของสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ ควรจัดตั้งคณะกรรมการผู้มีความรู้ความสามารถจากทุกฝ่ายเพื่อรับผิดชอบภายในวิทยาลัย รวมทั้งควรปรับปรุงห้องน้ำ-ห้องสุขา ในด้านจำนวนและความสะอาดให้เพียงพอตามความต้องการของนักเรียน นักศึกษา ควรให้นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุง และพัฒนาสภาพแวดล้อม มีการแบ่งเขต หรือพื้นที่รับผิดชอบ มีการจัดทำโครงการประกวดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากร และนักศึกษาได้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

2. ปัญหาการเรียนที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านการบริการนักเรียน นักศึกษาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน นักศึกษารอบปกติ และรอบพิเศษ ได้รับข่าวสารของวิทยาลัยไม่เท่าเทียมกัน จึงควรมีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นและอย่างทั่วถึง มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการให้ถูกต้อง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่จากผู้ที่เกี่ยวข้องของวิทยาลัยอย่างเต็มที่ และต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะนักศึกษายังไม่ค่อยพอใจต่อการบริการที่วิทยาลัยจัดขึ้นมากนัก

วิทยาลัยจึงควรวางวิธีการปรับปรุงการให้บริการห้องสมุด การบริการดำเนินงานทะเบียนนักเรียน นักศึกษา การสื่อสารที่ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่รวดเร็วควรจัดให้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา และควรปรับปรุงคุณภาพของอาหารที่จัดจำหน่าย ทั้งปริมาณ ราคา และความสะอาด ให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน นักศึกษา

3. ปัญหาการเรียนที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน เนื่องจากนักเรียน นักศึกษามีชั่วโมงกิจกรรมไม่ตรงกัน วิทยาลัยควรมีการวางแผนล่วงหน้า และมีการกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่แน่นอน และควรคำนึงถึงกิจกรรมที่นักเรียน นักศึกษาสนใจ นอกเหนือจากกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยกำหนดให้ จัดเวลาการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสม และเพียงพอ ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเต็มที่ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักศึกษาต่างแผนกวิชา และระหว่างนักศึกษาต่างรอบ การศึกษาให้มากขึ้น เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้นักเรียน นักศึกษามีความสามัคคี และคุ้นเคยกัน และควรให้นักศึกษามีอิสระในการเลือกกิจกรรมที่ตนเองสนใจ ทั้งนี้เพื่อฝึกให้นักเรียน นักศึกษามีลักษณะเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม เสริมสร้างบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยที่พึงปรารถนา พัฒนาเจตคติ ค่านิยมที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต โดยเน้นกิจกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมภายนอกวิทยาลัย เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนและสังคม มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของบุคลากร และที่สำคัญคือ วิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และการปรับปรุงพัฒนา เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรทุกฝ่ายให้มีความจงรักภักดีต่อวิทยาลัย

4. ปัญหาการเรียนที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนเกี่ยวกับการแบ่งพรรคแบ่งพวกในกลุ่มเพื่อน ไม่มีความร่วมมือช่วยเหลือกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ นักเรียน นักศึกษารุ่นพี่ไม่มีการแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษารุ่นน้อง นักเรียน นักศึกษาระหว่างแผนกและระหว่างรอบการศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสได้พบปะสังสรรค์กันเท่าที่ควร ดังนั้นผู้บริหารทุกระดับของวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนนักเรียน นักศึกษาให้มีความรักความผูกพันต่อวิทยาลัย ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติมากขึ้น ให้นักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้องได้พบปะสังสรรค์กันช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความสำคัญของกิจกรรมส่วนรวมเพื่อให้นักศึกษามีการปฏิสัมพันธ์ มีการร่วมมือช่วยเหลือกัน เช่นการตั้งสมาคมศิษย์เก่า การให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในการปฐมนิเทศ หรือปัจฉิมนิเทศ รวมทั้งการจัดกิจกรรมด้านกีฬา วิชาการ นันทนาการ การบำเพ็ญประโยชน์และศิลปวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความผูกพันของนักศึกษา ในอันที่จะส่งผลให้นักเรียน นักศึกษามีความรัก ความผูกพันกับวิทยาลัย และในกลุ่ม

เพื่อน เป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการเข้าสู่สังคมต่อไปในอนาคต

5. ปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ได้แก่ การเข้าสอนไม่ตรงเวลา และเลิกสอนไม่ตรงเวลา การไม่เตรียมการสอนของอาจารย์ ไม่มีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย ไม่มีการควบคุมอารมณ์ในขณะที่สอน ไม่สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียน นักศึกษามีความสนใจในวิชาที่สอน มีการมอบหมายงานไม่เหมาะสมกับนักเรียนนักศึกษาและเวลา ไม่มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน ไม่มีการพานักศึกษาไปทัศนศึกษานอกสถานที่ในบางโอกาสและอุปกรณ์การเรียน การสอนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น แม้ว่านักศึกษาจะยอมรับและพอใจต่อคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน แต่พฤติกรรมบางอย่างที่ควรจะได้รับแก้ไขปรับปรุงก็คือ อาจารย์ผู้สอนควรเข้าสอน และเลิกสอนให้ตรงเวลา อาจารย์ผู้สอนต้องมีอารมณ์มั่นคง สุขุม รอบคอบ มีเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา มีความเสียสละ กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ วิทยาลัยควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา นอกจากนี้ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการนำเสนอโครงการ วิธีการหรือแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะช่วยให้อาจารย์ และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งจะส่งผลให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีการยอมรับนับถือ และการปฏิบัติตาม

นอกจากนี้งานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยการเซตุน (2543 : 15) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 2 และ 3 กลุ่มวิชาการบัญชี การเลขานุการ การขาย คอมพิวเตอร์ บริการธุรกิจโรงแรม ธุรกิจค้าปลีก การเลขานุการ การตลาด วิทยาลัยพณิชยการเซตุนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 261 คนโดยศึกษาองค์ประกอบ 8 ด้าน จากผลการศึกษสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนเรียงตามลำดับได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีการกำหนดรายวิชาไว้มากเกินไป
2. ด้านการสอนของครูผู้สอน อาจารย์ผู้สอนไม่ปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันสมัย น่าสนใจ และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน
3. ด้านบุคลิกภาพของผู้เรียนบุคลิกภาพของนักเรียนในเรื่องการปรับตัวเข้ากับเพื่อน
4. ด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลตามหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2538 นักเรียนจะเรียนก็ว่าได้จนกว่าจะสอบผ่านทุกรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตร เพราะไม่มีการกำหนดเกณฑ์การผ่านสภาพ จึงทำให้นักเรียนคิดว่าเรียนอย่างไรก็ได้จบเหมือนกัน
5. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ให้ความสนใจ และขาดการดูแลเอาใจใส่

6. ด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์

7. ด้านสุขภาพของผู้เรียน นักเรียนมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของตนเอง เพราะมีโรคประจำตัว ทำให้ขาด ลา มาสายบ่อย เรียนและทำงานที่อาจารย์มอบหมายไม่ทันเพื่อน

8. ด้านครอบครัวของผู้เรียนนักเรียนที่มีปัญหาใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง หรือปรึกษาเพื่อนซึ่งแก้ได้บ้างไม่ได้บ้าง โดยไม่ยอมปรึกษากับบุคคลในครอบครัว ซึ่งอาจจะเป็นเพราะครอบครัวมีปัญหายุ่งแล้วจึงไม่ทราบว่าจะไปปรึกษากับใคร กลัวถูกทำโทษ ไม่ต้องการให้บุคคลในครอบครัวทราบว่าตนเองมีปัญหา เพราะไม่ต้องการรบกวนหรือทำให้บุคคลในครอบครัวเดือดร้อน คิดเอาเองว่าจะสามารถแก้ไขปัญหได้ด้วยตนเอง

นงราม เศรษฐพานิช (2536 : 4 - 10) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพไว้ดังนี้

1. คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางด้านวิชาชีพ เป็นประการสำคัญแต่ถ้าจะถามว่าทักษะที่ได้เรียนมานั้นสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากน้อยเพียงใด และมีใครกล้ารับประกันว่าเมื่อเรียนไปแล้วจะได้นำไปใช้จริง ๆ ถึงแม้ว่าจะฝึกทักษะให้กับเด็กมาเป็นอย่างดีก็ตาม เพราะการนำทักษะมาใช้ในการประกอบอาชีพนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และความชำนาญการในทักษะนั้นเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สภาวะการจ้างงาน ทำเลที่ตั้ง เป็นต้น

2. ในการประกอบอาชีพหรือทำงานไม่ว่าจะเป็นอาชีพใดก็ตาม และไม่ว่างานนั้นจะตรงกับวิชาที่เรียนมาหรือไม่ก็ตาม คงจะไม่มีผู้ใดปฏิเสธได้ว่าความรู้และทักษะหลาย ๆ ด้านที่ใช้ในการประกอบอาชีพและการทำงานเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในงานอาชีพนั้น ๆ ไม่ได้เป็นสิ่งที่เรียนมาจากโรงเรียน หรือสถานศึกษาทั้งหมด แต่เป็นการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ หรือทักษะที่เสริมต่อความรู้เดิมที่เคยได้รับจากสถานศึกษาอีกในสภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบัน การเรียนรู้ในระหว่างการทำงานยังเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องกระทำอยู่ตลอดเวลา

3. ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จนั้น ถ้าดูจากสภาพความเป็นจริงแล้วจะเห็นได้ว่าไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะความรู้ทางด้านวิชาชีพเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถ และคุณสมบัติในด้านอื่น ๆ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักปรับตัว มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบ เป็นต้น ถ้าปราศจากคุณสมบัติเหล่านี้ ถึงแม้ว่าบุคคลนั้นจะมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพและวิชาการดีเพียงใดก็อาจจะไม่ประสบความสำเร็จได้ดังจะเห็นได้ว่าบางคนที่ยังเรียนเก่ง กลับไม่ได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเท่าที่ควร ผู้คนที่มีผลการเรียนด้อยกว่าไม่ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะขาดคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นนั่นเอง

4. การศึกษาด้านวิชาชีพจะต้องเน้นที่ทักษะทางด้านวิชาชีพเฉพาะด้าน

จากสถานศึกษาก่อนเข้าทำงานยังคงเป็นเรื่องที่อยู่ในความคิดของคนโดยทั่วไปว่ามีความสำคัญ และมีความจำเป็นในการตอบสนองความต้องการกำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ได้ต่อไป ซึ่งความคิดดังกล่าวนี้คงเป็นเรื่องที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อการพัฒนากำลังคนระดับสูงที่จำเป็นจะต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศต่อไป เนื่องจากการพัฒนา กำลังคนระดับนี้จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนแบบเข้มข้น โดยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ การฝึกซึ่งไม่สามารถแสวงหาได้จากสถานประกอบการโดยทั่วไป แต่ถ้าเป็นการพัฒนา กำลังคนระดับกลางและระดับต่ำ ซึ่งไม่ต้องการความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ ภาระหน้าที่ในการฝึกอบรม น่าจะเป็นเรื่องของสถานประกอบการ ซึ่งสามารถฝึกเด็กให้ตรงกับความต้องการและมี เครื่องไม้เครื่องมือที่ทันสมัยสอดคล้องกับแผนการผลิตดีกว่าในสถานศึกษา ซึ่งไม่สามารถ จัดหาหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือและอุปกรณ์การฝึกได้อย่างรวดเร็ว เพราะความจำกัดของ งบประมาณอันมีผลทำให้ความรู้และทักษะที่สถานศึกษาให้กับเด็กไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ซึ่งถ้าเป็นสมัยก่อน ข้อจำกัดดังกล่าวนี้คงไม่เป็นปัญหามากนักเพราะความต้องการทักษะ และเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกทักษะสามารถใช้ได้นานๆ ไม่เหมือนสมัยนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ทำให้สถานศึกษาตามไม่ค่อยทัน ก็ให้สถานประกอบการซึ่งสามารถตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วเป็นผู้ฝึกให้ได้ อย่างไรก็ตามเนื่องจากบทบาทของ สถานประกอบการในการให้การฝึกอบรมเท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ยังมีไม่มากเท่าที่ควรจึงทำให้ บทบาทของสถานศึกษาในการเป็นแกนนำการจัดฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพแก่กำลังคน ระดับกลางยังมีความจำเป็นอยู่มาก ปัญหาก็คือสถานศึกษาควรให้การฝึกอบรมทางใดไหน ควรให้การฝึกอบรมทักษะอะไรจึงจะตรงกับความต้องการและทำให้เด็กได้มีงานทำหลังจากเรียน จบ ออกไปแล้ว

5. ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาด้านวิชาชีพ ทั้งวิชาชีพชั้นกลาง และ วิชาชีพชั้นสูงนั้น ได้เคยมีความพยายามที่จะคาดคะเนความต้องการกำลังคนที่มีการศึกษา ในระดับและประเภทต่างๆ เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และแนวโน้มในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ มาแล้ว แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จใน ประเทศไทยเองก็เคยมีความพยายามในเรื่องนี้ แต่ผลที่ได้จากการคาดคะเนความต้องการ กำลังคนที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำก็ไม่เคยตรงกันและไม่รู้ว่าตัวเลขใดเป็นตัวเลขที่ถูกต้องเพราะ เป็นเรื่องยากและทำให้ถูกต้องไม่ค่อยได้

6. ถึงแม้จุดมุ่งหมายหลักของการเรียนการสอนวิชาชีพมิได้อยู่ที่การผลิตผลงาน ออกมาจำหน่ายแต่ในการเรียนการสอนนั้น หากได้กระทำครบถ้วนทุกขั้นตอน และทำอย่างมี

ประสิทธิภาพแล้วก็จะสร้างผลงานออกมาได้เป็นชิ้นเป็นอัน ผลผลิตเหล่านี้โรงเรียนอาจจะให้เด็กนำไปใช้ส่วนตัว หรือในบางกรณีที่ต้องการให้เด็กมีรายได้ก็จัดจำหน่าย แต่ในการจัดจำหน่ายผลผลิตนั้นไม่ควรมุ่งเฉพาะการทำรายได้เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ต้องเข้าใจว่าการจัดกิจกรรมด้านการขายก็เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร คือทำให้เด็กรู้จักวงการอาชีพ ตลาด รู้จักวิธีการจัดการ รวมทั้งการทำบัญชี และเป็นการฝึกให้เด็กมีคุณลักษณะต่าง ๆ เป็นต้นว่า ความรับผิดชอบ ความละเอียดรอบคอบ

การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

ความเป็นมาของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ตั้งอยู่เลขที่ 314 ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพฯ 10140 สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีชื่อเดิมว่าโรงเรียนวัดพระเซตุนตั้งตรงจิตรวิทยาลัย สังกัดโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2500 เพื่อรับนักเรียนที่ไม่มีที่เรียนโดยกระทรวงศึกษาธิการและเช่าอาคารโรงเรียนตั้งตรงจิตรวิทยาลัย ซึ่งเป็นอาคารเรียน 2 ชั้น 2 แถว อยู่บริเวณ

สังฆาราม วัดพระเซตุนนิมลมังคลาราม ท่าเตียน กรุงเทพมหานคร เป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเป็นเลิศทางทักษะวิชาชีพ มีเจตคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ดังปรัชญาของวิทยาลัยฯ ที่ว่า "การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และสังคม"

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน มีภารกิจหลักที่ปฏิบัติดังนี้

1. จัดการศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประเภทวิชาบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพอิสระเชิงธุรกิจได้อย่างดี
2. อบรมนักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม สามารถดำรงตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ
3. ขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อสร้างความเสมอภาคทางสังคมโดยเปิดสอนทั้งภาคปกติ ภาคพิเศษ และระบบทวิภาคี
4. จัดการศึกษาโดยร่วมมือกับสถานประกอบการให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ของ

กรมอาชีวศึกษา ด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งเน้นหลักการประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน

5. ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยฯ ให้มีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะความรู้ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ซึ่งเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมากจนคนตามไม่ทัน

6. สร้างสรรค์ให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกเรื่องจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต วางแผนงานล่วงหน้าได้ แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยหลักการและเหตุผล

7. จัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อแก้ปัญหาการลาออกกลางคัน

8. ให้บริการแก่ชุมชน และหน่วยงานอื่นตามความเหมาะสม

9. ส่งเสริมให้มีการรับงานการค่าที่ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน

10. ส่งเสริมงานวิเคราะห์ วิจัย ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ วิชาชีพ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

การเรียนการสอนในวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

1. ด้านหลักสูตร

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2545

2 หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 แบ่งออกเป็น

1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ 5 กลุ่มวิชาคือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาบริการธุรกิจโรงแรม กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ เปิดสอนภาคปกติและภาคพิเศษ รับนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวีภาคี) เปิดสอนภาคปกติและภาคพิเศษ รับนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ (กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย) ประกอบด้วย

หมวดวิชาสามัญ	30	หน่วยกิต
หมวดวิชาชีพไม่น้อยกว่า	69	หน่วยกิต
ประกอบด้วย		
วิชาชีพพื้นฐาน (16 หน่วยกิต)		
วิชาชีพเฉพาะ (17 หน่วยกิต)		
วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต)		
ฝึกงาน (4 หน่วยกิต)		
หมวดวิชาเลือกเสรี	15	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	114	หน่วยกิต

การจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ มีความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 แบ่งออกเป็น

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ 7 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจประกันภัย สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) เปิดสอนภาคปกติและภาคพิเศษ รับนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540

ภาคสมทบประเภทวิชาบริหารธุรกิจ 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เปิดสอนภาคสมทบ รับนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งประกอบอาชีพหรือไม่สามารถมาเรียนในภาคปกติ และภาคพิเศษได้

2.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เปิดสอนภาคปกติ รับนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า

2. ด้านบุคลากร

ในปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางการสอนทั้งสิ้น 124 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครู 98 คน และครูจ้างสอน 26 คน จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนข้าราชการครู และครูจ้างสอน ในปีการศึกษา 2545

ตำแหน่ง	เพศ			ระดับการศึกษา				
	ชาย	หญิง	รวม	เอก	โท	ตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม
ข้าราชการครู	25	69	94	-	22	76	-	98
ครูจ้างสอน	3	23	26	-	-	24	2	26
รวม	28	92	120	-	22	100	2	124

ในปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางการสอนทั้งสิ้น 124 คน ประกอบด้วยข้าราชการครูที่ทำหน้าที่หัวหน้างาน 45 คน ผู้ช่วยหัวหน้างาน 25 คน ข้าราชการครูสอนอย่างเดียว 28 คน และครูจ้างสอน 26 คน จำแนกตามคณะวิชา ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนครู อาจารย์ของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพน จำแนกตามคณะวิชา และหน้าที่ได้ดังนี้

คณะวิชา	หัวหน้า	ผู้ช่วย	ข้าราชการ	ครูจ้าง	รวม
	งาน	หัวหน้า งาน	ครูสอนอย่าง เดียว	สอน	
การบัญชี	8	6	4	2	20
การเลขานุการ	7	5	8	1	21
การตลาดและธุรกิจประกันภัย	8	1	1	8	18
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3	3	-	4	10
ธุรกิจโรงแรม	2	-	-	-	2
สัมพันธ์ธุรกิจ	6	3	5	4	18
พื้นฐาน	11	7	10	7	35
รวม	45	25	28	26	124

โดยครู อาจารย์จะต้องรับภาระงานสอนตามเกณฑ์การกำหนดคาบสอนต่อหนึ่ง สัปดาห์ของกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

หัวหน้างาน	12 คาบ / สัปดาห์
ผู้ช่วยหัวหน้างาน	14 คาบ / สัปดาห์
ครู	18 คาบ / สัปดาห์
ครูจ้างสอน	20 คาบ / สัปดาห์

3. ด้านผู้เรียน

วิทยาลัยพณิชยการเซตุนพน มีจำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ประจำปีการศึกษา 2545 ทั้งสิ้น 2,263 คน จำแนกตามระดับการศึกษา กลุ่มวิชาได้ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ประจำปีการศึกษา 2545

กลุ่มวิชา	ระดับ ปวช.			
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	รวม
การบัญชี	428	329	287	1,044
การเลขานุการ	86	73	90	249
การขาย	339	347	284	970
รวม	853	749	661	2,263

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน มีจำนวนนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ที่สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 676 คน และ 526 คน ตามลำดับ จำแนกตามกลุ่มวิชาและปีการศึกษาได้ดังนี้

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบจำนวนนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2543 และ 2544

กลุ่มวิชา	จำนวนนักเรียนในปีการศึกษา					
	2543			2544		
	ปวช. 3	จบ	ร้อยละ	ปวช. 3	จบ	ร้อยละ
การบัญชี	370	358	96.75	373	338	90.61
การเลขานุการ	85	79	92.94	73	47	64.38
การขาย	321	239	74.45	203	141	69.45
รวม	776	676	87.11	649	526	81.05

วิทยาลัยพณิชยการเซตุนมีจำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ที่มีผลการเรียนตก (0) ในรายวิชาต่าง ๆ ประจำปีการศึกษา 2543 และ 2544 ทั้งสิ้น 100 คน และ 105 คน ตามลำดับ จำแนกตามกลุ่มวิชาและปีการศึกษา ได้ดังนี้

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) ที่มีผลการเรียนตก (0) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 – 2544

กลุ่มวิชา	จำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนรายวิชาติด 0					
	ภาคเรียนที่ 1/2543			ภาคเรียนที่ 1/2544		
	ปวช. 3	ได้เกรด 0	ร้อยละ	ปวช. 3	ได้เกรด 0	ร้อยละ
การบัญชี	370	12	3.24	373	32	8.58
การเลขานุการ	85	6	7.05	73	7	9.58
การขาย	321	82	25.54	203	66	32.51
รวม	776	100	12.89	649	105	16.18

4. ด้านงบประมาณ

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2545 เป็นเงิน 35,100,700 บาท จำแนกตามหมวดรายจ่ายได้ดังนี้

ตาราง 6 จำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ 2545

หมวดรายจ่าย	จำนวนเงิน
1. เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	22,717,200
2. ค่าจ้างชั่วคราว	-
3. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	7,958,800
4. ค่าสาธารณูปโภค	1,764,100
5. ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	680,800
6. เงินอุดหนุน	3,743,900
7. รายจ่ายอื่น ๆ	-
รวม	35,100,700

5. ด้านอาคาร

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน มีอาคารต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยห้องเรียนห้องปฏิบัติการ และสำนักงานต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 7 จำนวนอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และสำนักงาน

อาคาร	ห้องเรียน	ห้องปฏิบัติการ	สำนักงาน	ห้องพักครู	ห้องประชุม	โรงอาหาร	หอประชุม	โรงยิม	รวม
อาคาร 1	9	-	24	-	1	-	-	-	34
อาคาร 2	6	7	2	2	-	-	-	-	17
อาคาร 3	4	7	5	7	-	1	-	-	24
อาคาร 4	2	6	2	4	-	-	-	-	14
อาคาร 5	6	2	4	1	1	-	-	1	15
อาคาร 6	9	15	-	3	-	-	-	-	27
อาคาร 7	-	-	-	-	-	1	1	-	2
รวม	36	37	37	17	2	2	1	1	133

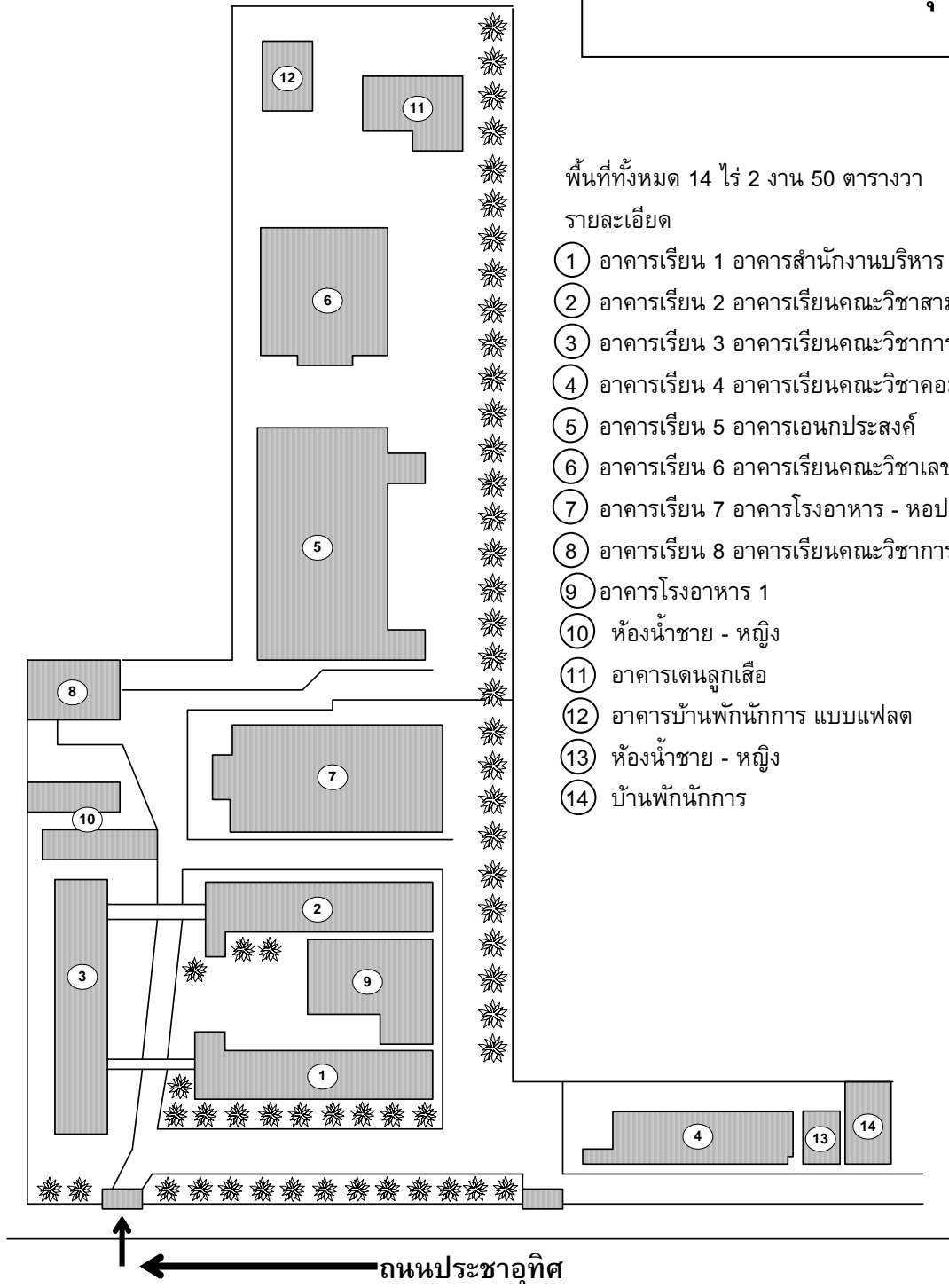
ดังแสดงในภาพประกอบ

แบบผังบริเวณ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน

พื้นที่ทั้งหมด 14 ไร่ 2 งาน 50 ตารางวา

รายละเอียด

- ① อาคารเรียน 1 อาคารสำนักงานบริหาร
- ② อาคารเรียน 2 อาคารเรียนคณะวิชาสามัญ
- ③ อาคารเรียน 3 อาคารเรียนคณะวิชาการตลาด
- ④ อาคารเรียน 4 อาคารเรียนคณะวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- ⑤ อาคารเรียน 5 อาคารเอนกประสงค์
- ⑥ อาคารเรียน 6 อาคารเรียนคณะวิชาเลขานุการ
- ⑦ อาคารเรียน 7 อาคารโรงอาหาร - หอประชุม
- ⑧ อาคารเรียน 8 อาคารเรียนคณะวิชาการโรงแรม
- ⑨ อาคารโรงอาหาร 1
- ⑩ ห้องน้ำชาย - หญิง
- ⑪ อาคารเดินลูกเสือ
- ⑫ อาคารบ้านพักนักการ แบบแฟลต
- ⑬ ห้องน้ำชาย - หญิง
- ⑭ บ้านพักนักการ

ภาพประกอบ 2 แสดงแผนผังบริเวณวิทยาลัยพณิชยการเซตุน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

หลักสูตร

สังต์ อุทรานันท์ (2532 : 8 – 16) ได้ให้คำนิยามคำว่าหลักสูตรไว้ 8 แนวทางด้วยกันคือ

1. หลักสูตร คือรายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอน
2. หลักสูตร คือมวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ได้
3. หลักสูตร คือกิจกรรมการเรียนการสอน
4. หลักสูตร คือสื่อกลางหรือวิถีทางที่จะนำเด็กไปสู่จุดหมายปลายทาง
5. หลักสูตร คือข้อผูกพันระหว่างนักเรียนกับครู และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
6. หลักสูตร คือสิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังจะให้เด็กได้รับ
7. หลักสูตร คือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
8. หลักสูตร คือกิจกรรมทั้งนอกห้องเรียน หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร

ซึ่งสอดคล้องกับวิชญ์ ชลารักษ์ (2542 : 11) ที่ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ทางการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนและส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุก ๆ ด้านให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามลักษณะและจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ดังที่ประจักษ์ ศรีวิวัฒน์พงศ์ (2535 : 106) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่าเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมทำให้ผู้สอนได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน และบอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่าเขาควรจะเรียนอะไรบ้าง ในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เตรียมตัวเป็นการล่วงหน้า นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนและบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องหรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน ทั้งยังเป็นแนวทางในการบริหารสถาบันการศึกษาว่าควรจะมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้ไปในลักษณะใดเมื่อทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วในการที่จะทราบถึงความคิดของผู้เรียนว่ามีต่อหลักสูตรนั้น ๆ อย่างไรจะต้องรู้รายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่จะบรรจุในหลักสูตรว่า เนื้อหาสาระสอดคล้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากน้อยเพียงไรสนับสนุนให้ผู้เรียน เรียนรู้และ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด ดังนั้นหลักสูตรจึงมีความสำคัญตามที่วิชญ์ ชลารักษ์ (2542 : 12 – 13) ได้เรียบเรียงไว้ว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางหรือแผนการเรียนการสอนหรือรูปแบบของการเรียนการสอนให้มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนด (กรมวิชาการ. 2522 : 4 – 5) ส่วนสมิตรี คุณากร (2523 : 2) กล่าวว่าหากจะเปรียบเทียบความมุ่งหมายทางการศึกษาเป็นผลที่มุ่งหวังแล้วหลักสูตรก็

เปรียบได้กับวิธีที่จะนำความมุ่งหวังไปสู่ผลสำเร็จ ดังที่สันต์ ธรรมบำรุง (บุญมี ประสมทรัพย์. 2539 :

8 - 9; อ้างอิงจาก สันต์ ธรรมบำรุง. 2527 : 133) ได้กล่าวไว้ว่าการนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่ง เพราะตัวหลักสูตรเหมือนทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้เปรียบเสมือนภาคปฏิบัติ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องพยายามขยายเนื้อหาสาระ สร้างและใช้สื่อ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร ตลอดจนการบริหารหลักสูตร อันจะเป็นการเอื้ออำนวยให้การใช้หลักสูตรบังเกิดผลดี

ดังนั้นอารมณฺ์ เพชรชื่น (บุญมี ประสมทรัพย์. 2539 : 9; อ้างอิงจาก อารมณฺ์ เพชรชื่น. ม.ป.ป. : 108) จึงได้เรียบเรียงไว้ว่าการใช้หลักสูตรเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของบุคคลหลายฝ่ายกิจกรรมเหล่านั้นได้แก่

1. การบริหาร คือการจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมไปตามที่วางไว้ในหลักสูตรรวมทั้งการสนับสนุนช่วยเหลือด้านงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์

2. การนิเทศ และการติดตามผล คือการช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามหลักสูตร

3. การเรียนการสอน คือการจัดกิจกรรมในโรงเรียนโดยครู และนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถ มีความคิด มีคุณธรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน คือการจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนหรือกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอน

5. การวัดผลการเรียน คือการตรวจสอบว่านักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้เพียงไร และมีส่วนใดที่ต้องแก้ไข

พรศรี โรจน์เมษี (2540 : 13) ได้กล่าวไว้ว่าการเลือกเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเหมาะสมกับผู้เรียน ตามปกติครูส่วนใหญ่มักจะดูเนื้อหาวิชาตามหนังสือแบบเรียน ซึ่งอาจเขียนไว้ไม่ละเอียด และชัดเจน ครูผู้สอนควรมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาของรายวิชาเพื่อจะเลือก และตัดสินใจว่าเนื้อหาวิชาใดมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียน เหมาะกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการปกครอง

ดังนั้น เครือวัลย์ ลีหมอกชาติ (พรศรี โรจน์เมษี. 2540 : 13; อ้างอิงจาก เครือวัลย์ ลีหมอกชาติ. 2531 : 67 - 68) ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. เนื้อหาของรายวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
2. เนื้อหาของรายวิชานั้นต้องเชื่อถือได้ และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา มีความทันสมัย และถูกต้อง
3. เนื้อหาของรายวิชาที่นำมาบรรจุในหลักสูตรต้องมีความสมดุลย์พอดี ครอบคลุม

กับการให้ข้อมูล กระบวนการและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการ และความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง

4. เนื้อหาของรายวิชาต้องสนองวัตถุประสงค์ได้หลายประการ หลายด้าน
 5. เนื้อหาของรายวิชาต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
 6. เนื้อหาของรายวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน
- สรุปได้ว่าหลักสูตรนับเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพราะในการจัดการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่เป็นแนวกำหนดเค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาความรู้และสาระรายวิชาต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์ เกิดทักษะ ความสนใจ และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ฉะนั้นจึงถือเป็นหน้าที่โดยตรงของวิทยาลัยฯ ที่จะต้องส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ทั้งหลายให้สภาพการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้วางไว้

ผู้สอน

คุณลักษณะของครูธุรกิจ

กรมอาชีวศึกษา (นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. 2539 : 32 - 33; อ้างอิงจาก กรมอาชีวศึกษา. 2521 : 7) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการจัดการศึกษาสายอาชีพ ได้กล่าวถึงครูสอนวิชาชีพว่ามีลักษณะที่แตกต่างจากครูสอนวิชาสามัญ และครูสอนวิชาชีพจะดำเนินการสอนให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ว่าไว้ตามเนื้อหาของหลักสูตร จะต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีทักษะในการทำงาน
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร
3. เป็นผู้ที่มีการตัดสินใจดี เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน
4. เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนและเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี

5. เป็นผู้ซึ่งช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน

ประกาศรี อมรสิน (2533 : 536 - 537) กล่าวว่าเนื้อหาวิชาธุรกิจเกือบทุกวิชา มักจะเป็นวิชาที่ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ทางวิชาการ หรือภาคทฤษฎีส่วนหนึ่งและการฝึกฝนปฏิบัติอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งวิชาแต่ละวิชาทางธุรกิจหมายถึงเนื้อหาสาระ ความรู้ทางวิชาการ รวมถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วย ฉะนั้นบทบาทของครูผู้สอนจึงมีส่วนสำคัญและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นจะต้องปรับปรุง

บุคลิกภาพเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์อยู่เสมอ รวมทั้งมีเทคนิคการสอนที่เข้าใจและจูงใจให้นักเรียนเกิดความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์การเป็นครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนวิชาชีพ ควรมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีบุคลิกภาพส่วนตัวที่ดี ดังได้กล่าวมาแล้วว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อมีความสนใจครูผู้สอน ดังนั้นครูควรมีบุคลิกภาพของการเป็นครู หรืออาจจะเรียกได้ว่า "มีวิญญาณของความเป็นครู" เช่น แต่งกายเหมาะสม มีความสุภาพอ่อนโยน มีความเมตตา กรุณา มีขันติ มีความกระตือรือร้น มีลักษณะเป็นผู้นำ มีอารมณ์ขัน มีศรัทธาและความภูมิใจในความเป็นครูของตน นอกจากนี้ ครูที่สอนวิชาชีพ ควรมีบุคลิกลักษณะเป็นนักธุรกิจด้วย หรืออาจจะต้องมี "วิญญาณของความเป็นนักธุรกิจ" ด้วย เช่น ความคล่องแคล่วว่องไว มีทัศนคติที่กว้างไกล มีการบริหารเวลาและวางแผนอย่างเหมาะสม มีความเที่ยงธรรม มีจรรยาวิชาชีพและคุณธรรม มีความอดทนขยันหมั่นเพียร มีความพยายามไม่ท้อถอย ฉะนั้น ครูผู้สอนวิชาชีพจึงจำเป็นต้องมีบุคลิกในหลายลักษณะเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นแบบอย่างและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนเกิดความภูมิใจ และก่อให้เกิดการสนใจที่จะเรียนรู้ มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง ผู้ที่เป็นครูนั้นมิใช่มีความรู้แต่เพียงแต่ในตำรา หรือทางวิชาการเท่านั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การลงทุน และอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของวิชาชีพ

2. มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน รายวิชาที่สอนนั้นควรจะต้องทำความเข้าใจและแสวงหาความรู้ในรายละเอียดวิชาที่อยู่ในหลักสูตรรายวิชานั้น เพื่อจะได้นำมาวางแผนการสอนเรียงลำดับความยากง่าย ความต่อเนื่องของรายละเอียดเนื้อหา ฯลฯ

3. มีความสามารถในการสอน ความสามารถในการสอนของครูปrofession นั้นขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีสอน ซึ่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ครูทุกคนควรจะต้องฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ และทักษะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง องค์ประกอบที่สามารถทำให้ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ "KASH" ซึ่งประกอบด้วย

K (Knowledge) คือ ความรู้ในเนื้อหาวิชา เข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน

A (Attitude) คือ ทัศนคติ และเจตคติที่ดีต่อการเป็นครู

S (Skill) คือ ทักษะในการสอน มีความสามารถในการวางแผนการสอน เข้าใจหลักการเรียนรู้ และการสอน มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีความสามารถในการสอน เป็นต้น

H (Habit) คือ มีนิสัยรักความเป็นครู รักการสอน มุ่งความสำเร็จ และประสิทธิภาพในการสอน

ดัลคลาส และคณะ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูธุรกิจที่สามารถทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะของครูที่มีส่วนทำให้สภาพในห้องเรียนน่าเรียนและน่าสนใจ ผู้สอนที่มีความรู้ทางเนื้อหาวิชาอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ ผู้สอนจะต้องรู้จักสร้างสรรค์บรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียน สภาพการเรียนด้วย เพื่อให้เกิดผลดีในการนำเทคนิคในการสอนและวิธีสอนที่ดีไปใช้ให้ได้ผลในชั้นเรียน นอกจากนี้การที่จะทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน ย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพของชั้นเรียนด้วย ซึ่งคุณลักษณะหรือบุคลิกภาพของครู มีดังนี้

1. ครูธุรกิจต้องเป็นผู้ที่ไม่หยุดนิ่ง เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา (Business Teacher is Dynamic) ครูที่ดีจะต้องสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้สนใจในการเรียน ครูจะต้องพยายามศึกษาค้นคว้า และตื่นตัวให้ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวงการธุรกิจในปัจจุบันทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันที่ก้าวหน้าและไปไกล ครูสามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้สนุกสนาน นอกจากนี้ การแต่งกายของครูก็เป็นส่วนหนึ่งที่ยักรองความสนใจของนักเรียน ครูที่ดีควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยและเหมาะสม การแต่งกายให้สุภาพมิได้หมายความว่าครูจะต้องใช้เสื้อผ้าที่หรูหรา ราคาแพง และเปลี่ยนแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ แต่จะต้องแต่งกายให้สะอาด เรียบร้อย ใช้เสื้อผ้าที่ราคาพอสมควรแก่ฐานะ สบายไม่ฉูดฉาด คำนึงถึงความประหยัด

2. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้มีความรู้ (Business Teacher is Scholarly) ครูที่มีความรู้ บางครั้งก็ได้มีความชำนาญในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่นักเรียนเสมอไป ดังนั้นครูที่ดีจะต้องรู้หลักการสอน มีเทคนิค และวิธีการถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ความรู้ที่ครูถ่ายทอดให้ ถ้านักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และเป็นความรู้ติดตัวเพื่อนนำไปประกอบอาชีพได้ จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในตัวครู พร้อมทั้งจะเชื่อฟัง รับฟัง และปฏิบัติตาม

3. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้มีหลักการ และเหตุผล (Business Teacher is Realistic) ครูจะต้องยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนอย่างมีเหตุผล และเป็นธรรมชาติเพื่อที่จะได้เลือกวิธีสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับภูมิหลังของนักเรียนในการที่จะให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อลดช่องว่างของนักเรียนและขจัดความเคร่งเครียดเกินความจำเป็นในชั้นเรียน อันจะทำให้การเรียนการสอนมีแต่ความเพลิดเพลิน และสนุกสนาน

4. ครูธุรกิจจะต้องเป็นประชาธิปไตย (Business Teacher is Democratic) ครูธุรกิจควรจะต้องยึดถือหลักการของประชาธิปไตย เคารพและยึดมั่นในสิทธิของแต่ละบุคคลเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนได้อย่างเสรี ครูจะต้องเปิดใจกว้าง ยอมรับฟัง

ความคิดเห็นของนักเรียน ไม่ผูกขาดทางความคิดอยู่เพียงผู้เดียว ไม่ใช้ความรุนแรงเข้าตัดสิน หรือเป็นผู้บังคับให้นักเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งอยู่ตลอดเวลา ควรจะได้เคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง ทั้งนี้ก็เพื่อสร้างสรรค์ความสามัคคี และมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ข้อเสนอแนะของนักเรียนบางประการอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในโอกาสต่อไป

โสภณา ตาแก้ว (2536 : 4 - 10) กล่าวว่าปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนวิชาชีพได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร คือปัญหาด้านครูผู้สอน ได้แก่

1. อัตราครูผู้สอนไม่เพียงพอ
2. ครูผู้สอนไม่มีความรู้ และทักษะเพียงพอ
3. ครูผู้สอนทำแผนการสอนไม่เป็น
4. ครูผู้สอนรู้แต่ภาคทฤษฎีไม่สามารถปฏิบัติได้
5. ครูผู้สอนวิชาชีพขาดทักษะในวิชาชีพที่สอน ขาดความสามารถในการสร้างความรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจ และโลกทัศน์เกี่ยวกับวงการวิชาชีพ ทำให้ไม่รู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

6. ครูผู้สอนวิชาชีพมักจะมีความสัมพันธ์ในเชิงขัดแย้งกับครูวิชาสามัญ เช่น ครูสามัญ จะไม่เห็นด้วยถ้าครูวิชาชีพจะให้เด็กไปดูงาน หรือฝึกงานในสถานประกอบการ โดยจะมองว่าเป็นการเสียเวลาเรียน

7. การที่ครูในโรงเรียนทำงานตามที่ผู้บริหารมอบหมายนั้น บางครั้งเป็นการทำตามคำสั่ง ไม่ได้ทำเพราะเชื่อว่าดีแล้วทำตาม เนื่องจากมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

ปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องแก้ไขโดยการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพของครูซึ่งเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทั้งหลาย โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาให้ครูเห็นว่าจำเป็นจะต้องพัฒนาให้การเรียนการสอนวิชาชีพ ประสบผลสำเร็จ วิธีการบริหารจัดการพัฒนาบุคลากรนั้น สามารถทำได้หลากหลายตามสภาพ และเงื่อนไขของแต่ละแห่งจากข้อเท็จจริง การที่ครูผู้สอนวิชาชีพจะสอนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรได้จะต้องมีคุณสมบัติหลาย ๆ ด้าน และในรูปแบบที่หลากหลาย เพราะโดยหลักทั่วไปแล้วคนสามารถพัฒนาได้ด้วยการเรียนรู้เอง ผู้อื่นบอก การเข้าร่วมทำกิจกรรม ดังนั้น การพัฒนาครูผู้สอนทำได้ 2 ด้านคือ

1. พัฒนาด้านความรู้ทักษะ
2. การพัฒนาด้านแนวความคิด เนื่องจาก

2.1 ครูผู้สอนวิชาชีพสอนโดยเน้นทักษะ และผลผลิต

2.2 ครูผู้สอนวิชาชีพ และครูอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในเชิงขัดแย้ง ไม่เห็นด้วยกับการนำเด็กไปฝึกในสถานประกอบการ

2.3 ครูผู้สอนมีความคิดอยู่ในวงจำกัด

เคอร์รี่ (Kerry. 1986 : 171) กล่าวว่า การเป็นครูนั้นจำเป็นจะต้องมีทักษะและคุณลักษณะบางประการ เช่น มีความสามารถในการจัดการ มีความสามารถทางสติปัญญาในระดับสูง เชี่ยวชาญปัญหา เนื่องจากงานสอนมีชั่วโมงที่อยู่นั่งอยู่กับโต๊ะตลอดเวลา

สรุปได้ว่า สิ่งที่ครูประพฤติปฏิบัติเพื่อให้การจัดการศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด นอกจากมีลักษณะเข้าเกณฑ์มาตรฐานด้านความรู้ ประสบการณ์ ทักษะการสอน ฐานที่เป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ และเปี่ยมด้วยคุณธรรมแล้ว ครูยังต้องเน้นให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รู้จักการใช้ความคิดสติปัญญาอย่างรอบคอบในการตัดสินใจ โดยเฉพาะในปัจจุบันจะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ทันโลก ทันคน ครูเปรียบเสมือนผู้เชี่ยวชาญในการสอน เป็นผู้ที่จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนน่าเรียน นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ครูที่ดีควรมีพฤติกรรมผู้นำทางด้านสัมพันธภาพ ซึ่งแสดงออกถึงความสามารถในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยได้รับความนิยชมชอบ และความไว้วางใจจากนักเรียน ได้รับความนับถือและมีสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียน และกับผู้ร่วมงาน นอกจากนี้ ครูควรมีพฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ อันหมายถึงพฤติกรรมที่ครูมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครู และผู้ร่วมงานในด้านการสร้างสรรค์ ความเข้าใจในการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้การดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ครูที่ดีจะต้องมีใจ เมตตา กรุณา และความเมตตา กรุณานั้นต้องไม่ทำให้เสียความยุติธรรม และขาดความเสมอภาค

ผู้เรียน

ดร.รุ่ง แก้วแดง (2543 : 62 - 63) ได้กล่าวถึงผู้เรียนไว้ว่า ในยุคที่รัฐบาลรวมทั้งนักเศรษฐศาสตร์และนักการศึกษาบางคนมองว่ากระบวนการศึกษาคือ "กระบวนการผลิตคน" เช่นเดียวกันกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมนั้น ผู้เรียน (นักเรียน นิสิต นักศึกษา) ถูกมองว่าเป็น "วัตถุดิบ" ที่ยื่นเข้าแถวเพื่อผ่านกระบวนการผลิตหรือเครื่องจักรทางการศึกษา (สถาบันการศึกษา) จนได้ผลผลิตที่เป็นบัณฑิตออกมา แต่ในปัจจุบันและอนาคตมุมมองเกี่ยวกับผู้เรียนจะเปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยมองว่าผู้เรียนคือ คนที่อยู่ในวัยเรียน อยู่ในสถานศึกษา มีวิธีการเรียนเป็นรายชั้น ต้องมีครูคอยสอนให้ท่องจำ ฯลฯ เราจะมองผู้เรียนในมุมใหม่ที่แตกต่างไปจากอดีต ดังนั้นเราจึงควรมองผู้เรียนในมุมต่าง ๆ ดังนี้คือ

ผู้เรียนคือ คนที่มีสมอง มีสติปัญญา มีความคิด มีความอยากรู้อยากเห็น มีความต้องการที่จะเรียน เป็นมนุษย์ที่ประเสริฐ และมีศักดิ์ศรี

ผู้เรียนคือ บุคคลอันเป็นที่รักของเรา เป็นลูกรัก หลานรัก ศิษย์รัก

ผู้เรียนคือ อนาคตของชาติ ความสามารถในการแข่งขันกับสังคมโลกของประเทศ ขึ้นอยู่กับผู้เรียนในวันนี้

ผู้เรียนคือ ตัวของเราเอง และคนทุกคนในสังคม ทุกวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย ตามแนวคิดเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต

ผู้เรียนคือ "ลูกคำ" ของครูและสถานศึกษา ผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจ สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของเขา

ผู้เรียนคือ คนฉลาดและคนดีตามทฤษฎี y โดยมองว่าธรรมชาตินักเรียนมีความฉลาด มีความกระหายที่จะเรียนรู้ มีความตั้งใจ มีความรับผิดชอบในการเรียน แล้วจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้เกียรติในความเป็นมนุษย์แก่เขา เขาจะมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น

ผู้เรียนคือ พลังความสามารถในการแข่งขันกับสังคมโลก

ผู้เรียนคือ คนทุกคนในสังคมซึ่งก็คือ คนไทยจำนวนกว่า 60 ล้านคน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ที่ควรจะมีมุ่งเน้นการพัฒนานั้นอย่างน้อยมี

3 ประการคือ

1. ความสามารถทางความคิด
2. ความสามารถในการแสวงหา
3. สร้างความรู้ด้วยตนเองและมีความมีคุณธรรมของผู้เรียน

คุณสมบัติของผู้เรียนตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปวช.) เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา มีดังนี้

1. ขยัน ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน สามัคคี มีวินัย มีความรับผิดชอบ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
3. เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์
4. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้วิธีการเรียนรู้ รักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
5. มีทักษะในการใช้ภาษาไทย และภาษาสากล
6. มีทักษะในการทำงาน การจัดการ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพสุจริต
7. มีความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิทยาการ

ด้านอื่น ๆ

8. มีความคิดเชิงระบบ คิดอย่างมีวิจรรณาญาณ และคิดอย่างสร้างสรรค์
9. รักการออกกำลังกาย ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และมีสมรรถภาพทางกาย
10. ดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง ครอบครัวยุและชุมชน ป้องกันตนเองจาก

สารเสพติดและอบายมุข

11. มีลักษณะนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
12. เห็นคุณค่าในความงามของศิลปะ และธรรมชาติ
13. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม
14. รักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย สืบสานมรดกทางศิลปวัฒนธรรม และ

ภูมิปัญญาไทย

15. มีจิตสำนึกและปฏิบัติตนตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รักษาสิทธิเสรีภาพของตนเอง และเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น
16. มีทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

สุวิทย์ มูลคำ (2543 : 13) กล่าวว่านักเรียนจะเป็นผู้มีความสามารถทางความคิด มีความสามารถในการศึกษาหาความรู้ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และมีคุณธรรม จริยธรรมนั้น ครูควรจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีพฤติกรรมดังนี้

1. กระตือรือร้นอยู่เสมอที่จะคิดและลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยมุ่งเป้าหมายเพื่อให้ตนเองเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น
2. เป็นผู้เลือกตัดสินใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ ในโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตั้งแต่เริ่มต้นจนปฏิบัติงานเสร็จสิ้น
4. ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผลงานของตนเองและกลุ่มได้
5. แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อบกพร่องและแก้ไขกระบวนการปฏิบัติงานและผลงานให้ได้ตามเป้าหมาย

สำหรับศุภางค์ศรี เกติวงศ์ (2543 : 35) ได้กำหนดมาตรฐานผู้เรียนที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน มีความฉลาด และทักษะเชิงกระบวนการในการดำรงชีวิต
2. ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทำงาน และมีความสามารถในการจัดการ
3. ผู้เรียนมีเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
4. ผู้เรียนมีสุขภาพ พลานามัย และบุคลิกภาพที่ดี
5. ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และร่วมพัฒนาสังคม

อย่างสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนคือ รู้หน้าที่ มีน้ำใจ ทำงานเป็นทีม มีวินัย และทำงานหนักได้ รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อทีม มีความรู้ความสามารถในงานอาชีพของตนเอง มีความรู้ ความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้ และมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์

การสอนและสื่อการสอน

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

พรศรี โรจน์เมฆี (2540 : 14 – 15) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีสอนของครูถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมาได้ ดังนั้นหากผู้สอนมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีสอนที่ดีและเหมาะสม ย่อมทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และมีความเข้าใจในบทเรียนในวิชาการที่ครูสอน มีทักษะ และความชำนาญในวิชาที่เรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ สำหรับเทคนิคและวิธีการสอนนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วรานุสาสณ์ (2536 : 78) กล่าวว่า เทคนิคและวิธีสอนเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่พึงจัดให้กับนักเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมา เปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์กับผลให้ต่อเนื่องกัน

กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์ (2536 : 24) กล่าวว่า เทคนิคการสอน คือ การปฏิบัติหรือการกระทำให้การเสนอเนื้อหาของบทเรียนดีขึ้น ซึ่งครูนำมาใช้เพื่อให้การสอนของเขามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นโดยการใช้วิธีการสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือใช้เครื่องช่วยสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกัน

คามิลอน (พรศรี โรจน์เมฆี. 2540 : 15; อ้างอิงจาก พงศ์ หรดาล. 2531 : 107; อ้างอิงจาก Camilon.n.d) กล่าวว่าวิธีการสอน (Methods of Teaching) หมายถึงวิธีการที่จะใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้รับและพัฒนาความรู้ ทักษะ นิสัยและเจตคติ ซึ่งเป็นกระบวนการอย่างมีแบบแผน ในการให้หรือแสดงเนื้อหา ความรู้หรือทักษะ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่อุปมาพร สกลรักษ์ (2540 : 22) ได้สรุปไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นวิธีการที่อาจารย์ผู้สอนนำมาใช้ในการถ่ายทอดกิจกรรมการเตรียมผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ การจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่สงัด อุทรานนท์ (บุญมี ประสมทรัพย์. 2539 : 13; อ้างอิงจาก สงัด อุทรานนท์. 2526 : 64 – 67) ได้สรุปไว้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประเภทคือ

1. กิจกรรมการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยชักนำให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้สอนนำมาสอน ได้แก่ การเตรียมสภาพแวดล้อมในการเรียน การสร้างความสนใจ
2. กิจกรรมสร้างการเรียนรู้เป็นกิจกรรมหลักที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับการให้ความรู้ หรือฝึกให้เกิดทักษะหรือสร้างเจตคติตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการสอน เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทั้งชั้นได้เรียนพร้อม ๆ กัน
3. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ เป็นการให้ผู้เรียนได้ทำการฝึกซ้อมเพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมาแล้วให้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมสร้างเสริมทักษะทำได้โดยการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำแบบฝึกหัด หรือทำงานตามที่ครูมอบหมาย
4. กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คือช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนดีขึ้น และจดจำได้นาน หรือช่วยให้การเรียนการสอนในครั้งต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ การทบทวนและการสั่งงาน

การเลือกยุทธวิธีการสอน

วิชย์ วงษ์ใหญ่ (2537 : 97) ได้ให้ความหมายของยุทธวิธีการสอนว่า หมายถึง วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียน

โสเครตีส (วิชย์ วงษ์ใหญ่. 2537 : 99; อ้างอิงจาก Socrates.n.d.) เป็นคนแรก que คิดว่าการสอนไม่ใช่หมายถึงการบรรจุความคิดใหม่ ๆ ทั้งหลายลงในสมองอันว่างเปล่าของอีกบุคคลหนึ่ง แต่เป็นการดึงเอาความจริงอันเป็นสัจจะออกมาจากแนวคิดที่มีอยู่แล้วในสมอง ฉะนั้นการสอนของโสเครตีสจึงใช้วิธีการสนทนาเขาเพียงแต่ถามและกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบเท่านั้น

กาเย่ (วิชย์ วงษ์ใหญ่. 2537 : 101; อ้างอิงจาก Gagne.n.d.) ได้ให้ความหมายของการสอนว่า เป็นกระบวนการที่แทรกอยู่กับการเรียนรู้ การสอนที่ไม่มีความหมายเหมือนกับการให้การศึกษา แต่เป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา การสอนเป็นบทบาทครูในลักษณะของวิธีการ การสอนจึงเป็นแต่เพียงการแนะแนววิธีการให้แก่ผู้เรียน อย่างมีวิธีการที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน และการเรียนของบุคคลแต่ละบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการสอนทั้งสิ้น

บรูเนอร์ (วิชย์ วงษ์ใหญ่. 2537 : 107; อ้างอิงจาก Bruner.n.d.) กล่าวว่า การสอนต้องประกอบด้วย

1. เรื่องราวของการจัดประสบการณ์ และเงื่อนไขที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการเรียนรู้
2. โครงสร้างเนื้อหาที่จัดขึ้นโดยเฉพาะ ซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. การจัดลำดับเนื้อหา ให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมว่าควรจะเรียนอะไรก่อนหลัง
4. กระบวนการให้แรงจูงใจ และเป็นแรงจูงใจภายในมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

การจัดการสอนควรจัดสิ่งแวดลอมหลาย ๆ แบบ เพื่อให้ผูเรียนไดเลือกเรียนในสิ่งทีตัวเองสนใจและเห็นวามีประโยชน์แกชีวิตมากที่สุด และถื่อวาวิชาการตาง ๆ ไม่วาจะเป็นสาขาใดก็มีความสำคัญเทาเทียมกัน ความสำคัญของการสอนการเรียนจึงขึ้นอยูกับการจัดสภาพแวดลอม และบรรยากาศใ้ผูเรียนเกิดความพอใจมากกว่าอยางอื่น

สภาพความเป็นจริงในการเรียนการสอนปจจุบัน ผูสอนสวนมากก็ยังใชวิธีการสอนแบบบรรยายอยูไม่วาจะเป็นการศึกษาในระดับใด การสอนแบบบรรยายนั้นมิตั้งขอดีและขอจำกัด ซึ่งผูสอนสามารถพัฒนาได้ด้วยตนเอง สวนใหญจะใชภาษาและทาทางในการสื่อความหมายโดยเฉพาะอยางยิ่งการใชเสียง ถาผูบรรยายไมมีเทคนิคการใชก็ทาให้การบรรยายไมประสบความสำเร็จแมจะเตรียมเนื้อหาสาระมาอยางดีก็ตาม เช่น การใชเสียงสูงเกินไปจะทาใ้ผูฟังเครียด อึดอัด หรือการพูดเสียงขานิบนาบเรียบเสมอกัน ก็ทาใ้ผูฟังเบื่อหน่าย เป็นต้น

จากการศึกษาวิจัย การเลือกใชวิธีการสอนวิชาการงานและอาชีพของมอลเลย์ (อุมาพร สกลรักษ์. 2540 : 22; อ้างอิงจาก Malay. 1978 : 27) สรุปผลวาวีวิธีการสอนทีเหมาะสมสำหรับสอนวิชาการงานและอาชีพ เรียงตามลำดับคือ การสอนแบบสาธิต การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบแกปญหา การสอนแบบคั่นควา การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การสอนแบบโครงสร้า การสอนโดยใชสถานการณ์จำลอง การสอนโดยใชภาพเลื้อน การสอนแบบประชุม การสอนโดยใชบทบาทสมมติ การสอนโดยใชวิชาการตางอื่น ๆ เข้าชวย การสอนแบบแลกเปลี่ยนความรู้ การสอนแบบสัมมนา การสอนแบบศึกษานอกสถานที่ การสอนโดยการฝึกงาน การสอนโดยใชโทรทัศน์ การสอนโดยใชชุดการสอน การสอนแบบศึกษาเฉพาะกรณี สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนบัญญัติจะตองเรียนด้วยการปฏิบัติ ตองกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective) ครูผูสอนควรมีวิธีการสอนโดยอธิบายเนื้อหาทีสอนใ้เข้าใจใ้ผูเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และใชเวลามากพอสมควรสำหรับ

การสอนเรื่องหนึ่ง ๆ และเปิดโอกาสใ้ผูเรียนซักถามปญหาหรือโจทย์แบบฝึกหัด ครูผูสอนควรมีสถูบันทีกสำหรับแนวคิดวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนบัญญัติ ทีเน้นกิจกรรมการเรียนด้วยการปฏิบัติใ้มาก

บรรยากาศใ้ชั้นเรียน

องค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ซึ่งมีอิทธิพลและส่งผลทาใ้บรรยากาศใ้ชั้นเรียนมีลักษณะส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ของผูเรียน องค์ประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผูสอนจะต้องคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลาในการจัดกระบวนการเรียนการสอนคือ

1. การร่วมมือและการแข่งขันของผูเรียนภายในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 บรรยากาศทีส่งเสริมใ้ผูเรียนร่วมมือกันแกปญหา
 - 1.2 การใ้แรงเสริมหรือรางวัล

1.3 บรรยากาศที่ผู้เรียนต่างร่วมมือกันที่จะมีปฏิสัมพันธ์กันมากกว่าในบรรยากาศที่มีการแข่งขันกัน ผู้เรียนที่เรียนอ่อน ปานกลาง จะได้ประโยชน์มากที่สุดจากการร่วมมือกับผู้เรียนอื่น ๆ ส่วนผู้เรียนที่เรียนดีจะมีบทบาทในการช่วยเหลือผู้อื่นและเป็นแกนนำด้านวุฒิปัญญา

2. ลักษณะพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้สอนจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. ความร่วมมือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้เป็นหลักสำคัญ
4. ความรู้สึกและเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อกลุ่มเพื่อน ผู้สอน และโรงเรียนจะมี

ผลกระทบต่อการเรียนรู้

บรรยากาศในชั้นเรียนที่จะเป็นตัวช่วยพัฒนาผู้เรียน และการเรียนการสอนให้ดำเนินไปตามรูปแบบที่ผู้สอนกำหนดขึ้น แบ่งออกได้เป็น 7 ประการคือ

1. บรรยากาศที่ท้าทาย
2. บรรยากาศที่อิสระ
3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน
4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น
5. บรรยากาศแห่งความมีวินัยแห่งตน
6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ
7. บรรยากาศแห่งความใกล้ชิด ผู้สอนจะต้องปฏิบัติดังนี้ คือ

7.1 การแสดงท่าทีและกริยาที่ดึงดูดงามต่อการเริ่มต้นแบบธรรมดา ๆ โดยการกล่าวคำทักทาย การยิ้ม และมีท่าทีที่มีไมตรีจิต

7.2 การใช้คำพูดที่ดี ๆ ซึ่งกันและกัน ใช้ภาษาที่สุภาพ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณสอนมีความปรารถนาดี

7.3 ต้องมีศรัทธาที่จะมีความคิดในสิ่งที่ดึงดูดงามต่อกัน มีความปรารถนาดีที่จะเกื้อกูลกันเสมอจากส่วนลึกของจิตใจ

7.4 ต้องไม่ทำตนเป็นบุคคลที่น่ารังเกียจ ฟังระลึกลูกอยู่เสมอว่า บางสิ่งบางอย่างนั้นบุคคลอื่นอาจจะประพฤติปฏิบัติได้ แต่เรากระทำไม่ได้เพราะเราเป็นครู มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ดีไม่หลงตัวเอง อย่าลืมนำบุคลิกภาพไม่ได้หมายถึงความหล่อหรือความงาม แต่หมายถึงภาพที่ประทับใจผู้เรียน

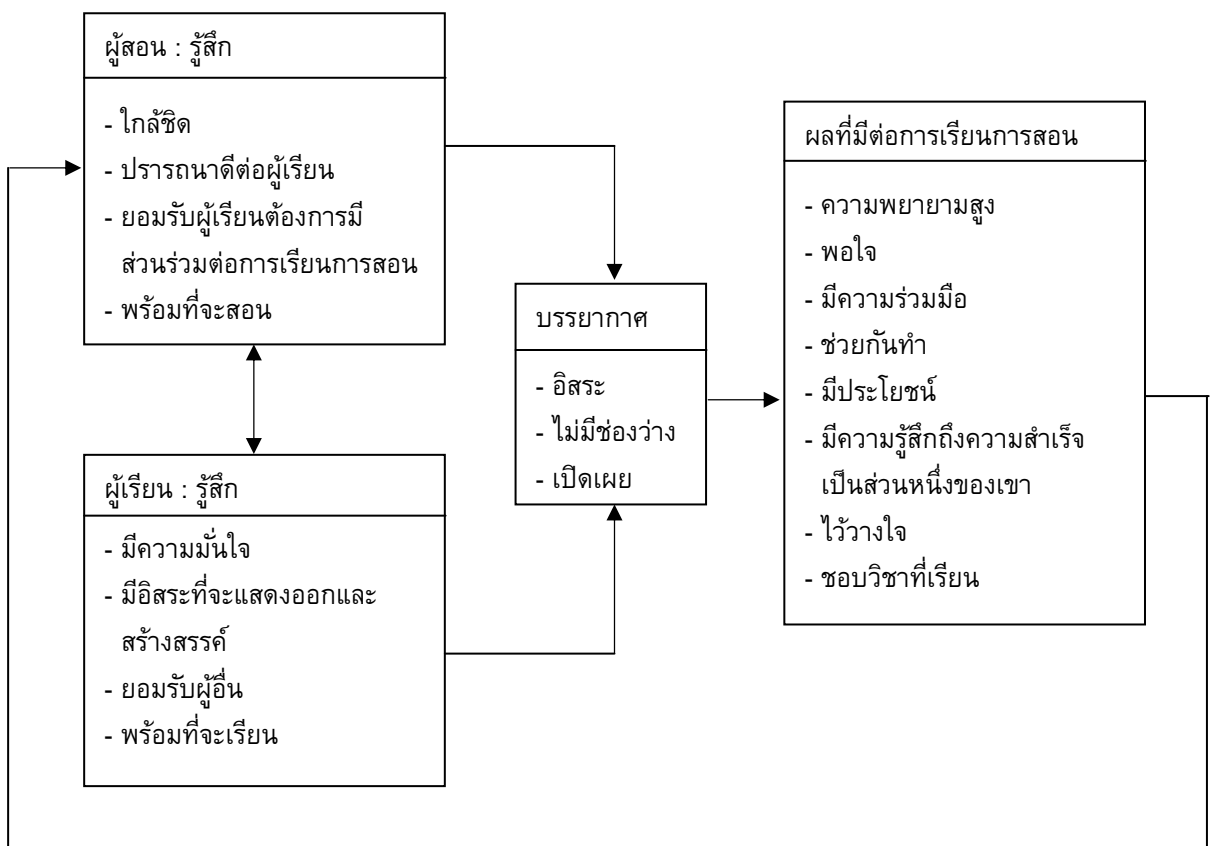
7.5 มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อการสร้างสายใยแห่งไมตรีจิตที่ดีต่อกัน พร้อมทั้งจะช่วยผู้เรียนเสมอ

7.6 เสียสละผ่อนปรนปรองดองยืดหยุ่นในด้านความคิดเห็น เพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน ดังนั้นการออมชอมกันบ้างในด้านความคิดเห็นเป็นสิ่งที่ส่งเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนที่น่าสนใจ

แอนเดอร์สัน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 122; อ้างอิงจาก Anderson.1981) ได้ศึกษาบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนซึ่งแยกได้เป็นลักษณะต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียน ซึ่งผู้สอนควรจะได้้นำพิจารณาศึกษาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนดังนี้คือ

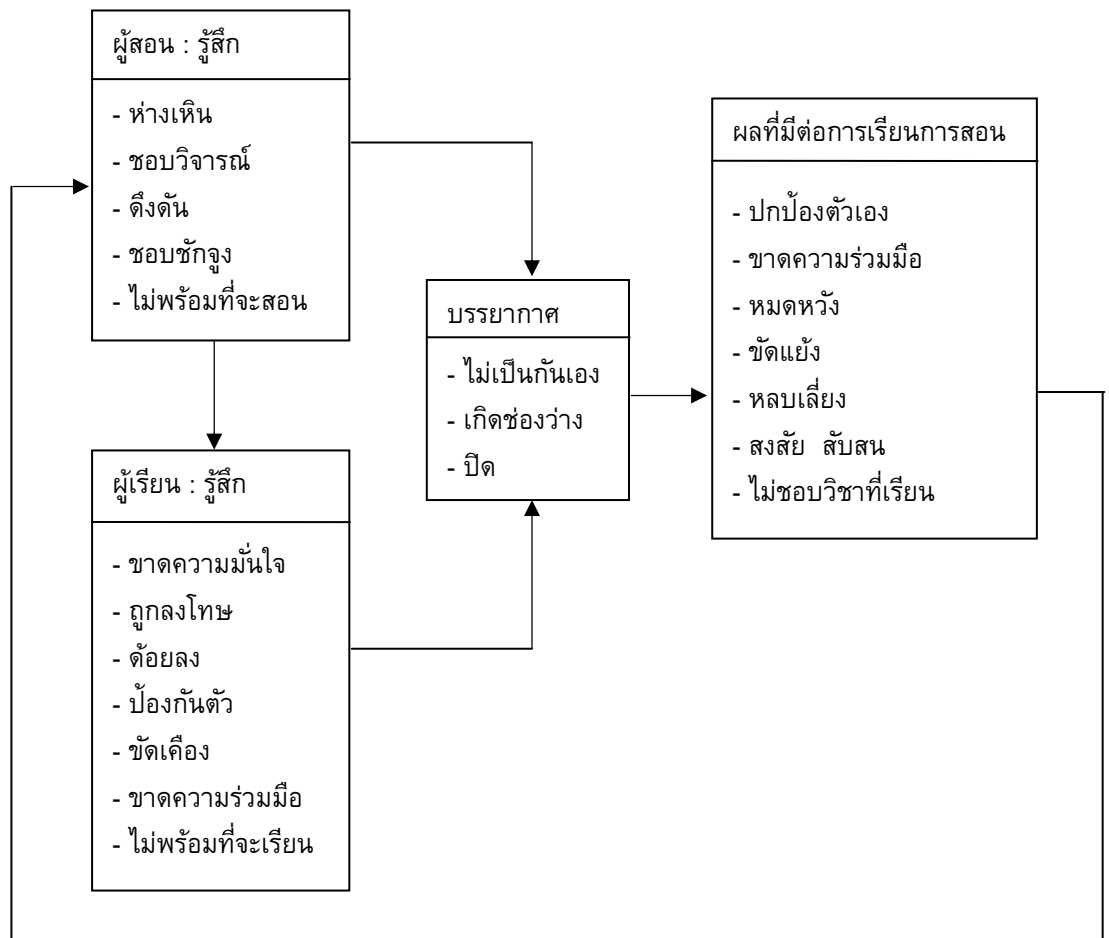
1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิด สนิทสนมคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนมีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้าและเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุ อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตลอดเวลา
6. ขจัดความขัดแย้ง ส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้สอน
7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบถึงจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. ไม่ส่งเสริมระบบคนโปรดของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้
9. ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ยากและท้าทายความสามารถอยู่เสมอ
10. ขจัดความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของความเบี่ยงเบนต่อการเรียนการสอน
11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนมาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งเป็นพรรคเป็นพวก หรือเป็นก๊กเป็นเหล่า
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
14. ไม่ปล่อยชั้นเรียนจนเกิดความไม่เป็นระเบียบและขาดความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอน

ความสำคัญของบรรยากาศในชั้นเรียนในคุณลักษณะต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องตระหนักถึงอยู่ตลอดเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่ละเอียดอ่อนและมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้บรรยากาศในการเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน การสอนนั้น คือ บรรยากาศที่ยกย่องและส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนมีความรู้สึก ร่วมสมัยขจัดช่องว่างระหว่างกันและกัน ให้ความเป็นอิสระ และใช้ความสามารถของผู้เรียนมาเป็นประโยชน์ในการฝึกอบรม ทำที่และพฤติกรรมของผู้สอน จะต้องแสดงออกว่าผู้สอนมีความปรารถนาดี ยกย่องและนับถือ สนใจปัญหาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา จึงจะเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่าความต้องการของผู้สอนซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 รูปแบบของบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน

ที่มา : วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). "การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน," *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (ภาคปฏิบัติ)*. หน้า 123.

ภาพประกอบ 4 รูปแบบของบรรยากาศที่ไม่ดีในการเรียนการสอน

ที่มา : วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). "การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน," *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (ภาคปฏิบัติ)*. หน้า 124.

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ เพราะว่าไม่มีครูคนใดคนหนึ่งสอนโดยไม่ต้องใช้สื่อ แต่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติและเข้าใจกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอน หากปราศจากสื่อที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วแล้ว เชื่อว่าการเรียนการสอนจะไม่ประสบผลสำเร็จได้เลย สำหรับสื่อการสอนได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิถก (2532 : 68) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนจนหมายถึง ตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี สื่อการสอนมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไป เช่น อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษา เทคโนโลยีการสอน เพราะมีความหมายกว้าง มีใช้หมายถึงเพียงสิ่งของที่ประกอบการสอน แต่หมายถึงทุกอย่างไม่ว่าสิ่งมีชีวิต หรือไม่มีชีวิต หากนำมาประกอบการเรียนการสอนแล้วจะทำให้เกิดความเข้าใจง่าย รวดเร็ว ชัดเจน เรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น

ส่วนพงศ์ หรดาล (2532 : 195) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนว่ามีบทบาทต่อการสอนของครูโดยสื่อการเรียนการสอนสามารถช่วยครูในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากขึ้น
2. ช่วยให้ผู้จัดเนื้อหาวิชาได้อย่างมีความหมาย
3. ช่วยครูในการแนะนำและควบคุมผู้เรียนให้มีพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา
4. ช่วยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ
5. ช่วยให้ครูสอนได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
6. ช่วยให้ครูสอนได้ง่ายขึ้น
7. ช่วยให้ครูสอนได้รวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 43 – 44) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีสอน และกิจกรรม ซึ่งได้นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน ดังเช่น จินตนา ไบกาซูยี (2536 : 11) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนว่าเป็น เครื่องมือหรือวัสดุที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เนื้อหาเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ความหมายดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดของไฮนซ์ และคนอื่น ๆ (กิตานันท์ มลิทอง.

2536 : 75; อ้างอิงจาก Heinich and others. 1989 : 7 – 8) ที่กล่าวว่าสื่อการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งกิดานันท์ มลิทอง (2536 : 83) ให้ความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียน เกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น

2. สื่อจะช่วยกระตุ้น และสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุก และไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชา ที่เรียนนั้น

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

อำภา บุญช่วย (2537 : 98) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า สื่อการเรียนการสอนที่ใช้กันมาก คือ ภาษาพูด และภาษาเขียน ต่อมาได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ ในปัจจุบันพบว่าสื่อการเรียน การสอนมากมายหลายชนิด เพราะถือว่าสื่อการเรียนการสอนคือ มือที่สามของครู ดังนั้นบทบาท ของสื่อการเรียนการสอนในบทเรียนจึงเป็นตัวกลางในการให้ข้อมูลความรู้ หรือสิ่งบอกกล่าว แก่ผู้เรียน แต่การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้ผล สื่อนั้นต้องตรงกับจุดประสงค์เนื้อหา และ กิจกรรมของบทเรียน

วิลเบอร์และเพนเดอร์ (Wilber and Pendered. 1983 : 314) ได้กล่าวถึงประโยชน์ ของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานได้มากกว่าการสอนของครูเพียง อย่างเดียว

2. ช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้เรียนจากชั้นเรียน ห้องปฏิบัติการ และการประกอบอาชีพ ในสถานประกอบการ และเป็นข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกแผนการเรียนได้ในอนาคต

3. ช่วยในการฝึกทักษะทางด้านอาชีพ

4. ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

การที่ผู้สอนจะนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ศิริพงษ์ พยอมแย้ม (2533 : 95) ได้เสนอองค์ประกอบในระบบการเลือกสื่อการใช้สื่อ ดังนี้

1. การเลือกสื่อการเรียนการสอน (Selection)

2. การเตรียมสื่อการเรียนการสอน (Preparation)

3. การนำเสนอสื่อการเรียนการสอน (Presentation)

4. การจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการใช้สื่อการเรียนการสอน (Follow - up)

5. การประเมินผลสื่อการเรียนการสอน (Evaluation)

สรุปได้ว่าในปัจจุบันการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู สื่อการเรียนการสอน นับเป็นสิ่งที่มิพบทาบอย่างยั้ง โดยเฉพาะการสอนในแนวความคิดใหม่ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถที่จะศึกษาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันมีด้วยกันหลายรูปแบบ แต่สื่อที่ใช้แพร่หลายในด้านการศึกษาก็คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือภาพ ไปสเตอร์ และรูปต่าง ๆ ฯลฯ สื่อของจริงนับว่าเป็นประโยชน์มาก สำหรับการเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องเล่นเทป วีดิทัศน์ ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจุบันคอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่กำลังมีบทบาทสำคัญในเรื่องการเรียน การสอนมากยิ่งขึ้นทุกขณะ ซึ่งเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของกระแสแห่งยุคเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร การเรียนที่มุ่งเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรงแล้ว จะพบว่าการใช้สื่อเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด แต่ก็เป็นภาระงานประเภทที่มี “ครูสอน” นั้น เป็นเรื่องยากที่ครูจะมีเวลาแสวงหา และจัดทำ “สื่อ” เพื่อนำมาใช้สอน และการใช้สื่อในการสอนครูจำเป็นจะต้องเตรียมทั้งในเรื่องของ “การจัดทำสื่อ” และ “การ เตรียมการสอน” ดังนั้นโอกาสที่สื่อการเรียนการสอนจะได้รับ การตอบสนองในวงการครูจึงค่อนข้างยาก ดังนั้น ถ้าสถานศึกษาสามารถที่จะเปิดโอกาสให้เด็ก ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง “สื่อ” ก็จะเป็นเรื่องที่ยังจำเป็นยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน และอนาคต

การวัดผลและประเมินผล

วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542 : 1) ได้เรียบเรียงความหมายของคำว่า การวัดและ ประเมินผลการเรียนไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับครู อาจารย์ ในการจัดการเรียน การสอน เพราะนอกจากจะเป็นกระบวนการประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียนแล้วยังเป็น กระบวนการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของตนว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใด ดังนั้นครู อาจารย์ ผู้สอนในทุกๆระดับชั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง ดังที่ อีเบล (วิราพร พงศ์อาจารย์. 2542 : 1; อ้างอิงจาก Ebel.1990) กล่าวไว้ว่าคำว่า “การวัด” หมายถึง กระบวนการในการกำหนดจำนวนให้กับคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อชี้ให้เห็นความแตกต่างของ คุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของนั้นๆ ส่วนบราวน์ (วิราพร พงศ์อาจารย์.2542 : 1; อ้างอิงจาก Borwn. 1983) เมเลน และ เลห์มามัน (วิราพร พงศ์อาจารย์. 2542 : 1; อ้างอิงจาก Mehrens & Lehmann. 1991) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การประเมินผล” ไว้ว่า เป็นการพิจารณา ลงความเห็น ตัดสิน หรือสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่วัดได้โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือ เกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นในทางการศึกษา คำว่าการวัดผลและประเมินผลการเรียนจึง เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม หรือคุณลักษณะใด ๆ ของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย เป็นผลมาจากการได้รับการศึกษา ดังที่ อีเบล และ ฟริสบี (วิราพร พงศ์อาจารย์. 2542 : 2;

อ้างอิงจาก Ebel & Frisbie. 1991) ส่วนเพน (วิราพร พงศ์อาจารย์ 2542 : 2; อ้างอิงจาก Payne. 1992) ได้ให้ความหมายของการวัดผลการศึกษาว่า เป็นวิธีการหรือกระบวนการที่กำหนดตัวเลขหรือคะแนนหรือรายละเอียดของคุณลักษณะด้านพัฒนาการทางสมอง ร่างกาย จิตใจ และสังคม ของผู้เรียนที่แสดงออกมาโดยจะต้องดำเนินการอย่างมีระบบแบบแผน และกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้กล่าวโดยสรุปว่า การวัดผลการเรียนเป็นกระบวนการที่มุ่งค้นหาระดับที่แสดงถึงปริมาณของคุณลักษณะหนึ่งในตัวบุคคลหรือสิ่งของหรือเหตุการณ์

องค์ประกอบที่สำคัญของการวัดผลและประเมินผลการเรียนคือ จะต้องอาศัย เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างประกอบกัน ถ้าปราศจากเครื่องมือวัด ย่อมไม่สามารถบอกได้ว่าสิ่งนั้นมีปริมาณเท่าไร ดังนั้น เครื่องมือวัดที่ดีจึงนับได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญของการวัด ถ้าเครื่องมือขาดคุณภาพย่อมทำให้ผลการวัดคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ดังนั้นการวัดผลการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ใช้เครื่องมือวัดไปกระทำต่อสิ่งที่วัดเพื่อให้ได้ผลของการวัดออกมาในลักษณะของข้อมูลหรือตัวเลข

ส่วนการประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการที่กระทำต่อจากการวัดผลการเรียนซึ่งมีความหมายตามที่เพน (วิราพร พงศ์อาจารย์. 2542 : 2; อ้างอิงจาก Payne.1992) กล่าวไว้ว่าการประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการที่ใช้ดุลยพินิจเพื่อสรุปผลหรือตีค่าหรือตัดสินผลที่ได้จากการวัดผลการศึกษา โดยอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลักสำหรับเปรียบเทียบ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการวัดและการประเมินผล พอสรุปได้ดังนี้

การวัดผล	การประเมินผล
1. เป็นการกำหนดจำนวน ปริมาณ ตัวเลข หรือรายละเอียดของข้อมูล	1. เป็นการตรวจสอบความเห็น ตัดสิน สรุปคุณค่า
2. ใช้เครื่องมือวัดเป็นหลักในการวัด	2. ใช้ผลการวัดเป็นหลักในการประเมิน
3. ผลที่ได้เป็นข้อมูลหรือรายละเอียด	3. ผลที่ได้รับเป็นคุณค่าหรือข้อตัดสินชี้ขาด
4. อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการกำหนด ข้อมูล	4. อาศัยดุลพินิจและคุณธรรมของผู้ประเมิน ซึ่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง

ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนมีหลายรูปแบบที่นิยมใช้กันในปัจจุบันมี 2 รูปแบบ ได้แก่ การวัดและประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (Non – Referenced Measurement) และแบบอิงเกณฑ์ (Criterion – Referenced Measurement)

เพื่อให้มองเห็นข้อแตกต่างของการประเมินผลแบบอิงกลุ่ม และแบบอิงเกณฑ์ ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงขอเปรียบเทียบความแตกต่างไว้ 7 ประการคือ

การประเมินแบบอิงกลุ่ม	การประเมินแบบอิงเกณฑ์
<p>1. ชนิดของข้อมูล บอกเป็นผลสัมฤทธิ์รวมนักเรียนตอบข้อสอบได้ถูกต้องเท่าใด เมื่อเทียบกับเพื่อนในกลุ่ม</p>	บอกได้ว่านักเรียนมีความรู้หรือบรรลุผลตามจุดประสงค์ข้อไหนบ้าง
<p>2. การแปลความหมายข้อมูล แปลโดยเปรียบเทียบกับกลุ่ม มุ่งหาความแตกต่างของผู้เรียนเสนอคะแนนในรูปแบบตำแหน่งร้อยละ/คะแนนมาตรฐาน</p>	แปลโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเกณฑ์ที่ให้ไว้ มุ่งประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้หรือมีความรู้อะไรบ้าง
<p>3. การกระจายเนื้อหาของเครื่องมือวัด เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์รวม ๆ ทุกเนื้อหา</p>	เป็นการวัดตามวัตถุประสงค์
<p>4. ความยากง่ายของข้อสอบ ข้อสอบมีความยากง่ายพอเหมาะไม่ยากเกินไปหรือง่ายเกินไป เนื้อหาที่ถามต้องเป็นตัวอย่างของเนื้อหาทั้งหมด</p>	แบบทดสอบค่อนข้างง่าย เขียนตามเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
<p>5. การใช้ ต้องการชี้บอกระดับของความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้</p>	ต้องการยืนยันว่านักเรียนมีความรู้ที่เรียนไปแล้วหรือไม่
<p>6. การหาความตรง ความตรงของแบบทดสอบทุกแบบมีความสำคัญ</p>	ความตรงตามเนื้อหาที่มีความสำคัญมาก
<p>7. อำนาจจำแนก แบบทดสอบมีอำนาจจำแนกสูง</p>	แบบทดสอบมีอำนาจจำแนกต่ำ

ลักษณะของการวัดผลการเรียน

การวัดผลการเรียนเป็นการวัดทางสังคมศาสตร์ เพราะเป็นการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งในด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ เจตคติ ความสนใจ และทักษะต่าง ๆ พฤติกรรมดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งยุ่งยากและมีปัญหาในการวัดมากมาย ทั้งนี้เพราะการวัดผลการเรียนมีลักษณะที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. การวัดผลการเรียนเป็นการวัดที่ยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete) การวัดผลการเรียนที่ยังไม่สามารถวัดได้ละเอียดถึงถ้วนครบทุกแง่ทุกมุมที่ต้องการวัด

2. การวัดผลการเรียนเป็นการวัดทางอ้อม (Indirect) เนื่องจากพฤติกรรมของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากการได้รับการศึกษามีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งมองไม่เห็นทำให้ไม่สามารถวัดได้โดยตรง ต้องหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อวัดพฤติกรรมที่แสดงออกแล้วจึงแปลความหมายของพฤติกรรมนั้น ๆ อีกทีหนึ่ง

3. การวัดผลการเรียนมีลักษณะเชิงสัมพัทธ์ (Relative) คะแนนที่ได้จากการวัดผลการเรียนยังไม่สามารถบอกได้ว่า บุคคลผู้นั้นมีพฤติกรรมนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด กล่าวคือ ผลการวัดยังไม่สมบูรณ์เสร็จสิ้นในตัวของมันเอง ต้องนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนของคนอื่น ๆ หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งจึงจะแปลความหมายได้ว่า บุคคลผู้นั้นเก่งหรืออ่อนเพียงใด หรือมีพฤติกรรมนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด

4. การวัดผลการเรียนยังไม่มีศูนย์ที่แท้จริง (Absolute Zero) เนื่องจาก เครื่องมือวัดที่นำมาใช้สามารถวัดได้เพียงกลุ่มตัวอย่าง หรือตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดที่ควรจะวัดเท่านั้น ดังนั้นนักเรียนที่สอบได้ศูนย์คะแนนจึงยังไม่ใช่อันศูนย์ที่แท้จริง เป็นเพียงศูนย์สมมติหรือศูนย์สัมพัทธ์ (Relative Zero) เท่านั้น เพราะไม่สามารถสรุปได้ว่านักเรียนผู้นั้นไม่มีความรู้ในวิชานั้น ๆ เลย เนื่องจากเขาอาจจะมีความรู้ในเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาวัดก็เป็นได้ นอกจากนี้ การที่คะแนนของนักเรียน 2 คน ปรากฏผลว่า คนหนึ่งสอบได้ 20 คะแนน และอีกคนหนึ่งสอบได้ 10 คะแนน ซึ่งสรุปไม่ได้ว่านักเรียนคนแรกเก่งเป็นสองเท่าของคนที่สอง

5. การวัดผลการเรียนย่อมมีความคลาดเคลื่อน (Error of Measurement) ในการวัดผลการเรียนทุกครั้งย่อมมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นเสมอไม่มากก็น้อยความคลาดเคลื่อนของการวัดอาจเกิดขึ้นได้ 3 ทางคือ

5.1 พฤติกรรมที่วัด ถ้าพฤติกรรมที่วัดมีความสลับซับซ้อน หรือละเอียดอ่อนมากเท่าไร ก็จะทำให้ผลของการวัดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงมากเท่านั้น

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัด ถ้าเครื่องมือวัดไม่ถูกต้องเหมาะสมขาดคุณภาพ ย่อมจะทำให้ผลของการวัดคลาดเคลื่อนได้มาก ดังนั้น ผู้วัดจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและมีคุณภาพ ตลอดจนหาวิธีการวัดหลาย ๆ วิธี เพื่อให้สามารถวัดได้ทุกแง่ทุกมุม จนแน่ใจว่าถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

5.3 ตัวผู้วัดหรือการใช้เครื่องมือวัด ถ้าขาดความรู้ ความชำนาญในการใช้เครื่องมือวัด และวิธีการวัด ขาดความละเอียดรอบคอบ

หลักการวัดและประเมินผลการเรียน

กระบวนการในการวัดและประเมินผลการเรียน จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และถูกต้องตามความเป็นจริงนั้น ผู้วัดจำเป็นต้องยึดหลักการที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอน การที่ครูวัดไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนนั้นอาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ ดังนี้

1.1 ครูยังไม่เข้าใจสิ่งที่ต้องการวัด กล่าวคือไม่เข้าใจว่าสิ่งที่วัดนั้น หมายความว่าอย่างไร แสดงพฤติกรรมออกมาได้อย่างไรจึงจะชี้ให้เห็นว่ามีคุณลักษณะนั้น ๆ

1.2 ครูยังใช้เครื่องมือวัดไม่ถูกต้อง กล่าวคือไม่ทราบว่าหาวิธีการหรือเครื่องมือวัดชนิดใดมาใช้จึงสามารถวัดพฤติกรรมที่ต้องการได้ถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด

1.3 วัดไม่ครบถ้วน กล่าวคือไม่สามารถวัดได้ครบตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ การวัดที่สมบูรณ์ถูกต้องจะต้องวัดให้ครอบคลุมคุณลักษณะ การวัดเพียงบางส่วนของลักษณะที่ต้องการย่อมได้ผลเพียงบางส่วนเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอที่จะสรุปผลได้ถูกต้อง

2. การใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ เนื่องจากการวัดผลการเรียนเป็นการวัดทางสังคมศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ ทำให้ไม่สามารถวัดได้ถูกต้องแม่นยำ

3. มีความยุติธรรม การวัดผลควรให้ความยุติธรรมแก่ผู้ถูกวัดทุกคนโดยไม่มีข้อยกเว้นเป็นกรณีพิเศษกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะการวัดและประเมินผลเป็นการตัดสินระดับความสามารถของนักเรียนว่าใครเก่งกว่าใคร หรือควรได้ระดับใด ดังนั้น ผลการวัดที่ได้จึงต้องให้ความยุติธรรมแก่ผู้เรียน เสมอหน้ากันทุกคน ความยุติธรรมในการวัดจะเกิดขึ้นได้จึงต้องอาศัยองค์ประกอบดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ ควรเป็นเครื่องมือที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้สอบเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกัน

3.2 การใช้เครื่องมือ ถ้าใช้เครื่องมืออย่างไม่ยุติธรรม ก็ย่อมทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบแก่เด็กได้

4. ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง ภายหลังจากการวัดผลครูต้องนำข้อมูลที่ได้ไปแปลความหมายหรือสรุปผลซึ่งจะถูกต้องเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่ใช้ว่าสมเหตุสมผลหรือไม่เพียงใด โดยทั่วไปจะมีการประเมินอยู่ 2 ลักษณะ คือ ประเมินโดยเปรียบเทียบผลการวัดภายในกลุ่มและประเมินโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

5. ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า การวัดมิได้มุ่งแต่เพียงว่าใครเก่งหรืออ่อน ใครสอบได้หรือสอบตก ใครได้ระดับใดหรือเกรดใด เท่านั้น จุดประสงค์สำคัญของการวัด คือ “เพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียน” (ชวาล แพริตกุล. 2520 : 3) ดังนั้น ครูจึงควรนำผลการวัดไปพัฒนาความรู้ความสามารถ เจตคติหรือบุคลิกภาพของเด็กแต่ละคนให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนหาวิธีปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ จึงจะเรียกได้ว่าใช้ผลการวัดคุ้มค่า

การเฉลยข้อสอบภายหลังจากการตรวจคะแนน ก็จัดว่าเป็นตัวอย่างหนึ่งของการใช้ผลการวัดให้คุ้มค่าเพราะจะช่วยให้เด็กนักเรียนได้ทราบข้อบกพร่องของตนเอง และช่วยให้ครูได้ทราบข้อบกพร่องหรือวิธีการวัดผลของตนมีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง

วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542 : 252 - 260) ได้สรุปสาระสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้

1. การวัดและการประเมินผลการเรียน เป็นกระบวนการที่มุ่งกำหนดข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพของพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการวัดทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถวัดได้ละเอียดครบถ้วนตามที่ต้องการวัด ต้องใช้วิธีการวัดทางอ้อมมีลักษณะเชิงสัมพัทธ์ กล่าวคือ คะแนนที่ได้ยังไม่สามารถทราบผลที่เสร็จสิ้น ในตัวของมันเอง และมีความคลาดเคลื่อนในการวัดเกิดขึ้นอยู่เสมอ

2. ในการวัดผลการเรียน ต้องให้ตรงจุดมุ่งหมาย ให้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ยุติธรรม แปลผลให้ถูกต้องและใช้ผลให้คุ้มค่า โดยต้องเริ่มจากการวางแผนในการวัด สร้างเครื่องมือวัด ให้เครื่องมือแปลผล และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3. การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการเรียน การสอนที่ช่วยให้ทราบว่าการจัดกระบวนการเรียนการสอนดีหรือไม่เพียงใด ซึ่งควรกระทำเป็น 3 ขั้นตอน คือ ประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และประเมินผลรวมเมื่อสิ้นสุดการเรียน การสอน เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รูปแบบของการวัดและประเมินผลการศึกษาที่นิยมใช้ใน ปัจจุบันมี 2 รูปแบบ ได้แก่ การวัดและประเมินผลแบบอิงกลุ่ม ซึ่งเป็นการค้นหาสถานภาพ ของผู้สอบโดยการนำผลการวัดของแต่ละคนไปเปรียบเทียบกับผู้สอบในกลุ่มเดียวกัน ส่วน การวัดและประเมินผลแบบอิงเกณฑ์เป็นการวัดที่บอกสถานภาพของผู้สอบโดยเปรียบเทียบกับ เกณฑ์มาตรฐานของพฤติกรรมที่กำหนดขึ้น

4. ในการวัดผลการเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ ควรมีขั้นตอน ในการดำเนินการโดยมีการวางแผนการวัดเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัด กำหนดลักษณะ ของสิ่งที่วัด กำหนดประเภทของเครื่องมือวัด สร้างเครื่องมือ ใช้เครื่องมือวัด ตรวจสอบ และใช้ผล การวัด และในขั้นสุดท้าย ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด

5. การวัดและประเมินผลการศึกษา มีประโยชน์ทางด้านการเรียนการสอน กล่าวคือ ใช้ในการจัดตำแหน่งผู้เรียน ใช้สำหรับแยกประเภท วินิจฉัยปรับปรุงการเรียนการสอน เปรียบเทียบความเจริญงอกงาม และเพิ่มแรงจูงใจ นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการแนะแนว การบริหารและการวิจัยอีกด้วย

สรุปได้ว่าการวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน เพราะทำให้ทราบถึงผลของการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และได้ผลสมความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นหรือไม่เพียงใด เพราะกระบวนการในการวัดผลและ ประเมินผลต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ไว้ชัดเจน และวิเคราะห์เนื้อหาในการวัดให้สอดคล้อง เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งได้จากการสร้างเครื่องมือว่ามีความเหมาะสมกับวิธีการวัดผลหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมก็ทำการปรับปรุง แก้ไขต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เต็มศักดิ์ คทวนิช (2540 : 199 – 201) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในระดับมาก
2. ปัญหาการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียนในระดับมาก
3. วิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในระดับมาก
4. ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

พรศรี โรจน์เมฆี (2540 : 72) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า การนำเทคนิคของวิธีสอนที่ทันสมัยมาสอนวิชาบัญชีเป็นปัญหาในระดับมาก ปัญหาด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเป็นปัญหาสูงสุด คือการสอนหลายวิชาในหนึ่งภาคเรียน ทำให้การเตรียมการสอน ไม่บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และปัญหาด้านสื่อการสอนวิชาบัญชีเป็นปัญหาในระดับมาก และที่เป็นปัญหาสูงสุดคืองบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี และสื่อการเรียนที่มีอยู่ล้าสมัย ชำรุด ทรุดโทรม ไม่มีประสิทธิภาพ มีจำนวนไม่เพียงพอกับนักศึกษา

สดีไส นียมจันทร์ (2541 : 83 – 93) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาการเรียน ส่วนตัว และสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประสบปัญหาด้านการเรียน และสังคมในระดับปานกลาง และประสบปัญหาด้านส่วนตัวในระดับน้อย
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และ

สังคม ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากที่สุด รองลงมาใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประประนอม และใช้วิธีเผชิญแบบหนีปัญหาน้อยที่สุด

3. นักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย ประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม ส่วนใหญ่ใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบประประนอม และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบหนีปัญหาน้อยที่สุด

แก้วใจ นิราช (2542 : 120 – 121) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีระดับปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียนด้านวิธีการสอน และด้านสื่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูประจำกลุ่มอยู่ในระดับน้อย และนักศึกษาเพศชายมีปัญหาการเรียนโดยรวมมากกว่าเพศหญิง โดยนักศึกษาเพศชายมีปัญหาการเรียน ด้านครูประจำกลุ่มมากกว่าเพศหญิง ส่วนปัญหาด้านตัวผู้เรียน ด้านวิธีการสอน และด้านสื่อการเรียน ไม่แตกต่างกัน

จิตตชา นิลดำ (2542 : 60 – 61) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 6 ด้าน พบว่าด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก นิสิตมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผู้สอน ด้านวัดผลและประเมินผล นิสิตมีปัญหาการเรียนในระดับน้อย

รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน จากการศึกษาสรุปได้ว่า

1. นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนมีปัญหามาก ส่วนด้านผู้เรียน และด้านผู้สอนมีปัญหอยู่ในระดับน้อย
2. นักศึกษาที่มีเพศและรอบการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน

สมเกียรติ เพ็ชรหวั่น (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาสรุปได้ว่า

1. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย
2. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด เพศชายและหญิงมีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกัน

3. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

4. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวม แตกต่างกัน

ศิริลดา คำทา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนสาขาวิชา พณิชยการ (การขาย) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จากการศึกษาสรุปได้ว่า

1. นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย
2. นักเรียนที่มีรอบการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

โคแกน (ลาวัวณีย์ จักรานววัฒน์. 2540 : 38; อ้างอิงจาก Cogan. 1975 : 135 - 139) พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตร ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาจะทำให้การเรียนของนักศึกษา ดีขึ้น ยิ่งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมาก นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความสามารถ ในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสูงสุดมากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา จะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา นักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงาน อติแรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

เออบันสกี (พรศรี โรจน์เมธี. 2540 : 3; อ้างอิงจาก Urbanski. 1981 : 3486 - A) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีการหลาย ๆ แบบสอนมโนคติทางการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐนอร์ทคาโรไลนา (North Carolina) สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าแต่ละวิธีให้ผลต่างกันนั่นคือ ในการสอนนั้นถ้าครูเลือกใช้วิธีการสอนให้ เหมาะสมแล้ว จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 สาขาวิชาพณิชยการ กลุ่มวิชาการบัญชี 7 ห้อง กลุ่มวิชาการเลขานุการ 2 ห้อง และกลุ่มวิชาการขาย 8 ห้อง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 230 คนเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ภาคปกติ กลุ่มวิชาการ 1 ห้อง และภาคพิเศษ กลุ่มวิชาการ 1 ห้อง ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมทั้งสิ้น 6 ห้อง จำนวน 234 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชาการบัญชี 2 ห้อง จำนวน 96 คน กลุ่มวิชาการเลขานุการ 2 ห้อง จำนวน 49 คน กลุ่มวิชาการขาย 2 ห้อง จำนวน 89 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนในด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

คะแนน	4	คะแนน	เป็นปัญหามากที่สุด
คะแนน	3	คะแนน	เป็นปัญหามาก
คะแนน	2	คะแนน	เป็นปัญหาน้อย
คะแนน	1	คะแนน	เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน 5 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการวิจัยทั้ง 5 ด้าน
3. สอบถามและสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย ที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 ด้าน
4. นำผลการศึกษาจากข้อ 1, 2 และ 3 มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 ด้าน
5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม และนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเรียนการสอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการจำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ดังมีรายนามต่อไปนี้
 - 6.1 รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 6.2 อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 6.3 อาจารย์สุมาลี จุลเจิม ผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยการเซตุน
7. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากนั้นนำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์อีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

8. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) โดยนำไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยกรรมกลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพาณิชยกรรม เขตพูนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

2. นำหนังสืออนุญาตจากหน่วยงานพิเศษ กรมอาชีวศึกษา ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยกรรมเขตพูนในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาโดยได้ประสานงาน กับหัวหน้าคณะและอาจารย์ผู้สอนนักเรียนทุกกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในวันที่ 23 กรกฎาคม 2545 จำนวน 113 ฉบับ วันที่ 26 กรกฎาคม 2545 จำนวน 32 ฉบับ วันที่ 29 กรกฎาคม 2545 จำนวน 42 ฉบับ เก็บเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนที่ขาดเรียนในวันที่ 5 สิงหาคม 2545 จำนวน 57 ฉบับ โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามโดยการกำหนดน้ำหนักการให้คะแนนเป็น 4 ระดับ ดังนี้

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ปัญหาในการเรียนมากที่สุด

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ปัญหาในการเรียนมาก

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ปัญหาในการเรียนน้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ปัญหาในการเรียนน้อยที่สุด

2. ในการประมวลข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC + (Statistical Package For the Social Sciences/personal Computer Plus) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยวิธีหาค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชา พณิชยการ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการขาย แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการเรียนของนักเรียนเป็นรายด้านและรายข้อโดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.00 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ปัญหาการเรียนของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรคือ เพศ รอบการเรียน โดยใช้การทดสอบค่า t - test

4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนของนักเรียนจำแนกตามกลุ่มวิชาระหว่าง 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การทดสอบค่า F - test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมนคูลส์

5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียน นำเสนอข้อมูลในรูปของความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลที่จะศึกษา

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเชื่อมั่น จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ แทน α ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้

t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม จากหลักสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจง
 แบบ t - test

3.2 ใช้วิธีวิเคราะห์ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (One way Analysis of Variance)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีนิวแมนคูลล์ (Newman-Keuls Test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา
พาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุนน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
และการประมวลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	=	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการศึกษา t – distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการศึกษา F – distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยใช้เกณฑ์
การประเมินผล ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนมาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนมากที่สุด

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน โดยการจำแนกตามตัวแปรอิสระมี เพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชา และจำแนกตัวแปรตามในด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ จำแนกตามเพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชา

ตอนที่ 4 รวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน นำเสนอในรูปค่าความถี่ ของความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ในตอนนี้เป็น การแสดงข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) โดยเสนอในรูปของค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังตาราง 8

ตาราง 8 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	67	28.63
1.2 หญิง	167	71.37
รวม	234	100.00
2. รอบการเรียน		
2.1 ภาคปกติ	129	55.13
2.2 ภาคพิเศษ	105	44.87
รวม	234	100.00
3. กลุ่มวิชา		
3.1 กลุ่มวิชาการบัญชี	96	41.03
3.2 กลุ่มวิชาการเลขานุการ	49	20.94
3.3 กลุ่มวิชาการขาย	89	38.03
รวม	234	100.00

จากตาราง 8 พบว่าจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 234 คน จำแนกเป็น เพศหญิงจำนวน 167 คน (ร้อยละ 71.37) และเพศชายจำนวน 67 คน (ร้อยละ 28.63)

จำแนกตามรอบการเรียน พบว่าเป็นนักเรียนภาคปกติจำนวน 129 คน (ร้อยละ 55.13) และภาคพิเศษจำนวน 105 คน (ร้อยละ 44.87)

จำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่าเป็นนักเรียนที่เรียนในกลุ่มวิชาการบัญชีจำนวน 96 คน (ร้อยละ 41.03) กลุ่มวิชาการขายจำนวน 89 คน (ร้อยละ 38.03) และกลุ่มวิชาการเลขานุการจำนวน 49 คน (ร้อยละ 20.94)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุนเป็นรายด้าน

ในตอนนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยจำแนกตามเพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชา ดังตาราง 9-17

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	\bar{X} (N = 234)	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านหลักสูตร	2.61	.42	มาก
ด้านผู้สอน	2.48	.39	น้อย
ด้านผู้เรียน	2.28	.50	น้อย
ด้านการสอนและสื่อการสอน	2.42	.43	น้อย
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.37	.45	น้อย
รวม	2.43	.34	น้อย

จากตาราง 9 พบว่าปัญหาการเรียนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.61$) ส่วนด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.48$) ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.42$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.37$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.28$) นักเรียนมีปัญหอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน
ด้านเนื้อหาของหลักสูตรจำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. การจัดลำดับรายวิชาในหมวดวิชาชีวก่อนหลัง ในแต่ละภาคเรียนยังไม่เหมาะสม	2.64	.68	มาก
2. ความยากของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ	2.74	.65	มาก
3. การกำหนดจำนวนรายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ต่อจำนวนหน่วยกิตของแต่ละภาคเรียน	2.64	.61	มาก
4. เนื้อหาของรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตร ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	2.21	.72	น้อย
5. เนื้อหาของบางรายวิชาในหมวดวิชาชีพ มีความซับซ้อนเข้าใจยาก	2.81	.69	มาก
รวม	2.61	.42	มาก

จากตาราง 10 พบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนทางด้านหลักสูตรเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 5, 2, 1 และข้อ 3 ($\bar{X} = 2.81 \rightarrow 2.64$) ส่วนที่เหลือจำนวน 1 ข้อ นักเรียนมีปัญหาการเรียนในระดับน้อยคือ ข้อ 4 ($\bar{X}=2.21$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน
ด้านผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านผู้สอน	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
6. ความรับผิดชอบต่อชั่วโมงสอนของผู้สอน	2.64	.76	มาก
7. ต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกจากการสอน ทำให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอน	2.26	.69	น้อย
8. หารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับบทเรียน	2.60	.71	มาก
9. ไม่ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ก่อนดำเนินการสอน	2.21	.77	น้อย
10. การควบคุมอารมณ์เมื่อเผชิญกับพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนขณะทำการสอน เช่น คุยกัน ก้าวร้าว นำการบ้านวิชาอื่นมาทำ	2.63	.71	มาก
11. ไม่แจ้งแผนการสอนของแต่ละรายวิชา ตลอดทั้งภาคเรียนไว้ตั้งแต่เปิดภาคเรียน	2.13	.73	น้อย
12. ความกระตือรือร้นในขณะที่ทำการสอน	2.56	.72	มาก
13. การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.65	.70	มาก
14. การใช้ภาษา สำเนียง น้ำเสียงของผู้สอน กับผู้เรียน	2.56	.73	มาก
15. การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน ของผู้เรียนทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน	2.51	.74	มาก
16. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.52	.76	มาก
17. คุณธรรมในการพิจารณาตัดสินปัญหาของ ผู้เรียน	2.50	.76	น้อย
รวม	2.48	.39	น้อย

จากตาราง 11 พบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนทางด้านผู้สอนเป็นรายข้ออยู่ในระดับ
มาก จำนวน 8 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 13, 6, 10, 8, 14, 12, 16 และข้อ
15 ($\bar{X} = 2.65 \rightarrow 2.51$) ส่วนที่เหลือ จำนวน 4 ข้อ นักเรียนมีปัญหายอยู่ในระดับน้อยเรียง
ตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 17, 7, 9 และ ข้อ 11 ($\bar{X} = 2.50 \rightarrow 2.13$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน
ด้านผู้เรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ปัญหาด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
18. ความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน	2.60	.74	มาก
19. จำใจมาเรียนในกลุ่มวิชาที่ตนเองไม่อยากจะเรียน	2.23	.93	น้อย
20. มีเวลาน้อยสำหรับฝึกทบทวนวิชาที่เรียนมาเมื่อ กลับบ้าน	2.76	.84	มาก
21. มีปัญหาเรื่องการเดินทางมาเรียน	2.21	1.03	น้อย
22. ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การเรียนของผู้เรียน	2.25	.93	น้อย
23. มีปัญหาส่วนตัวมาก	1.93	.92	น้อย
24. ความแตกต่างในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.31	.81	น้อย
25. ทำการบ้านไม่ได้	2.26	.85	น้อย
26. ทำการบ้านไม่ทัน	2.49	.93	น้อย
27. ผู้เรียนไม่วางแผนการเรียนไว้ล่วงหน้า	2.49	.87	น้อย
28. ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนช้า	2.44	.82	น้อย
29. รายได้ของครอบครัวในปัจจุบันไม่เพียงพอ	2.24	.94	น้อย
30. ขาดการให้ความสนับสนุนทางด้านการเรียนจาก บุคคลในครอบครัว	1.79	.85	น้อย
31. การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	2.36	1.14	น้อย
32. มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ	1.80	.86	น้อย
รวม	2.28	.50	น้อย

จากตาราง 12 พบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนทางด้านผู้เรียนเป็นรายชื่ออยู่ใน
ระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 20 และข้อ 18
($\bar{X} = 2.76 \rightarrow 2.60$) ส่วนที่เหลือจำนวน 13 ข้อ นักเรียนมีปัญหาคืออยู่ในระดับน้อยเรียง
ตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 26, 27, 28, 31, 24, 25, 22, 29, 19, 21, 23, 32 และ
ข้อ 30 ($\bar{X} = 2.49 \rightarrow 1.79$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน
ด้านการสอนและสื่อการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ปัญหาด้านการสอนและสื่อการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
33. การจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามจุดประสงค์ รายวิชา	2.30	.78	น้อย
34. นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนด้วย	2.36	.78	น้อย
35. การนำกระบวนการสอน วิธีการสอน เทคนิค การสอนจากหลาย ๆ วิธีมาประกอบกันในการสอน	2.37	.71	น้อย
36. การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ให้ตรงกับ เนื้อหาที่สอน	2.38	.74	น้อย
37. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มได้น้อย	2.31	.71	น้อย
38. การจัดนิทรรศการที่เสริมความรู้ ความก้าวหน้า ทางธุรกิจ และเทคโนโลยี	2.47	.88	น้อย
39. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเพื่อ จำลองสถานการณ์ทางธุรกิจแก่ผู้เรียนในรายวิชา ของหมวดวิชาชีพ	2.42	.85	น้อย
40. ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหากับวิธีสอนเพื่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน	2.53	.73	มาก
41. ความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนกับเนื้อหา	2.50	.73	น้อย
42. วิธีสอนที่เลือกใช้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาใน หมวดวิชาชีพ	2.30	.73	น้อย
43. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนอุปกรณ์การเรียน การสอนกับจำนวนนักเรียน	2.53	.87	มาก
44. สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ทำให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้และทักษะในการฝึกปฏิบัติ	2.47	.84	น้อย
45. การจัดทำป้ายนิเทศเพื่อเสริมความรู้ทางด้าน วิชาชีพให้เป็นปัจจุบัน	2.45	.85	น้อย
46. คุณภาพของสื่อการเรียนการสอน	2.47	.76	น้อย

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหาด้านการสอนและสื่อการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
47. ความเพียงพอของวารสาร และตำราเพื่อการ ค้นคว้าในรายวิชาหมวดวิชาชีพ	2.41	.86	น้อย
48. การจัดบริการด้านสื่อการเรียนการสอนภายใน วิทยาลัยฯ	2.47	.79	น้อย
49. งบประมาณในการจัดหา จัดทำสื่อประกอบ การเรียนการสอนในหมวดวิชาชีพ	2.46	.87	น้อย
รวม	2.42	.43	น้อย

จากตาราง 13 พบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนทางด้านการสอนและสื่อการสอน เป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อคือ ข้อ 43 และ 40 ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนที่เหลือจำนวน 15 ข้อ นักเรียนมีปัญหายอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 41, 38, 44, 48, 46, 49, 45, 39, 47, 36, 35, 34, 37, 33 และ ข้อ 42 ($\bar{X} = 2.50 \rightarrow 2.30$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน
ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
50. การชี้แจงเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล ก่อนเริ่มทำการสอน	2.44	.82	น้อย
51. การแจ้งคะแนนของแต่ละรายวิชาให้นักเรียน ทราบซ้ำหลังจากการวัดผล	2.53	.88	มาก
52. การแจ้งข้อบกพร่องที่พบจากการวัดผล ในแต่ละครั้งของแต่ละรายวิชาให้ผู้เรียนทราบ	2.48	.78	น้อย
53. ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินผลของ แต่ละรายวิชา	2.50	.71	น้อย
54. ข้อสอบที่ใช้วัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์รายวิชา	2.29	.77	น้อย
55. ข้อสอบที่ใช้วัดไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา	2.26	.73	น้อย
56. ความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผล	2.38	.84	น้อย
57. จำนวนวันที่ใช้ในการสอบแต่ละครั้ง	2.35	.79	น้อย
58. สภาพห้องสอบไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็น สถานที่สอบ	2.39	.93	น้อย
59. จำนวนผู้สอบในห้องสอบมากเกินไป	2.11	.93	น้อย
รวม	2.37	.45	น้อย

จากตาราง 14 พบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนทางด้านการวัดผลและประเมินผลเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อคือ ข้อ 51 ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนที่เหลือจำนวน 9 ข้อ นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 53, 52, 50, 58, 56, 57, 54, 55 และข้อ 59 ($\bar{X} = 2.50 \rightarrow 2.11$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	เพศชาย		เพศหญิง	
	N = 67		N = 167	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านหลักสูตร	2.64	.43	2.59	.40
ด้านผู้สอน	2.54	.36	2.45	.39
ด้านผู้เรียน	2.51	.48	2.18	.48
ด้านการสอนและสื่อการสอน	2.50	.41	2.38	.43
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.45	.42	2.33	.46
รวม	2.53	.34	2.39	.32

จากตาราง 15 พบว่าปัญหาการเรียนของนักเรียนชายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมากจำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 2.64$) ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.54$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.51$) ส่วนที่เหลือนักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับน้อยจำนวน 2 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.50$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.45$) ส่วนปัญหาการเรียนของนักเรียนหญิงโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับมากคือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนที่เหลือนักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับน้อยจำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.45$) ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.38$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.33$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.18$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามรอบการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	ภาคปกติ		ภาคพิเศษ	
	N = 129		N = 105	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านหลักสูตร	2.56	.44	2.66	.36
ด้านผู้สอน	2.49	.42	2.46	.33
ด้านผู้เรียน	2.29	.52	2.24	.47
ด้านการสอนและสื่อการสอน	2.46	.43	2.37	.42
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.37	.48	2.36	.40
รวม	2.43	.37	2.42	.28

จากตาราง 16 พบว่าปัญหาการเรียนของนักเรียนภาคปกติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนที่เหลือนักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยจำนวน 4 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.49$) ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.46$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.37$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.29$) ส่วนปัญหาการเรียนของนักเรียนภาคพิเศษโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนที่เหลือนักเรียนมีปัญหาคืออยู่ในระดับน้อยจำนวน 4 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.46$) ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.37$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.36$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.24$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มวิชา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	การบัญชี		การเลขานุการ		การขาย	
	N = 96		N = 49		N = 89	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านหลักสูตร	2.55	.36	2.48	.45	2.72	.41
ด้านผู้สอน	2.42	.39	2.50	.38	2.52	.38
ด้านผู้เรียน	2.19	.48	2.11	.48	2.44	.49
ด้านการสอนและสื่อการสอน	2.36	.46	2.42	.42	2.47	.39
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.29	.47	2.24	.44	2.52	.38
รวม	2.37	.33	2.35	.33	2.53	.31

จากตาราง 17 พบว่าปัญหาการเรียนของนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 2.55$) ส่วนที่เหลืออีก 4 ด้าน นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับคือ ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.42$) ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.36$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.29$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.19$)

ส่วนปัญหาการเรียนของนักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียน 5 ด้าน อยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับคือ ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.50$) ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 2.48$) ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.42$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.24$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.11$)

สำหรับปัญหาการเรียนของนักเรียนกลุ่มวิชาการขาย มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียน 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 2.72$) ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.52$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.52$) ส่วนที่เหลืออีก 2 ด้าน นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับคือ ด้านการสอนและสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.47$) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.44$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียนของนักเรียน สาขาวิชาพณิชยการ
จำแนกตามเพศ รอบการเรียน กลุ่มวิชา

ในตอนนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ จำแนกตามเพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชา
ดังแสดงในตาราง 18 – 20

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและ
รายด้าน

ปัญหาการเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t
	N = 67		N = 167		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านหลักสูตร	2.64	.43	2.59	.40	.90
ด้านผู้สอน	2.54	.36	2.45	.39	1.58
ด้านผู้เรียน	2.51	.48	2.18	.48	4.77*
ด้านการสอนและสื่อการสอน	2.50	.41	2.38	.43	1.84
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.45	.42	2.33	.46	1.86
รวม	2.53	.34	2.39	.32	2.96*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาการเรียนโดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชาย (\bar{X} = 2.53) มีปัญหา
การเรียนโดยรวมสูงกว่านักเรียนหญิง (\bar{X} = 2.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียน
ชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 โดยที่นักเรียนชาย (\bar{X} = 2.51) มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนสูงกว่านักเรียนหญิง
(\bar{X} = 2.18) ส่วนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านการสอนและสื่อการสอน และด้านการวัดผล
และประเมินผล นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามรอบการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	ภาคปกติ		ภาคพิเศษ		t
	N = 129		N = 105		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านหลักสูตร	2.56	.44	2.66	.36	-1.83
ด้านผู้สอน	2.49	.42	2.46	.33	.49
ด้านผู้เรียน	2.29	.52	2.24	.47	.78
ด้านการสอนและสื่อการสอน	2.46	.43	2.37	.42	1.63
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.37	.48	2.36	.40	.07
รวม	2.43	.37	2.42	.28	.33

จากตาราง 19 พบว่านักเรียนภาคปกติและภาคพิเศษมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มวิชา

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.15	1.07	6.5391*	.0017
	ภายในกลุ่ม	231	38.11	.16		
	รวม	233	40.27			
ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.42	.21	1.4470	.2374
	ภายในกลุ่ม	231	34.24	.14		
	รวม	233	34.67			
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.34	2.17	9.1779*	.0001
	ภายในกลุ่ม	231	54.70	.23		
	รวม	233	59.04			
ด้านการสอนและ สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.54	.27	1.4798	.2298
	ภายในกลุ่ม	231	42.46	.18		
	รวม	233	43.00			
ด้านการวัดผล และประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	3.50	1.75	9.1327*	.0002
	ภายในกลุ่ม	231	44.34	.19		
	รวม	233	47.85			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.66	.83	7.7421*	.0006
	ภายในกลุ่ม	231	24.79	.10		
	รวม	233	26.45			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียน 3 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือ 2 ด้านคือ ด้านผู้สอนและด้านการสอนและสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกันจึงทำการทดสอบด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman – Keuls Test) ดังแสดงในตาราง 21 – 24

ตาราง 21 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักเรียน โดยรวมจำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	\bar{X}	การเลขานุกร	การบัญชี	การขาย
		2.35	2.37	2.53
การเลขานุกร	2.35	-	.02	0.18*
การบัญชี	2.37	-	-	0.16*
การขาย	2.53	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่านักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุกร และกลุ่มวิชาการบัญชี มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกับนักเรียนกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุกร ($\bar{X}= 2.35$) มีปัญหาการเรียนมีค่าเฉลี่ย โดยรวมต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X}=2.53$) และนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ($\bar{X}=2.37$) มีปัญหาการเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X}= 2.53$) ส่วนคู่ที่เหลือคือ กลุ่มวิชาการบัญชีมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างจากกลุ่มวิชาการเลขานุกรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักเรียน
ด้านหลักสูตร จำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	\bar{X}	การเลขานุกร	การบัญชี	การขาย
		2.48	2.55	2.72
การเลขานุกร	2.48	-	0.07	0.24*
การบัญชี	2.55	-	-	0.17*
การขาย	2.72	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่านักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุกร และกลุ่มวิชาการบัญชี มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรแตกต่างกับนักเรียนกลุ่มวิชาการขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุกร ($\bar{X} = 2.48$) มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X} = 2.72$) และนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ($\bar{X} = 2.55$) มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X} = 2.72$) ส่วนคู่ที่เหลือคือ กลุ่มวิชาการบัญชี มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรแตกต่างกับกลุ่มวิชาการเลขานุกรอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนของนักเรียน
ด้านผู้เรียน จำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	\bar{X}	การเลขานุกร	การบัญชี	การขาย
		2.11	2.19	2.44
การเลขานุกร	2.11	-	0.08	0.33*
การบัญชี	2.19	-	-	0.25*
การขาย	2.44	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่านักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการบัญชี มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างกันกับนักเรียนกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ($\bar{X}= 2.11$) มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X}= 2.44$) และกลุ่มวิชาการบัญชี ($\bar{X}= 2.19$) มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนค่าเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X}= 2.44$) มีส่วนคู่ที่เหลือคือ กลุ่มวิชาการบัญชีมีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างจากกลุ่มวิชาการเลขานุการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามกลุ่มวิชาเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	\bar{X}	การเลขานุการ	การบัญชี	การขาย
		2.24	2.29	2.52
การเลขานุการ	2.24	-	0.05	0.28*
การบัญชี	2.29	-	-	0.23*
การขาย	2.52	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่านักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการบัญชี มีปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ($\bar{X}= 2.24$) มีปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}= 2.52$) ต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย และกลุ่มวิชาการบัญชี ($\bar{X}= 2.19$) มีปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X}= 2.52$) ส่วนคู่ที่เหลือคือ กลุ่มวิชาการบัญชีมีปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างจากกลุ่มวิชาการเลขานุการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ในตอนนี้เป็นารรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียน จากข้อคำถามปลายเปิดจำนวน 122 คน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 52.14 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยนำเสนอในรูปแบบความถี่จำนวน ความคิดเห็น ดังแสดงในตาราง

ตาราง 25 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน

ลำดับที่	ปัญหาการเรียน	ความถี่
ด้านหลักสูตร (N = 93)		
1	หลักสูตรยากเกินไป	24
2	เวลาเรียนใน 1 คาบ (60 นาที) นานเกินไป	11
3	เลิกเรียนช้าเกินไป	11
4	เวลาเข้าเรียนช้าเกินไป (07.00 น.) ทำให้ต้องเข้าแถว ช้าเกินไปด้วย (06.50 น.)	8
5	เนื้อหาบางรายวิชามาก แต่จำนวนคาบต่อสัปดาห์ น้อยเกินไป	9
6	เนื้อหาบางรายวิชาไม่ทันสมัย	7
7	การจัดตารางเรียนในรายวิชาที่ต่อเนื่องกันอยู่ใกล้กัน เกินไป เช่น คาบแรกเรียนอาคาร 6 ชั้น 6 คาบ คาบต่อไปน่าจะเป็นอาคาร 6 ชั้น 2 หรืออาคาร 5 แต่คาบ 2 ต้องไปเรียนอาคาร 1 ชั้น 4	6
8	จำนวนรายวิชาในแต่ละภาคเรียนไม่เท่ากันบาง ภาคเรียนก็มากเกินไป บางภาคเรียนก็น้อยเกินไป	6
9	จำนวนคาบเรียนในแต่ละวันมากเกินไป (7 คาบ)	4
10	ขอบเขตของหลักสูตรกว้างเกินไป	2
11	จัดตารางห้องเรียนไม่ตรงกับวิชาที่เรียน คือเรียนทฤษฎี ในห้องปฏิบัติ หรือเรียนวิชาปฏิบัติในห้องเรียนธรรมดา	2
12	ผู้เรียนไม่สามารถเปลี่ยนกลุ่มวิชาและรอบการเรียนได้	2

ตาราง 25 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาการเรียน	ความถี่
13	การจัดนักเรียนออกไปฝึกงาน ภาคเรียนละ 2 ช่วง ทำให้นักเรียนต้องเรียนเพิ่มจากเดิมเป็น 2 เท้า เช่น เคยเรียนสัปดาห์ละ 5 คาบ ก็เพิ่มเป็นสัปดาห์ละ 10 คาบ ทำให้เหนื่อยมากและเครียดมาก	1
ด้านผู้สอน (N = 104)		
1	เข้มงวดเกินไป	17
2	ไม่ยอมรับฟังปัญหาของผู้เรียน และไม่ยอมเข้าใจผู้เรียน	16
3	สอนเร็วเกินไป	15
4	ไม่ค่อยเข้าสอน	13
5	ให้การบ้านไม่เหมาะสมกับเวลา	13
6	ชอบใช้อารมณ์กับนักเรียนในขณะที่ทำการสอน	11
7	บางท่านดูมากเกินความจำเป็นทำให้นักเรียนไม่อยากเข้าเรียนในวิชานั้น	10
8	สอนออกนอกเนื้อหาวิชา และนำเรื่องส่วนตัว มาเล่าให้ฟัง	7
9	ไม่สร้างความสัมพันธ์กับนักเรียน ไม่เป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	3
10	เข้าสอนสาย ทำให้สอนไม่ทัน และพอใกล้สอบก็ต้องเรียนเพิ่มเติมนอกชั่วโมง	2
11	บางท่านชอบปล่อยก่อนก่อนเวลา	2
12	บางท่านไม่พร้อมที่จะสอนนักเรียน	2
13	ปล่อยเกินเวลาทำให้เดินไปเรียนวิชาต่อไปช้า และโดนอาจารย์ดู	2
14	ไม่มีเวลาให้ผู้เรียน ให้ความสนใจ และดูแลเอาใจใส่ใจนักเรียน	2

ตาราง 25 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาการเรียน	ความถี่
15	ย้ายคาบเรียนโดยไม่แจ้งล่วงหน้า	1
16	ขาดจิตวิทยาในการอบรมให้นักเรียนยอมรับ และปฏิบัติตาม	1
17	ใช้วาจาไม่สุภาพกับนักเรียน	1
18	บางวิชาสอนแต่ในหนังสืออย่างเดียวไม่มีความรู้จาก ที่อื่นเพิ่มเติม	1
<u>ด้านผู้เรียน (N = 43)</u>		
1	เรียนไม่รู้เรื่อง	7
2	ไม่ตั้งใจเรียน	5
3	คุยกันในเวลาเรียน เอะอะโวยวาย	4
4	ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนหลังจากเลิกเรียน เพราะทำ การบ้าน ทำกิจกรรม ทำงานหารายได้พิเศษ	4
5	สมาธิสั้น	4
6	ความจำไม่ดี	4
7	ตามเนื้อหาการเรียนไม่ทัน	2
9	เข้าห้องเรียนสาย	2
10	มีปัญหาเรื่องการเดินทาง	2
11	ขาดเรียนบ่อย	2
12	ความรู้ภาษาอังกฤษไม่ดี	1
16	เวลามีปัญหาไม่กล้าถามอาจารย์	1
19	เพื่อน ๆ ในห้องไม่มีความสามัคคี	1
20	ชอบทานขนมในห้องเรียน	1
21	พูดจาไม่สุภาพจึงทำให้ถูกอาจารย์ดุและบ่น	1
22	แต่งกายผิดระเบียบจึงทำให้ถูกอาจารย์ว่ากล่าวตักเตือน ทำให้เสียบรรยากาศการเรียน	1
23	ไม่ปิดเครื่องมือสื่อสารเมื่ออยู่ในห้องเรียน	1

ตาราง 25 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาการเรียน	ความถี่
ด้านการสอนและสื่อการสอน (N = 69)		
1	เครื่องใช้สำนักงาน (เครื่องพิมพ์ดีด, เครื่องคอมพิวเตอร์) อยู่ในสภาพชำรุด บกพร่อง ไม่สมบูรณ์ ไม่ทันสมัย	30
2	เครื่องใช้สำนักงาน (เครื่องพิมพ์ดีด, เครื่องคอมพิวเตอร์) มีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	26
3	ไม่มีสื่อการสอนประเภทอื่น ๆ นอกจากตำรา	4
4	บรรยากาศการเรียนเคร่งเครียดไม่สนุกสนาน	3
5	บางวิชาผู้สอนให้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าเบื่อ	3
6	สื่อการสอนไม่ดึงดูดใจนักเรียน	1
7	ซอล์ค ปากกาไวท์บอร์ด แปรงบกระดานมีไม่เพียงพอ	1
8	โต๊ะ เก้าอี้ มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	1
ด้านการวัดผลและประเมินผล (N = 27)		
1	บางวิชาไม่แจ้งคะแนนหลังจากทดสอบหรือสอบกลางภาค	10
2	ไม่บอกคะแนนเก็บตลอดทั้งภาคเรียน ทำให้ไม่ทราบว่าจะสอบปลายภาคจะต้องทำคะแนนอีกเท่าไรจึงจะสอบได้	7
3	ไม่มีเวลาเตรียมตัวอ่านหนังสือสอบเพราะไม่มีการหยุดให้ดูหนังสือก่อนสอบ	3
4	ข้อสอบยากแต่ให้เวลาทำน้อย	2
5	เกณฑ์การประเมินผลสูงเกินไป	1
6	จำนวนวันที่ใช้ในการสอบมากเกินไป ทำให้ไม่มีวันเว้นให้หยุดดูหนังสือ	1
7	เกณฑ์การประเมินผลสำหรับบางวิชาไม่ยุติธรรม	1
8	สภาพห้องสอบบางห้องไม่เหมาะสม เช่น ใช้ห้องพิมพ์ดีด เป็นห้องสอบทฤษฎีเพราะทำให้นักเรียนลอกกันได้ ถ้ามกกันได้	1
9	สภาพห้องสอบหลายห้องร้อนมากเพราะพัดลมเสีย	1

จากตาราง 25 พบว่านักเรียนสาขาวิชาพาณิชยการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผล และประเมินผล เพิ่มเติมดังนี้

ด้านหลักสูตร นักเรียนได้ให้ความคิดเห็นจำนวน 93 ความคิดเห็น ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ หลักสูตรยากเกินไป รองลงมาคือ เวลาเรียนใน 1 คาบ (60 นาที) นานเกินไป เลิกเรียนช้าเกินไป เวลาเรียนช้าเกินไป (07.00 น.) ทำให้ต้องเข้าแถวช้าเกินไปด้วย (06.50 น.) เนื้อหาบางรายวิชามากแต่จำนวนคาบเรียนต่อสัปดาห์น้อยเกินไป

ด้านผู้สอน นักเรียนได้ให้ความคิดเห็นจำนวน 104 ความคิดเห็น ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เข้มงวดเกินไป รองลงมาคือ ไม่ยอมปรับฟังปัญหาของผู้เรียน และไม่ยอมเข้าใจผู้เรียน สอนเร็วเกินไป บางท่านขาดสอนบ่อย ให้การบ้านไม่เหมาะสมกับเวลา ชอบใช้อารมณ์กับนักเรียนในขณะที่ทำการสอน และบางท่านดุมากเกินความจำเป็นทำให้นักเรียนไม่อยากเข้าเรียนในวิชานั้น ๆ

ด้านผู้เรียน นักเรียนได้ให้ความคิดเห็นจำนวน 43 ความคิดเห็น ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรียนไม่รู้เรื่อง รองลงมาคือ ไม่ตั้งใจเรียน คู้กัันในเวลาเรียน เอะอะว๊วยว๊วย ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนหลังจากเลิกเรียนเพราะทำการบ้าน ทำกิจกรรม ทำงานหารายได้พิเศษ และสมาธิสั้น

ด้านการสอนและสื่อการสอน นักเรียนได้ให้ความคิดเห็นจำนวน 69 ความคิดเห็น ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เครื่องใช้สำนักงาน (เครื่องพิมพ์ดีด, เครื่องคอมพิวเตอร์) อยู่ในสภาพชำรุด บกพร่อง ไม่สมบูรณ์ ไม่ทันสมัย รองลงมาคือ เครื่องใช้สำนักงาน (เครื่องพิมพ์ดีด, เครื่องคอมพิวเตอร์) มีจำนวนไม่เพียงพอกับนักเรียน ไม่มีสื่อการสอนประเภทอื่น ๆ นอกจากตำรา บรรยายภาคการเรียนเคร่งเครียดไม่สนุกสนาน และบางวิชาผู้สอนให้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าเบื่อ

ด้านการวัดผลและประเมินผล นักเรียนได้ให้ความคิดเห็นจำนวน 27 ความคิดเห็น ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ บางวิชาไม่แจ้งคะแนนหลังจากทดสอบหรือสอบกลางภาค รองลงมาคือ ไม่บอกคะแนนเก็บตลอดทั้งภาคเรียน ทำให้ไม่ทราบว่าตอนสอบปลายภาคจะต้องทำคะแนนอีกเท่าไรจึงจะสอบได้ ไม่มีเวลาเตรียมตัวอ่านหนังสือสอบเพราะไม่มีการหยุดให้ดูหนังสือก่อนสอบ ข้อสอบยากแต่ให้เวลาทำน้อย

ตาราง 26 ความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านหลักสูตร (N = 25)		
1	ควรลดเวลาใน 1 คาบเรียน ลงเหลือ 50 นาที	5
2	ควรลดจำนวนคาบเรียนในแต่ละวันให้เหลือเพียง 6 คาบ	5
3	ควรทำหลักสูตรให้ง่ายกว่านี้	3
4	ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหาแคบลงและเจาะลึกเฉพาะทางด้านวิชาชีพ	2
5	ควรลดเนื้อหาบางวิชาลงบ้าง	2
6	ควรเพิ่มวิชาเรียนใหม่ ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน	1
7	ควรตัดวิชาที่ไม่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันเมื่อเรียนจบแล้วออกไปบ้าง	1
8	ควรแบ่งรายวิชาในแต่ละภาคเรียนให้เท่ากัน	1
9	ควรเปลี่ยนเวลาเข้าเรียนในรอบปกติเป็นเวลา 08.00 น.	1
10	ควรมีชมรมภาษาต่างประเทศ	1
11	ควรเรียนภาษาอังกฤษและภาษาจีนทุกภาคเรียนเพื่อความต่อเนื่อง	1
12	อยากให้จัดตารางห้องเรียนใกล้ ๆ กันในแต่ละคาบเรียน	1
13	ควรจัดนักเรียนออกไปฝึกงานในภาคฤดูร้อน เพื่อจะได้ไม่ต้องเร่งเรียนในแต่ละวิชาเป็นจำนวนคาบที่คูณในแต่ละสัปดาห์เพราะในปัจจุบันการจัดนักเรียนออกไปฝึกงานภาคเรียนละ 2 ช่วง เพื่อออกไปฝึกงานทำให้นักเรียนต้องเรียนเพิ่มจากเดิมเป็น 2 เท่า เช่นเคยเรียนวิชาละ 5 คาบ/สัปดาห์ ก็เพิ่มเป็น 10 คาบ/สัปดาห์	1

ตาราง 26 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านผู้สอน (N = 32)		
1	ควรฟังความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง	8
2	ควรอธิบายเนื้อหาให้ละเอียดมากกว่านี้นักเรียนจะได้เข้าใจมากขึ้น	4
3	ควรดูแลกวาดชั้นอาจารย์บางท่านที่ไม่ขึ้นสอน	3
4	ขอให้อาจารย์ให้งานที่มีปริมาณเหมาะสมกับเวลาที่ให้ทำ	3
5	ควรอธิบายการบ้านที่มอบหมายให้นักเรียนทำด้วย	2
6	ควรพูดจากับนักเรียนให้สุภาพอ่อนโยนมากกว่านี้	2
7	อยากให้อาจารย์ใช้เวลาในการทำธุระส่วนตัวก่อนเรียนคาบต่อไป	2
8	อยากให้อาจารย์เข้าสอนเร็วขึ้นกว่าเดิมจะได้สอนทัน	1
9	ขอให้ดูน้อยลง	1
10	ควรให้อิสระแก่นักเรียนบ้าง	1
11	ควรสอนเนื้อหาในหนังสือมากกว่าพูดนอกเรื่อง	1
12	ขอให้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลด้วยความยุติธรรม	1
13	ขอให้อาจารย์ปล่อยให้ตรงเวลา	1
14	ขอให้สอนช้า ๆ ลงหน่อย	1
15	ควรหาวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	1
ด้านผู้เรียน (N = 13)		
1	ควรตั้งใจเรียนมากขึ้น	5
2	พยายามให้เวลากับตัวเอง เพื่อทำความเข้าใจกับบทเรียนให้มากขึ้น	2
3	ควรให้เข้าแถวแต่เช้ากว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	1
4	ควรทบทวนเนื้อหาให้มากขึ้น	1
5	ควรมาเรียนให้ทัน ถ้ามาไม่ทันแล้วเรียนไม่รู้เรื่อง	1
6	ควรปิดมือถือถ้าไม่ปิดก็ให้ออกจากห้อง	1
7	อยากให้อาจารย์ลงโทษนักเรียนที่ทำผิดบ่อย ๆ	1
8	นักเรียนควรรักษาระเบียบวินัยมากกว่านี้	1

ตาราง 26 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการสอนและสื่อการสอน (N = 33)		
1	ควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับนักเรียน	14
2	ควรรหาอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยกับยุคปัจจุบันมาให้นักเรียนใช้เรียน	5
3	ควรซ่อมแซมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ	5
4	ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างน้อยเดือนละครั้ง	2
5	ควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและเป็นกิจกรรมที่คลาดเคลื่อนสนุกสนานบ้าง	2
6	ควรเตรียมการสอนที่ทำให้นักเรียนเข้าใจมากกว่านี้	1
7	ควรใช้สื่อที่ทันสมัย	1
8	ควรรหาอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์บ้าง	1
9	ควรจัดสรรงบประมาณในการทำสื่อสารการสอนให้มากขึ้น	1
ด้านการวัดผลและประเมินผล (N = 10)		
1	ขอให้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลด้วยความยุติธรรม	4
2	ควรใช้เวลาเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนสอบ	3
3	ควรแจ้งเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลก่อนล่วงหน้า	1
4	ควรตรวจสอบข้อสอบให้เร็วกว่านี้จะได้ทราบคะแนนเร็ว	1
5	อยากให้ปรับปรุงห้องสอบให้มีสภาพสมบูรณ์มากกว่านี้ เช่น ซ่อมแซมพัดลม โต๊ะเก้าอี้ หน้าต่าง	1

จากตาราง 26 พบว่านักเรียนสาขาวิชาพาณิชยการ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล เพิ่มเติมดังนี้

ด้านหลักสูตร มีนักเรียนให้ข้อเสนอแนะจำนวน 25 ความคิดเห็น ข้อที่นักเรียนเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรลดเวลาเรียนใน 1 คาบ ลงเหลือ 50 นาที และควรลดจำนวนคาบเรียนในแต่ละวันลงให้เหลือเพียง 6 คาบ รองลงมาคือ ควรทำหลักสูตรให้ง่ายกว่านี้ และควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหาแคบลง และเจาะลึกเฉพาะทางด้านวิชาชีพ

ด้านผู้สอน มีนักเรียนให้ข้อเสนอแนะจำนวน 32 ความคิดเห็น ข้อที่นักเรียนเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรฟังความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง รองลงมาคือควรอธิบายเนื้อหาให้ละเอียดมากกว่านี้ นักเรียนจะได้เข้าใจมากขึ้น

ด้านผู้เรียน มีนักเรียนให้ข้อเสนอแนะจำนวน 13 ความคิดเห็น ข้อที่นักเรียนเสนอแนะมากที่สุดคือควรตั้งใจเรียนมากขึ้น รองลงมาคือ พยายามใช้เวลากับตัวเอง เพื่อทำความเข้าใจกับบทเรียนให้มากขึ้น

ด้านการสอนและสื่อการสอน มีนักเรียนให้ข้อเสนอแนะจำนวน 33 ความคิดเห็น ข้อที่นักเรียนเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับนักเรียน รองลงมาคือ ควรหาอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยกับยุคปัจจุบันมาให้ให้นักเรียนใช้เรียน ควรซ่อมแซมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างน้อยเดือนละครั้ง และควรมีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย และเป็นกิจกรรมที่คลายเครียดสนุกสนานบ้าง

ด้านการวัดผลและประเมินผล มีนักเรียนให้ข้อเสนอแนะจำนวน 10 ความคิดเห็น ข้อที่นักเรียนเสนอแนะมากที่สุดคือ ขอให้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลด้วยความยุติธรรม รองลงมาคือควรใช้เวลาเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนสอบ และควรแจ้งเกณฑ์การวัดผล และประเมินผลก่อนล่วงหน้า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุนัน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอน และสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุนัน จำแนกตามเพศ รอบการเรียน และ กลุ่มวิชาในด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผล และประเมินผล
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการเรียนของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุนัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาปรับปรุงแก้ไข และจัดบริการ ด้านต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางแก่ผู้สอนในการปรับปรุง การสอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ประกอบด้วยนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี 7 ห้อง จำนวน 287 คน นักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ 3 ห้อง จำนวน 90 คน และนักเรียนกลุ่มวิชาการขาย 8 ห้อง จำนวน 284 คน รวมทั้งสิ้น 18 ห้อง จำนวน 661 คน ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 230 คน เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพณิชยการเซตุนันภาคปกติ กลุ่มวิชาละ 1 ห้อง และภาคพิเศษ กลุ่มวิชาละ 1 ห้อง ได้จากการสุ่มอย่างง่าย รวมทั้งสิ้น 6 ห้อง จำนวน 234 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชา

การบัญชี 2 ห้อง จำนวน 96 คน กลุ่มวิชาการเลขานุการ 2 ห้อง จำนวน 49 คน กลุ่มวิชาการขาย 2 ห้อง จำนวน 89 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีรอบการเรียนต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนในกลุ่มวิชาต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนโดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับจำนวน 59 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับ 0.92

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพณิชยการ (การบัญชี การเลขานุการ และการขาย) วิทยาลัยพณิชยการเซตุน โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 234 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาโดยครบถ้วนและสมบูรณ์ 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน
2. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักเรียน ด้านหลักสูตร

ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวม รายด้าน และรายข้อ

3. ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามตัวแปร คือ เพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชา โดยใช้สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ F-test เพื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบของนิวแมนคูลส์

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน สรุปลงได้ดังนี้

1. สถานภาพของนักเรียน

นักเรียนเป็นเพศชาย 67 คน (ร้อยละ 28.63) เพศหญิง 167 คน (ร้อยละ 71.37) รอบการเรียนภาคปกติ 129 คน (ร้อยละ 55.13) ภาคพิเศษ 105 (ร้อยละ 44.87) กลุ่มวิชาการบัญชี 96 คน (ร้อยละ 41.03) กลุ่มวิชาการเลขานุการ 49 คน (ร้อยละ 20.94) กลุ่มวิชาการขาย 89 คน (ร้อยละ 38.03)

2. นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านหลักสูตร ปัญหาการเรียนเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ เนื้อหาบางรายวิชาในหมวดวิชาชีพ มีความซับซ้อนเข้าใจยาก ($\bar{X} = 2.81$) ความยากของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.74$) การจัดลำดับรายวิชาในหมวดวิชาชีพก่อนหลังในแต่ละภาคเรียนยังไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.64$) และข้อที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับสุดท้ายคือ การกำหนดจำนวนรายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ต่อจำนวนหน่วยกิตของแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 2.64$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยคือ เนื้อหาบางรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตรไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.21$)

2.2 ด้านผู้สอน ปัญหาการเรียนเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.65$) ความรับผิดชอบต่อชั่วโมงสอนของผู้สอน ($\bar{X} = 2.64$) การควบคุมอารมณ์เมื่อเผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนขณะทำการสอน เช่น คุยกัน ก้าวร้าว นำการบ้านวิชาอื่นมาทำ ($\bar{X} = 2.63$) ให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับบทเรียน ($\bar{X} = 2.60$) การใช้ภาษา สำเนียง น้ำเสียงของผู้สอนกับผู้เรียน ($\bar{X} = 2.56$)

ความกระตือรือร้นในขณะทำการสอน ($\bar{X} = 2.56$) การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.52$) และข้อที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับสุดท้ายคือ การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนของผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 2.51$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ คุณธรรมในการพิจารณาตัดสินปัญหาของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.50$) ต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกจากการสอนทำให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอน ($\bar{X} = 2.26$) ไม่ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก่อนดำเนินการสอน ($\bar{X} = 2.21$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายคือ ไม่แจ้งแผนการสอนของแต่ละรายวิชาตลอดทั้งภาคเรียนไว้ตั้งแต่เปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 2.13$)

2.3 ด้านผู้เรียน นักเรียนมีปัญหาการเรียนเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ มีเวลาน้อยสำหรับฝึกทบทวนวิชาที่เรียนมาเมื่อกลับบ้าน ($\bar{X} = 2.76$) และข้อที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับสุดท้ายคือ ความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน ($\bar{X} = 2.60$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ทำการบ้านไม่ทัน ($\bar{X} = 2.49$) ผู้เรียนไปวางแผนการเรียนไว้ล่วงหน้า

($\bar{X} = 2.49$) ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนช้า ($\bar{X} = 2.44$) การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.36$) ความแตกต่างในด้านภาระงานของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.31$) ทำการบ้านไม่ได้ ($\bar{X} = 2.26$) ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การเรียนของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.25$) รายได้ของครอบครัวในปัจจุบันไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.24$) จำใจมาเรียนในกลุ่มวิชาที่ตนเองไม่ชอบเรียน ($\bar{X} = 2.23$) มีปัญหาเรื่องการเดินทางมาเรียน ($\bar{X} = 2.21$) มีปัญหาส่วนตัวมาก ($\bar{X} = 1.93$) มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ($\bar{X} = 1.80$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้าย คือ ขาดการให้การสนับสนุนทางด้านการเรียนจากบุคคลในครอบครัว ($\bar{X} = 1.79$)

2.4 ด้านการสอนและสื่อการสอน ปัญหาการเรียนเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมากคือ ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเนื้อหาที่สอนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนกับเนื้อหา ($\bar{X} = 2.50$) การจัดนิทรรศการที่เสริมความรู้ ความก้าวหน้าทางธุรกิจและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.47$) การจัดบริการด้านสื่อการเรียนการสอนภายในวิทยาลัยฯ ($\bar{X} = 2.47$) คุณภาพของสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.47$) งบประมาณในการจัดหา จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนในหมวดวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.46$) การจัดทำป้ายนิเทศเพื่อเสริมความรู้ทางด้านวิชาชีพให้เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.45$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเพื่อจำลองสถานการณ์ทางธุรกิจแก่ผู้เรียนในรายวิชาของหมวดวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.42$) ความเพียงพอของวารสารและตำราเพื่อการค้นคว้าในรายวิชาหมวดวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.41$) การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ให้ตรงกับเนื้อหาที่สอน ($\bar{X} = 2.38$) การนำ

กระบวนการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอนจากหลาย ๆ วิธีมาประกอบกันในการสอน ($\bar{X} = 2.37$) นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย ($\bar{X} = 2.36$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มได้น้อย ($\bar{X} = 2.31$) การจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา ($\bar{X} = 2.30$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายคือ วิธีสอนที่เลือกใช้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.30$)

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ปัญหาการเรียนเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การแจ้งคะแนนของแต่ละรายวิชาให้นักเรียนทราบ หลังจากการวัดผล ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินผลของแต่ละรายวิชา ($\bar{X} = 2.50$) การแจ้งข้อบกพร่องที่พบจากการวัดผลในแต่ละครั้งของแต่ละรายวิชาให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X} = 2.48$)

สภาพห้องสอบไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นสถานที่สอบ ($\bar{X} = 2.39$) ความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.38$) จำนวนวันที่ใช้ในการสอบแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 2.35$) ข้อสอบที่ใช้วัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์รายวิชา ($\bar{X} = 2.29$) ข้อสอบที่ใช้วัดไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 2.26$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายคือ จำนวนผู้สอบในห้องสอบมากเกินไป

3. การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ รอบการเรียน และ กลุ่มวิชา พบว่า

3.1 นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชาย ($\bar{X} = 2.53$) มีปัญหาการเรียนโดยรวมสูงกว่านักเรียนหญิง ($\bar{X} = 2.39$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิง มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชาย ($\bar{X} = 2.51$) มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนสูงกว่านักเรียนหญิง ($\bar{X} = 2.18$) ส่วนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 นักเรียนภาคปกติ และภาคพิเศษ มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ($\bar{X} = 2.35$) มีปัญหาการเรียนต่ำกว่ากลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X} = 2.53$) และนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ($\bar{X} = 2.37$) มีปัญหาการเรียนต่ำกว่ากลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X} = 2.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้าน

หลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ($\bar{X} = 2.48$, $\bar{X} = 2.11$, $\bar{X} = 2.24$) มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลต่ำกว่ากลุ่มวิชาการชาย ($\bar{X} = 2.53$, $\bar{X} = 2.72$, $\bar{X} = 2.52$) และนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ($\bar{X} = 2.55$, $\bar{X} = 2.79$, $\bar{X} = 2.52$) มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลต่ำกว่ากลุ่มวิชาการชาย ($\bar{X} = 2.55$, $\bar{X} = 2.79$, $\bar{X} = 2.52$) ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านที่เหลือ 2 ด้านคือ ด้านผู้สอน และการสอนและสื่อการสอน นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากข้อคำถามปลายเปิดปรากฏดังนี้

4.1 ความคิดเห็นที่มีความถี่สูงสุด ในแต่ละด้านที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีดังต่อไปนี้ ด้านหลักสูตรคือ หลักสูตรยากเกินไป ด้านผู้สอนคือ เข้มงวดเกินไป ด้านผู้เรียนคือ ไม่ตั้งใจเรียน ด้านการสอนและสื่อการสอนคือ เครื่องใช้สำนักงาน (เครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา, เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า, เครื่องคอมพิวเตอร์) อยู่ในสภาพชำรุดบกพร่อง ไม่สมบูรณ์ ไม่ทันสมัย และด้านการวัดผลและประเมินผลคือ บางวิชาไม่แจ้งคะแนนหลังจากทดสอบ และสอบกลางภาคเรียนให้นักเรียนทราบ

4.2 ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด ในแต่ละด้านตามที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นไว้มีดังต่อไปนี้ ด้านหลักสูตรคือ ควรลดเวลาเรียนใน 1 คาบ ลงเหลือ 50 นาที ด้านผู้สอนคือ ควรฟังความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง ด้านผู้เรียนคือ ควรตั้งใจเรียนให้มากขึ้น ด้านการสอนและสื่อการสอนคือ ควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอแก่นักเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลคือ ขอให้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลด้วยความยุติธรรมอย่ากดเกรดจนเกินไป

การอภิปรายผล

1. ผลที่ได้จากการศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านหลักสูตร นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ (กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการชาย) ยังไม่มีการปรับปรุงหลักสูตร และในการจัดแผนการเรียนตามหลักสูตร ฝ่ายวิชาการและทุกคณะวิชา ร่วมกันจัด (กระเช้า) รายวิชาให้เอง นักเรียนไม่สามารถเลือกเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตาม

ความสนใจ ดังที่ อูมาพร สกลรักษ์ (2540:91; อ้างอิงมาจาก Pong Horadal. 1987:73-78) สรุปไว้ว่า หลักสูตรควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี และพัฒนาให้สอดคล้องกับความถนัด และความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตชา นิลดำ (2542:62) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง) 2 ปี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรในระดับมาก และยังสอดคล้องกับรัตนา ประเสริฐศรี (2543:64) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เนื้อหาของบางรายวิชาในหมวดวิชาชีพมีความซับซ้อน เข้าใจยากอาจเป็นเพราะวิทยาลัยฯ จัดหลักสูตรในหมวดวิชาชีพที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ เช่น วิชาบัญชี (รวมทั้งวิชาที่มีการคำนวณเลข) ภาษาอังกฤษ และวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งนักเรียนสาขาวิชาพณิชยการส่วนมากมีพื้นฐานวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และพิมพ์ดีด อ่อนมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542:69) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนคณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบึงกุ่ม มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา พบว่านักศึกษาคณะบริหารรัฐทางเทคนิค และวิทยาการ ซึ่งรวมถึงวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษ ทำให้นักศึกษาเห็นว่าควรปรับปรุงโครงสร้างเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน และเวลาที่กำหนดให้เรียนควรมีการเน้นให้ผู้เรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจที่ดี และการสร้างหลักสูตรไม่ควรยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่เรียน (กรมอาชีวศึกษา. 2529:9) จึงเป็นผลให้เนื้อหาของหลักสูตรไม่สนองต่อความต้องการของนักศึกษาทุกกลุ่ม

1.2 ด้านผู้สอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีคุณลักษณะที่เหมาะสม ส่วนมากเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาตรงกับสาขาวิชาที่สอน และทำการสอนมานาน นอกจากนี้ได้มีการเตรียมการสอนโดยศึกษาแผนการสอน ซึ่งช่วยทำให้เกิดความคิดรวบยอด จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผลล่วงหน้า เพราะจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับจิตตชา นิลดำ (2542:64) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง) 2 ปี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย และยังสอดคล้องกับรัตนา ประเสริฐศรี (2543:64) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่านักศึกษามี

ปัญหาการเรียนด้านผู้สอนในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ความรับผิดชอบต่อชั่วโมงสอนของผู้สอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีภาระงานมากต้องทำงานหลายหน้าที่ ทำให้เข้าสอนสาย มีการประชุมบ่อย ไปราชการบ่อย และมีผู้ติดต่องานในช่วงเวลาที่กำลังจะขึ้นสอน ทำให้ขึ้นสอนสาย ขาดสอนบ่อยซึ่งเป็นเหตุให้ต้องเร่งสอนและสอนเร็วเกินไป ตลอดจนไม่มีเวลาติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา แสงสาคร (2533:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จพื้นฐาน ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าครูขาดสอนเป็นประจำหรือมาสอนไม่ตรงเวลา อาจเป็นเพราะจำนวนครูผู้สอนมีน้อย ทำให้ไม่สามารถจัดผู้สอนเข้าทำการสอนแทนเมื่อครูผู้สอนติดราชการ และงานหน้าที่อื่นในบางครั้งต้องละทิ้งห้องสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนจึงลดลงเพราะต้องเร่งสอน สอนเร็ว สอนไม่สนุกและบางครั้งใส่อารมณ์ขณะสอน ดังที่วิชัย วงษ์ใหญ่ และคนอื่น ๆ (2540:1,25) ได้ให้ความเห็นว่า การเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ ผู้สอน ผู้เรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีความรู้ที่จะสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีความเห็นใจผู้เรียน มีการยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคลคือ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูกับศิษย์

1.3 ด้านผู้เรียน นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะในการเลือกกลุ่มวิชาเรียน ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามความสมัครใจ และพึงพอใจ ประกอบกับวิธีการเลือกกลุ่มการเรียนต้องมีการสอบคัดเลือก ผู้ที่สามารถผ่านเกณฑ์ที่แต่ละกลุ่มวิชากำหนดไว้เท่านั้นจึงจะสามารถได้เข้าเรียนในกลุ่มวิชาที่ตนเองเลือก จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและเต็มใจที่จะเรียนในกลุ่มวิชานั้น ๆ นอกจากนี้ยังเล็งเห็นถึงประโยชน์ และความรู้ที่จะได้รับเพื่อนำไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตร ینگยงดำรงฤทธิ์ (2540:46) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรวิธีพระยะสัน แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร มีปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศรี โรจน์เมฆี (2540:68) ที่ศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนนิสิตระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย และงานวิจัยของสไตส์ นิยมจันทร์ (2541:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาด้านการเรียนส่วนตัว และสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนประสบปัญหาด้านส่วนตัวอยู่ในระดับน้อย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา ประเสริฐศรีที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเซตุน พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย และงานวิจัยของศิริลดา คำทา (2545:68) พบว่าปัญหาการเรียนของนักเรียนสาขาวิชาพณิชยการ (การขาย) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี นักเรียนมีปัญหาด้านส่วนตัว

ผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย และยังคงคล้อยกับงานวิจัยของสมพร เลิศมังกรวง (2545:98) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาพาณิชยกรรมวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีเวลาน้อยสำหรับฝึกทบทวนวิชาที่เรียนมาเมื่อกลับบ้าน อาจเป็นเพราะจำนวนคาบเรียนใน 1 วันมากเกินไปคือ 7 คาบ และเวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 60 นาที ดังนั้น เวลาเรียนของภาคปกติ คือ 07.00 – 14.00 น. และเวลาเรียนของภาคพิเศษ คือ 11.00 – 19.00 น. ทำให้เวลาที่เหลือในแต่ละวันซึ่งมีน้อยอยู่แล้ว ต้องลดน้อยลงไปอีก เพราะนักเรียนส่วนมากต้องทำงานพิเศษเพื่อหารายได้หลังเลิกเรียนสำหรับนักเรียนภาคปกติ และก่อนเข้าเรียนสำหรับนักเรียนภาคพิเศษ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนของตนเอง และเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง อีกทั้งยังมีนักเรียนจำนวนมากที่กู้เงินจากกองทุนเงินกู้เพื่อการศึกษา เวลาอีกส่วนหนึ่งต้องหมดไปเพื่อทำการบ้าน หรืองานที่ได้รับมอบหมาย และยังคงต้องช่วยแบ่งเบาภาระงานที่บ้านอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา แสงสาคร (2533:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จพื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าสาเหตุเกิดจากปัญหาด้านส่วนตัว และครอบครัวของนักศึกษา ผู้เรียนที่มีงานทำ มีภาระความรับผิดชอบมากทำให้ขาดเรียนบ่อย เลิกงานตามเวลาทำให้มาเรียนช้า ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน

1.4 ด้านการสอนและสื่อการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ โดยเลือกวิธีการสอน เลือกวัสดุอุปกรณ์การศึกษา และดำเนินการสอนได้อย่างบรรลุผ่านไปในแต่ละปีการศึกษาได้ด้วยดี ตลอดจนจัดการประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนการสอนในแต่ละวิชาได้ สอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังที่กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542:69) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะวิชาที่สอนทันสมัย เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร โดยสามารถเลือกใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ประกอบกันในการสอน แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาอาจต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยเลือกใช้กลวิธีที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจโดยจัดสภาพการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกันเพื่อให้ นักศึกษามีความรู้หรือเกิดทักษะในวิชาชีพนั้น ๆ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสัมพันธ์ระหว่างอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนนักเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าอุปกรณ์สำหรับฝึกปฏิบัติมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ไม่ทันสมัย และอยู่ใน

สภาพทรุดโทรม โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เพราะอุปกรณ์เหล่านี้มีราคาสูงเมื่อจัดซื้อในปริมาณมาก ประกอบกับทางวิทยาลัยได้รับงบประมาณในจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถจัดซื้อจัดหาทดแทนได้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ และในบางครั้งได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วแต่ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาได้ทันและกว่าดำเนินการจัดซื้อจัดหาได้ก็ล่าสมัยไปแล้ว หรือในบางปีไม่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการจัดซื้อจากต้นสังกัด และในบางปีงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาแล้วก็ขอให้มีการพิจารณาปรับลดยอดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตตชา นิลดำ (2542:65; อ้างอิงมาจากนฤมล เกตุปมา. 2526:53) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนรู้อย่างมากซึ่งสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหามากที่สุดคือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกเก่า และล่าสมัย และจากการสำรวจการเรียนการสอนในโรงเรียนสารพัดช่าง พบว่าวัสดุอุปกรณ์บางวิชาล่าสมัย และชำรุดเสียหายไม่เหมาะสมในการฝึก และวัสดุ-อุปกรณ์บางวิชาไม่เพียงพอกับนักศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2529) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัช ศรีทอง (2534:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนหลักสูตรระยะสั้นประเภทวิชาอุตสาหกรรม ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พบว่า วัสดุอุปกรณ์การฝึกอาชีพไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน นอกจากนี้รัฐบาลยังมีนโยบายลดงบประมาณหมวดเงินเดือน และค่าจ้าง โดยไม่เพิ่มหรือไม่ได้รับบรรจุข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทดแทนผู้เกษียณอายุ ทำให้สถานศึกษาขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีวัฒนา พงศ์วรินทร์ (2539:บทคัดย่อ) ที่พบว่าควรมีการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้ทันสมัยอยู่เสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศรี โรจน์เมฆี (2540:72) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่ามีปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนบ่นซึ่งมีความเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุดคือ งบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอต่อความต้องการของอาจารย์ จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพราะสื่อการสอนที่มีอยู่ล่าสมัย ชำรุดทรุดโทรม ไม่มีประสิทธิภาพ และมีจำนวนไม่เพียงพอกับนักศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ เพชรห้วน (2544:48) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาการเรียนการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี พบว่า ไม่มีความสะดวกในการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และเบิกค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสื่อมีความยุ่งยาก

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการวัดผลและประเมินผลจะใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นฝึกปฏิบัติจริง ควบคู่ไปกับภาคทฤษฎี ให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตตชา นิลดำ (2542:64) พบว่า นิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย เพราะผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีความเข้าใจถึงความต้องการที่แท้จริงในการที่จะให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการ

สอน รวมทั้งมีความใกล้ชิด และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนตลอดเวลา ทำให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนได้อย่างละเอียด แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การแจ้งคะแนนของแต่ละรายวิชาให้นักเรียนทราบซ้ำหลังจากการวัดผล อาจจะเป็นเพราะครูผู้สอนมีภาระงานหลายหน้าที่ และได้รับผิดชอบวิชาสอนหลายวิชา (ตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป) ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ทันภายในระยะเวลาอันสั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับวิชาที่ตรวจยาก และต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการตรวจ เช่นวิชาบัญชี พิมพ์ดีด เป็นต้น ซึ่งครูผู้สอน เองก็มีความประสงค์ที่จะแจ้งคะแนนหลังจากการทดสอบ หรือสอบกลางภาคให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อที่นักเรียนจะได้ทราบข้อบกพร่องของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประจักษ์ มณีสุด (2541:136) ที่วิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย พบว่าการที่ครูผู้สอนวิชาอาชีพได้แจ้งผลการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนทราบทุกระยะทำให้นักเรียนได้ทราบผลการเรียนของตนและสามารถ

แก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างเรียนได้ และเมื่อเรียนจนจบภาคเรียนจึงทำให้มองเห็นการพัฒนาตนเองได้อย่างเด่นชัด ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนวิชาอาชีพ

3. การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ รอบการเรียน และกลุ่มวิชา พบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งด้านมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือนักเรียนชายมีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนมากกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความตั้งใจเรียน ความเอาใจใส่ในการเรียน ตลอดจนความสนใจและต้องการความรู้และทักษะทางวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียนชายมีน้อยกว่านักเรียนหญิงซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์นักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 2 และ 3 วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำนวนหนึ่งเป็นรายบุคคลถึงเหตุผลว่าทำไมจึงเลือกเรียนในสาขาวิชาพณิชยการ (กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการขาย) นักเรียนชายส่วนมากประมาณ 80% ให้คำตอบว่าเรียนเพราะผู้ปกครองกำหนดมาให้และคุณสมบัติผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของแต่ละกลุ่มวิชาจึงได้เรียนแต่ตัวนักเรียนไม่ชอบและไม่อยากเรียน และไม่ทราบว่าเรียนอะไรก็เลือกตามเพื่อนเพราะอยู่กลุ่มเดียวกันและติดเพื่อน และอยากเรียนกลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์แต่คุณสมบัติไม่ผ่านเกณฑ์จึงเลือกไม่ได้ และไม่ทราบเหมือนกันว่าเรียนทำไมเพราะไม่อยากเรียนสาขาวิชาพณิชยการตั้งแต่ปวช. 1 แล้ว แต่สำหรับ

นักเรียนหญิงคำตอบที่ได้ประมาณ 95% คือเลือกเรียนเพราะชอบวิชาที่เรียน ชอบครูผู้สอน และได้เกรดดีในวิชาหลัก ๆ ของแต่ละกลุ่มวิชา เช่น บัญชี พิมพ์ดีด และการขาย ผู้ปกครองมีงานรอไว้ให้ทำอยู่แล้ว และเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถหางานทำงานง่าย ซึ่งสอดคล้องกับสันตติบุญญาภินันท์ (2520:66) ที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่หญิงมีความตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ชาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของแก้วใจ นิราช (2542:78) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ พบว่านักศึกษาชายมีปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียน ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านวิธีการเรียน ด้านสื่อการเรียน มากกว่านักศึกษาหญิง อาจเป็นเพราะนักเรียนชายมีการปรับตัว และยอมรับผู้อื่นได้ยากกว่านักเรียนหญิง และอาจจะเป็นเพราะนักเรียนชายที่เรียนสาขาวิชาพาณิชยกรรมจะมีสัดส่วนต่อนักเรียนหญิงประมาณ 1 ใน 4 ของจำนวนนักเรียนแต่ละห้อง และในบางห้องมีนักเรียนชายอยู่เพียง 2-3 คน หรือบางห้องไม่มีเลย มีแต่นักเรียนหญิงล้วน ทำให้นักเรียนชายไม่มีสังคมกลุ่มเพื่อนในห้องเพื่อทำกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่น ๆ เพราะนักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 3 กำลังอยู่ในวัยรุ่น ซึ่งทั้งเพศชาย และเพศหญิงต่างก็จะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยมและความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกัน และชอบความมีอิสระในการคบเพื่อน มีความมั่นใจในตัวเองสูง ชอบใช้เวลาในด้านการเรียนและการสังสรรค์ในกลุ่มเพื่อน จึงทำให้ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของกนกรัตน์ นาคฤหทัย (2540:113; อ้างอิงมาจากวิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2519:21) ที่ว่าสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อนักศึกษามาก เนื่องจากเมื่อเข้ามาอยู่ในสถานศึกษาเดียวกันต้องมีการปฏิสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยรุ่น ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านการสอนและสื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีปัญหาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะวิทยาลัยพาณิชยกรรมมีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้รับสิทธิ และบริการต่าง ๆ เท่าเทียมกันซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของแก้วใจ นิราช (2542:79) ที่ว่าสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันสตรีมีสิทธิเสรีภาพในทางสังคมทัดเทียมกับผู้ชายมากขึ้น

3.2 นักเรียนที่เรียนรอบการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ นักเรียนภาคปกติมีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้านมากกว่านักเรียนภาคพิเศษ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในการแยกกลุ่มวิชาเรียนตั้งแต่ปวช. ชั้นปีที่ 2 ผู้ที่จะเรียนในกลุ่มวิชาการบัญชี การเลขานุการ การขายได้ จะต้องผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของคณะวิชาดังกล่าว จึงทำให้

นักเรียนมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกัน มีจุดมุ่งหมายไปในแนวทางเดียวกัน อยู่ในสภาพการจัดกรเรียนการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนกัน ต่างกันที่เวลาเรียนเท่านั้น เพราะนักเรียนได้ทราบล่วงหน้าตั้งแต่สมัครเข้าเรียนแล้วว่ามีกรเรียน 2 รอบจึงเตรียมตัวเตรียมใจไว้แล้วว่าเรียนรอบใดก็ได้ขอให้ได้เรียน และทางวิทยาลัยพณิชยการเซตุนได้ให้โอกาสในการย้ายรอบกรเรียนสำหรับผู้ที่มีปัญหาเรื่องเวลาเรียนตั้งแต่ชั้นปวช. ปีที่ 1 จึงมีผลทำให้นักเรียนที่เรียนภาคปกติ และภาคพิเศษ เรียนด้วยความเต็มใจ และพึงพอใจซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา ประเสริฐศรี (2543:66) ที่ศึกษาปัญหากรเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ที่พบว่านักศึกษาภาคเข้ามีปัญหกรเรียนด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านกรเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน เป็นรายด้าน และรวมทุกด้านไม่แตกต่างกับนักศึกษาภาคพิเศษ

3.3 นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกันมีปัญหกรเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ นักเรียนกลุ่มวิชาการขายมีปัญหกรเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกรสอนและสื่อกรสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่ากลุ่มวิชาการบัญชี และกลุ่มวิชาการเลขานุการเพราะสภาพกรจัดกรเรียนกรสอนของแต่ละกลุ่มวิชาไม่เหมือนกัน ทั้งในเรื่องของจำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มวิชา แผนกรเรียนในหมวดวิชาชีพเลือก ครูผู้สอน อาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการของแต่ละคณะวิชา มีสภาพพร้อม และเหมาะสมไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกรัตน์ นาคเหตุทัย (2540:99) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่านักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี และการตลาด มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการเรียนกรสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกันมีปัญหกรเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนกลุ่มวิชาการขายมีปัญหกรเรียนด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่านักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี และการเลขานุการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการเลือกกลุ่มวิชาเรียนในระดับปวช. ชั้นปีที่ 2 (ในที่นี่จะขอกกล่าวถึงเฉพาะกลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ และกลุ่มวิชาการขาย) นักเรียนจะต้องมี

คุณสมบัติผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของแต่ละคณะวิชา เช่น เกณฑ์การคัดเลือกของคณะวิชาการบัญชีที่กำหนดไว้คือ 1) นักเรียนจะต้องสอบวิชาการบัญชี 1 ได้เกรด 4 หรือ 3 2) นักเรียน

จะต้องได้คะแนนสะสมในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ไม่ต่ำกว่า 2.50 3) นักเรียนจะต้องผ่านการทดสอบวัดความสามารถของคณะวิชาการบัญชี (วิทยาลัยพณิชยการเซตุน. 2542:1) ดังนั้น เมื่อนักเรียนที่ต้องการที่จะเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแต่ขาดคุณสมบัติตามเกณฑ์ข้อ 1) และข้อ 2) ก็ไม่สามารถเลือกเรียนได้ จำเป็นจะต้องเลือกกลุ่มวิชาที่เหลืออยู่คือกลุ่มวิชาการเลขานุการ และการขาย ซึ่งจากผลการเลือกกลุ่มการเรียนที่ผ่านมา นักเรียนที่เลือกเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการจะชอบเรียนวิชาพิมพ์ดีด และได้เกรดวิชาพิมพ์ดีดดีในระดับปวช. ชั้นปีที่ 1 แต่ไม่ชอบเรียนวิชาเกี่ยวกับการคำนวณ และตัวเลข นั่นคือวิชาบัญชี และสำหรับกลุ่มวิชาการขายจะมีส่วนน้อยที่เลือกเรียนในกลุ่มวิชานี้ด้วยความตั้งใจ แต่นักเรียนส่วนมากเลือกเรียนเพราะไม่สามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาใดได้แล้วเพราะไม่ชอบเรียนบัญชี และพิมพ์ดีด จึงเหมือนกับจำใจต้องเรียนในกลุ่มวิชาการขาย ทำให้มีผลต่อเนื่องไปถึงผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มวิชา ซึ่งปรากฏผลออกมาว่าจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำในปีการศึกษา 2543 มากที่สุดคือนักเรียนกลุ่มวิชาการขาย 194 คน รองลงมาคือกลุ่มวิชาการเลขานุการ 29 คน และกลุ่มวิชาการบัญชี 13 คน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างของการประเมินผล เรื่ององค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยพณิชยการเซตุน (วิทยาลัยพณิชยการเซตุน. 2543:1) ส่วนด้านอื่น ๆ คือด้านผู้สอน และด้านการสอนและสื่อการสอน นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนกลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการบัญชี และกลุ่มวิชาการเลขานุการ มีปัญหาการเรียนด้านผู้สอน และด้านการสอนและสื่อการสอนไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของผู้บริหารอย่างเคร่งครัด และผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องการสอน ด้วยการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน โดยการจัดอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ทั้งภายในวิทยาลัย และนอกสถานที่ ส่งครูผู้สอนเข้ารับการอบรมกับโครงการที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น สนับสนุนการศึกษาต่อ การศึกษาดูงานในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ส่วนด้านการสอนและสื่อการสอน ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี เพราะมีการร่วมกันจัดทำแผนการสอนทุกต้นภาคเรียนสำหรับครูผู้สอนร่วมในแต่ละรายวิชา และในต้นภาคเรียนมีการแจ้งแผนการสอนของแต่ละรายวิชาตลอดทั้งภาคเรียนไว้ตั้งแต่เปิดภาคเรียน ทำให้นักเรียนสามารถวางแผนการเรียนตลอดทั้งภาคเรียนได้ นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังชี้แจงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก่อนดำเนินการสอนให้นักเรียนทราบเพื่อทำให้การสอนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนสามารถใช้บริการของศูนย์วิทยบริการของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ที่มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และหลากหลาย เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และใช้เป็นห้องเรียนได้ด้วย ซึ่งประกอบด้วยห้องสมุดที่ได้รับรางวัลห้องสมุดดีเด่นประจำปีพ.ศ. 2545 และศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง จึงเป็นผลให้นักเรียนมีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตตชา นิลดำ

(2542:65) ที่พบว่านิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิชาเอกการบัญชี และวิชาเอกการตลาด มีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการวิจัยพบว่า ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดทำแผนการเรียนตามหลักสูตร ควรจัดลำดับรายวิชาในหมวดวิชาชีพตามความเหมาะสม และลำดับความยากง่ายตามสภาพของเนื้อหาวิชา นอกจากนี้ควรกำหนดรายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนไม่ให้เหลื่อมล้ำกันมากเกินไป
2. จากการวิจัยพบว่า นักเรียนต้องการให้ผู้สอนดูแล เอาใจใส่ ขอคำปรึกษาหารือได้ เมื่อมีปัญหาในเรื่องผลการเรียน
3. จากการวิจัยพบว่านักเรียนจะต้องมีวินัยในตนเองมากขึ้น และบริหารเวลาให้เป็น เพื่อที่จะได้มีเวลาสำหรับฝึกทบทวนวิชาที่เรียนมาเมื่อกลับบ้าน
4. จากการวิจัยพบว่าควรจัดหา และปรับปรุงอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ทันสมัย มีสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้เสมอ มีปริมาณเพียงพอกับจำนวนนักเรียน
5. ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้เหมาะสม และยุติธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปนั้น ควรศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการที่เหลือทั้งหมด คือ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ บริการธุรกิจโรงแรม ธุรกิจประกันภัย เพราะในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มวิชาการบัญชี การเลขานุการ และการขาย ทั้งชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เพื่อจะได้ตัวแปรอิสระกว้างขึ้น และกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ทราบว่านักเรียนทุกกลุ่มวิชาของวิทยาลัยพาณิชยการเซตุนมีปัญหาการเรียนเป็นอย่างไร
2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปนั้น ผู้วิจัยจะต้องให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องมือเพื่อที่จะทำให้ได้ผลการวิจัยที่ไม่คลาดเคลื่อน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ นาคหุทัย. (2540). *สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.*
- กรมอาชีวศึกษา, (2543). *กรมอาชีวศึกษา รายงานประจำปี 2542-2543 ครอบคลุม 59 ปี.
กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว.*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. ม.ป.พ.
กิติมา ปรีดีดีลก. (2532). การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
อักษรภาพพัฒนา.*
- กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์. (2536). *สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการสอนของ
ครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 7. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร. ถ่ายเอกสาร.*
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2531). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์.*
- กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม. (2542). *สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- แก้วใจ นิราช. (2542). *การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในเขต
ภาคตะวันออก. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- คำหมาน คนไค. (2543). *ทางก้าวหน้าของครุมืออาชีพ การพัฒนาวิชาชีพครู ตามแนวทาง
ของพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.*
- จิตตชา นิลคำ. (2542). *ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- จินตนา ไบกาชฎี. (2536). *การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการพิมพ์.*

- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : โอเดียน.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. (2539). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษา สายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงราม เศรษฐพานิช. (2535, ธันวาคม, 2536, มกราคม). "แนวคิดบางประการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพ," การศึกษาแห่งชาติ. 27(2) : 4 – 10.
- บุญมี ประสมทรัพย์. (2539). ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชีของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประจักษ์ มณีสุด. (2541). การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์. (2535). การติดตามผล หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงศ์ หรดาล. (2531). การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร.
- พรศรี โรจน์เมธี. (2540). ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิสมัย บัวอุไร. (2542). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไประดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวรินทร์ จันทนปฏิฐะ. (2534). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูในระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. ม.ป.พ.

- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเซตุน. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลาวัญญ์ จักรานวัณน์. (2540). ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (M.B.A.) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (ภาคปฏิบัติ). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิทยาลัยพณิชยการเซตุน. (2540). แผนแม่บท. ม.ป.พ. อัดสำเนา
- วิทยาลัยพณิชยการเซตุน. (2543). การประเมินผล องค์ประกอบที่มีต่อการเรียนของ นักเรียน - นักศึกษา วิทยาลัยพณิชยการเซตุน. ม.ป.พ. อัดสำเนา
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). การประเมินผลการเรียน. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม.
- วิษณุ ชลารักษ์. (2542). ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการ จัดการเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพงษ์ พยอมแย้ม. (2533). การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศิริลดา คำทา. (2545). ปัญหาการเรียนของนักเรียน สาขาพณิชยการ (การขาย) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภางค์ศรี เกติวงศ์. (2543). การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานผู้เรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สดใส นิยมจันทร์. (2541). การศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม และวิธี การเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมเกียรติ เพ็ชรหวั่น. (2544). *ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ สงวนญาติ. (2534). *เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน : ภาคพัฒนาตำราและเอกสารทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- สมพร เลิศมังกรวง. (2545). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัตรสยาม.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2538). *รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถาบันผลิตครู*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์จุฬาฯ.
- สุมิตร คุณากร. (2523). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2543). *แฟ้มสะสมงาน*. กรุงเทพฯ : ดวงกมลสมัย.
- สุวัฒน์ วรานุสาลัน. (2536). *การศึกษาประสิทธิภาพของเครื่องเล่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาความพร้อมทางการเรียน 4 ด้าน ของเด็กก่อนวัยเรียน*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภณา ตาแก้ว. (2536, ธันวาคม – มกราคม). "การบริหารจัดการพัฒนาบุคลากรเพื่อการเรียนการสอนวิชาชีพ," *การศึกษาแห่งชาติ*. 27(2) : 36 – 44.
- อรุณี แดงพันธ์. (2541). *สืบสานวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมประชาสัมพันธ์.
- อุมาพร สกลรักษ์. (2540). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์.
- Anderson, Digby A. (1981). *"Evaluating Curriculum Proposals A Critical Guide,"* London Croom Helm Ltd.
- Cronbach, Joseph Lee. (1970). *"Essentials of Psychological Testing."* 3rd ed. New York : Harper and Row.
- Gates, Bill. (1995) "The Road Ahead," *Viking Penguin*. London.
- Gordon, Wilber O. and Norman C Pendered . *"Industrial Art in General Education,"* New York : Intext Education Publishers, 1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ทม 1012/5233

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววัลลภา เปรมจันทน์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน" โดยมี อาจารย์จุงใจ แสงพันธ์ุ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 จำนวน 232 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววัลลภา เปรมจันทน์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณี หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ศธ 0911/3241

กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

23 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 250 ชุด

ด้วย นางสาววัลลภา เปรมจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววัลลภา เปรมจันทร์ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ	อาจารย์ประจำภาควิชาวัตผลและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์สุมาลี จุลเจิม	ผู้อำนวยการ
วิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุนน

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

**แบบสอบถามปัญหาการเรียน
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัย คำตอบของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างสูง ต่อการวิจัยและจะไม่มีผลกระทบบใด ๆ ต่อตัวนักเรียนทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามข้อความที่นักเรียนเห็นว่ามปัญหาอย่างน้อยเพียงใด

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. รอบการเรียน
 - ภาคปกติ
 - ภาคพิเศษ
3. กลุ่มวิชา
 - การบัญชี
 - การเลขานุการ
 - การขาย

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุนน รวม 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

ของนักเรียนว่าข้อความนั้น ๆ นักเรียนคิดว่าเป็นปัญหาระดับใด คือ เป็นปัญหามากที่สุด เป็นปัญหามาก เป็นปัญหาน้อย และเป็นปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร					
1	การจัดลำดับรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาก่อนหลังในแต่ละภาคเรียนยังไม่เหมาะสม				
2	ความยากของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาศึกษา				
3	การกำหนดจำนวนรายวิชาในหมวดวิชาต่างๆ จำนวนหน่วยกิตของแต่ละภาคเรียน				
4	เนื้อหาของรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตรไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน				
5	เนื้อหาของบางรายวิชาในหมวดวิชาศึกษา มีความซับซ้อน เข้าใจยาก				
ด้านผู้สอน					
6	การจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาแต่ละรายวิชา				
7	ต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกจากการสอนทำให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอน				
8	ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับบทเรียน				
9	ไม่ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก่อนดำเนินการสอน				

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
10	การควบคุมอารมณ์เผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนขณะทำการสอน เช่น คอยกั้น ก้าวร้าว นำการบ้านวิชาอื่นมาทำ				
11	ไม่แจ้งแผนการสอนของแต่ละรายวิชาตลอดทั้งภาคเรียนไว้ตั้งแต่เปิดภาคเรียน				
12	ความกระตือรือร้นในขณะทำการสอน				
13	การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน				
14	การใช้ภาษา สำเนียง น้ำเสียงของผู้สอนกับผู้เรียน				
15	การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนของผู้เรียนทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน				
16	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน				
17	คุณธรรมในการพิจารณาตัดสินปัญหาของผู้เรียน				
ด้านผู้เรียน					
18	ความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน				
19	จำใจมาเรียนในกลุ่มวิชาที่ตนเองไม่ชอบเรียน				
20	มีเวลาน้อยสำหรับฝึกทบทวนวิชาที่เรียนมาเมื่อกลับบ้าน				
21	มีปัญหาเรื่องการเดินทางมาเรียน				
22	ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การเรียนของผู้เรียน				
23	มีปัญหาส่วนตัวมาก				
24	ความแตกต่างในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน				
25	ทำการบ้านไม่ได้				
26	ทำการบ้านไม่ทัน				
27	ผู้เรียนไม่วางแผนการเรียนไว้ล่วงหน้า				
28	ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนช้า				

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
29	รายได้ของครอบครัวในปัจจุบันไม่เพียงพอ				
30	ขาดการให้ความสนับสนุนทางด้านการเรียนจากบุคคลในครอบครัว				
31	การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน				
32	มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ				
ด้านการสอนและสื่อการสอน					
33	การจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา				
34	นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย				
35	การนำกระบวนการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอนจากหลาย ๆ วิธีมาประกอบกันในการสอน				
36	การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ให้ตรงกับเนื้อหาที่สอน				
37	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มได้น้อย				
38	การจัดนิทรรศการที่เสริมความรู้ ความก้าวหน้าทางธุรกิจ และเทคโนโลยี				
39	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเพื่อจำลองสถานการณ์ทางธุรกิจแก่ผู้เรียนในรายวิชาของหมวดวิชาชีพ				
40	ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา กับวิธีสอนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน				

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
41	ความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนกับเนื้อหา				
42	วิธีสอนที่เลือกใช้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ				
43	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนนักเรียน				
44	สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติ				
45	การจัดทำป้ายนิเทศเพื่อเสริมความรู้ทางด้านวิชาชีพให้เป็นปัจจุบัน				
46	คุณภาพของสื่อสารเรียนการสอน				
47	ความเพียงพอของวารสาร และตำราเพื่อการค้นคว้าในรายวิชาหมวดวิชาชีพ				
48	การจัดบริการด้านสื่อสารการเรียนการสอนภายในวิทยาลัย				
49	งบประมาณในการจัดหา จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนในหมวดวิชาชีพ				
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
50	การชี้แจงเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลก่อนเริ่มทำการสอน				
51	การแจ้งคะแนนของแต่ละรายวิชาให้นักเรียนทราบซ้ำหลังจากการวัดผล				
52	การแจ้งข้อบกพร่องที่พบจากการวัดผลในแต่ละครั้งของแต่ละรายวิชาให้ผู้เรียนทราบ				

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
53	ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินผลของแต่ละรายวิชา				
54	ข้อสอบที่ใช้วัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์รายวิชา				
55	ข้อสอบที่ใช้วัดไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา				
56	ความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผล				
57	จำนวนวันที่ใช้ในการสอบแต่ละครั้ง				
58	สภาพห้องสอบไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นสถานที่สอบ				
59	จำนวนผู้สอบในห้องสอบมากเกินไป				

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุถึงปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุพน

1. ด้านหลักสูตร

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. ด้านผู้สอน
ปัญหา.....

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....
.....
.....

3. ด้านผู้เรียน
ปัญหา.....

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....
.....
.....

4. ด้านการสอนและสื่อการสอน
ปัญหา.....

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ปัญหา.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์
ชื่อ	นางสาววัลลภา เปรมจันทน์
เกิดวันที่	16 พฤศจิกายน 2503
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/7 ซอยเหล่าลาดดา ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700 17/131 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 11150
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยพัฒนศึกษาการเขตฯ ถนนประชาอุทิศ แขวงราษฎร์บูรณะเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2513	ประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสุนทรบำรุงราษฎร์ อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี
พ.ศ. 2516	ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอมรินทร์าราม อำเภอบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2522	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพัฒนศึกษา (บัญชี) โรงเรียนตั้งตรงจิตรพัฒนศึกษา ภาคบ้าย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2526	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ